

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Analýza sociálního a ekonomického rozvoje obce
Velké Poříčí**

Bc. Kristýna Jirmanová

© 2020 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Kristýna Jirmanová

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Analýza sociálního a ekonomického rozvoje obce Velké Poříčí

Název anglicky

Analysis of Social and Economic Development of the Municipality Velké Poříčí

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě socioekonomických ukazatelů analyzovat a zhodnotit sociální a ekonomický rozvoj obce Velké Poříčí, zhodnotit potenciál rozvoje obce v jednotlivých oblastech a navrhnout hlavní rozvojové směry obce.

Metodika

Z metodologického pohledu bude využito především techniky studia dokumentů odborné povahy a sekundární analýzy dat. Také bude využito primárního sběru dat pomocí polostandardizovaných rozhovorů s klíčovými aktéry rozvoje obce a dotazníkového šetření mezi obyvateli obce.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

ekonomický rozvoj, obec, samospráva, sociální rozvoj, veřejná správa

---

Doporučené zdroje informací

- BERNARD, J. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.
- BLAŽEK, J. – UHLÍŘ, D. – UNIVERZITA KARLOVA. *Teorie regionálního rozvoje : nástin, kritika, implikace*. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1974-3.
- ESKELINEN, Heikki, et al.: *Competitiveness, Localised Learning and Regional Development: Specialization and Prosperity in Small Open Economies*, Taylor and Francis, 2002. ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral-proquest-com.infozdroje.czu.cz/lib/czup/detail.action?docID=169634>.
- KADEŘÁBKOVÁ, J. – PEKOVÁ, J. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.
- MATES, P. – WOKOUN, R. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN 80-7175-100-6.
- PEKOVÁ, J. – PILNÝ, J. – JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.
- WOKOUN, R. *Regionální rozvoj : východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.
- WOKOUN, R. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-304-9.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jakub Husák, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 28. 1. 2020

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 13. 2. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 30. 11. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Analýza sociálního a ekonomického rozvoje obce Velké Poříčí" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. 11. 2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Ing. Jakubu Husákovi, Ph.D. za odborné vedení při vypracovávání této diplomové práce, za pomoc s formováním tématu a v neposlední řadě za cenné rady a připomínky při odborných konzultacích. Dále bych ráda poděkovala panu starostovi Velkého Poříčí Ing. Josefu Královi za ochotu a poskytnuté informace. Na závěr děkuji své rodině, příteli a přátelům za podporu během celého studia na vysoké škole.

Analýza sociálního a ekonomického rozvoje obce Velké Poříčí

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá sociálním a ekonomickým rozvojem obce Velké Poříčí, která leží v Královéhradeckém kraji nedaleko svého okresního města Náchod. Práce je rozdělena na dvě části. První teoretická část je věnována literární rešerši, kde jsou za využití odborné literatury charakterizovány jednotlivé pojmy týkající se regionální politiky, regionálního rozvoje a územní veřejné správy. V praktické části jsou na úvod představeny základní charakteristiky Velkého Poříčí, samotná analýza a následné zhodnocení sociálního a ekonomického prostředí městyse. Výzkum je proveden formou polostrukturovaného rozhovoru se starostou a dotazníkového šetření mezi obyvateli.

V druhé části je rovněž popsáno a vyhodnoceno dotazníkové šetření a otázky na pana starostu související s rozvojem obce. Zhodnocení výsledků v jednotlivých rozvojových oblastech a následná doporučení jsou shrnuta v závěru práce.

Klíčová slova: ekonomický rozvoj, obec, samospráva, sociální rozvoj, veřejná správa, Velké Poříčí

Analysis of Social and Economic Development of the Municipality Velké Poříčí

Abstract

The diploma thesis deals with the social and economic development of the village of Velké Poříčí, which lies in the Hradec Králové region near its district town Náchod. The work is divided into two parts. The first theoretical part is devoted to literary research, where the individual terms related to territorial public administration, regional policy and regional development are characterized using professional literature. In the practical part, the basic characteristics of Velké Poříčí, the analysis itself and the subsequent evaluation of the social and economic environment of the town are introduced. The research is carried out in the form of a semi-structured interview with the mayor and a questionnaire survey among the population.

The second part also describes and evaluates the questionnaire survey and questions to the mayor related to the development of the village. Evaluation of results in individual development areas and subsequent recommendations are summarized in the conclusion.

Keywords: economic development, municipality, self - government, social development, public administration, Velké Poříčí

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	16
3.1 Regionální rozvoj	16
3.1.1 Charakteristika regionálního rozvoje.....	16
3.1.2 Strategie regionálního rozvoje	17
3.2 Regionální politika	20
3.2.1 Regionální politika EU	21
3.2.2 Regionální politika ČR	21
3.2.3 Financování regionální politiky	22
3.3 Veřejná správa.....	23
3.3.1 Státní správa.....	25
3.3.2 Samospráva	26
3.3.3 Územní a zájmová samospráva.....	27
3.4 Obec	28
3.4.1 Působnost obcí	29
3.4.2 Obec a její organizační uspořádání	30
3.4.3 Rozpočet obcí	33
3.5 Rozvoj obce.....	34
3.5.1 Oblasti rozvojových aktivit.....	35
3.5.2 Nástroje pro rozvoj obcí	35
3.6 Sociálněekonomické charakteristiky regionu a životní prostředí	36
3.6.1 Sociální rozvoj	36
3.6.2 Ekonomický rozvoj.....	38
3.6.3 Životní prostředí a jeho kvalita	40
3.6.4 Udržitelný rozvoj venkova.....	41
4 Empirická část.....	42
4.1 Základní charakteristiky městyse Velké Poříčí.....	42
4.1.1 Umístění a základní údaje obce	42
4.1.2 Obecní symboly	43
4.1.3 Historie obce a její vývoj	45
4.1.4 Vnější vztahy	47
4.2 Obyvatelstvo a jeho základní demografické údaje.....	48

4.2.1	Vývoj a současný stav obyvatelstva obce.....	48
4.2.2	Přirozený a migrační přírůstek.....	49
4.2.3	Struktura obyvatel podle věku a pohlaví	51
4.2.4	Sňatkovost a rozvodovost	52
4.3	Školství a vzdělávání.....	53
4.3.1	Mateřská škola	53
4.3.2	Základní škola.....	54
4.3.3	Střední průmyslová škola Otty Wichterleho.....	55
4.3.4	Vzdělání obecně.....	55
4.4	Zdravotnictví a sociální péče	57
4.4.1	Zdravotnictví.....	57
4.4.2	Sociální péče	57
4.5	Kultura, sport a volný čas.....	58
4.5.1	Kultura	58
4.5.2	Sport a volný čas.....	58
4.6	Doprava a technická infrastruktura	60
4.6.1	Silniční a železniční infrastruktura	60
4.6.2	Technická infrastruktura	61
4.7	Bezpečnost a kriminalita	62
4.8	Bydlení	62
4.8.1	Bydlení a jeho vývoj ve Velkém Poříčí	62
4.8.2	Domovní fond.....	63
4.8.3	Bytový fond	64
4.9	Ekonomická aktivita obyvatelstva	65
4.9.1	Ekonomická činnost podle odvětví.....	65
4.9.2	Podíl nezaměstnaných osob	66
4.9.3	Porovnání volných míst s dosažitelnými uchazeči	67
4.10	Podnikatelský sektor	67
4.10.1	Zaměstnavatelé v obci	68
4.10.2	Podnikatelské subjekty podle právní formy.....	69
4.10.3	Podnikatelské subjekty podle činností.....	69
4.11	Řízení a správa městyse	70
4.11.1	Orgány obce.....	71
4.11.2	Hospodaření městyse a rozpočet.....	71
4.12	Životní prostředí.....	75
4.12.1	Voda.....	76
4.12.2	Půdní fond.....	77
4.12.3	Ovzduší	77
4.12.4	Odpadové hospodářství.....	78

4.12.5	Udržitelný rozvoj	79
5	Vyhodnocení uskutečněného šetření	80
5.1	Vyhodnocení první části dotazníku.....	80
5.2	Vyhodnocení druhé části dotazníku	103
5.3	Zhodnocení výsledků a doporučení	104
6	Závěr.....	111
7	Seznam použitých zdrojů	113
7.1	Knižní publikace a tištěné brožury.....	113
7.2	Elektronické zdroje	114
8	Přílohy	118

Seznam obrázků

Obrázek 1:	Dělení veřejné správy	24
Obrázek 2:	Umístění obce na mapě ČR.....	42
Obrázek 3:	Umístění obce v kraji a okrese	43
Obrázek 4:	Znak obce – štít	44
Obrázek 5:	Znak obce – obecní vlajka.....	44
Obrázek 6:	Znak obce – logo s názvem obce	45
Obrázek 7:	Euroregion Glacensis	48
Obrázek 8:	Topografická mapa obce	61
Obrázek 9:	Záplavové území	76
Obrázek 10:	Doplňující odpovědi respondentů v dotazníkovém šetření na otázku č. 2.....	82
Obrázek 11:	Doplňené důvody respondentů pro odstěhování z obce.....	87
Obrázek 12:	Jiné důvody zhoršujícího se životního prostředí	94
Obrázek 13:	Čím by se mohla obec stát jedinečnou	98
Obrázek 14:	Obecní dům na náměstí	118
Obrázek 15:	Kostel Navštívení Panny Marie	118
Obrázek 16:	Poříčská lípa	118
Obrázek 17:	Základní škola Velké Poříčí	118
Obrázek 18:	Výcviková budova pro hasiče ČR.....	119
Obrázek 19:	Nová budova pro TJ Velké Poříčí	119

Seznam tabulek

Tabulka 1:	Srovnání demografických přírůstků	51
Tabulka 2:	Přírůstek obyvatel v období let 2015–2019.....	51
Tabulka 3:	Věková struktura v obci v období let 2015–2020.....	52
Tabulka 4:	Počty dětí v roce 2020	54
Tabulka 5:	Počty dětí v roce 2019	55
Tabulka 6:	Obyvatelé městyse Velké Poříčí podle stupně vzdělání	56
Tabulka 7:	Porovnání vzdělanostní struktury s okresním městem a krajem	56
Tabulka 8:	Sportovní infrastruktura v obci.....	59

Tabulka 9: Vývoj počtu bytů ve vlastnictví městyse	63
Tabulka 10: Domovní fond v obci	64
Tabulka 11: Bytový fond v obci	64
Tabulka 12: Ekonomická činnost podle odvětví.....	66
Tabulka 13: Podíl nezaměstnaných osob (v %).....	67
Tabulka 14: Porovnání volných míst s dosažitelnými uchazeči	67
Tabulka 15: Zaměstnavatelé v obci	68
Tabulka 16: Podnikatelské subjekty podle právní formy	69
Tabulka 17: Počty podnikatelských subjektů (registrované podniky).....	70
Tabulka 18: Procentuální účast ve volbách do zastupitelstva.....	71
Tabulka 19: Hospodaření obce za rok 2019 (v Kč)	72
Tabulka 20: Hospodaření obce v období 2014–2019 (v tis. Kč)	73
Tabulka 21: Bilance obce za období 2015 - 2019 (v tis. Kč)	75
Tabulka 22: Druhy pozemků v obci	77

Seznam použitých zkratk

ČEZ	České energetické závody
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPS	Dům pro seniory
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
CHKO	Chráněná krajinná oblast
MAS	Místní akční skupina
MNV	Místní národní výbor
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	Mateřská škola
SDH	Sdružení dobrovolných hasičů
SRR	Strategie regionálního rozvoje
PO	Právnícká osoba
ZŠ	Základní škola

1 Úvod

Po sametové revoluci roku 1989 prošla Česká republika společenskou a ekonomickou proměnou. Porevoluční období přineslo mnoho změn, a jak už to v nové etapě života bývá, bylo nutné se s nimi identifikovat.

Odlišná rychlost sociálního a ekonomického rozvoje jednotlivých regionů měla za následek jejich pozdější diferenciaci. Vznikaly sociální a ekonomické disparity, které se odrážely v kvalitě života obyvatel daného regionu. Důsledkem těchto nerovností je rostoucí nezaměstnanost a další s tím spojená negativa.

V 90. letech se také uskutečnily podstatné změny ve vlastnictví, kdy došlo k privatizaci majetku. Zatímco před rokem 1989 stát České republiky vlastnil až 97 % majetku, o devět let později roku 1998 bylo 80 % všech společností soukromých.

Vznikající rozdíly na základě nerovnoměrného rozvoje regionů jsou typické pro celý svět. Aby bylo snazší této problematice lépe porozumět, je nezbytné znát základní znalosti o fungování veřejné správy.

Období před sametovou revolucí mělo za následek zvýšený zájem o budoucí vývoj problematiky správních a regionálních problémů, které se dotýkají každodenního života obyvatel. Věnovat více pozornosti těmto záležitostem měli za cíl jak významní představitelé samospráv, tak i zmíněná široká veřejnost, které se vývoj nejvíce dotýkal.

Veškeré změny v oblasti územní samosprávy byly ovlivňovány zejména politickými a společenskými událostmi českého území a jako významný a přelomový mezník se udává rok 1990. Tento rok je důležitý právě proto, že základním cílem v následujících letech bylo územní správu obnovit a přizpůsobit ji potřebám současné doby s návazností na její historii. V dalších letech značně ovlivnily podobu, fungování a celé postavení územní samosprávy reformy veřejné správy a jejich následné legislativní změny.

Každá vyspělá země by měla mít zájem o rozvoj a soustavnou péči svého území. V České republice se pozornost k této problematice zvýšila, kromě již zmíněného, také před vstupem do Evropské unie a jejím samotným členstvím. Regionální politika Evropské unie pouze nesdružuje národní státy, ale zaměřuje se i na zmírňování či vyrovnávání hospodářských a sociálních rozdílů mezi jednotlivými regiony. Chce-li stát pro regiony a jejich obyvatele vytvořit stejné možnosti a aby byl plně využit zejména jejich hospodářský, demografický a přírodní potenciál, musí se v určité míře přizpůsobit podmínkám na státní, regionální a nadnárodní úrovni, které k tomuto cíli směřují. Regionální politiku lze také

nazvat jako politiku soudržnosti, protože jejím úkolem je i hospodářská, sociální a územní soudržnost. Tohle vše lze chápat i jako podporu konkurenceschopnosti a vyšší kvalitu regionálních služeb.

Pro naplnění cílů regionální politiky se využívají Evropské strukturální a investiční fondy rozdělující finanční podporu, která disponuje v období 2014–2020 rozpočtem ve výši 454 miliard eur.

Jedním z pěti koordinovaných fondů, a tak pro svůj objem peněz největší, je Evropský fond pro regionální rozvoj. Prostředky z tohoto fondu, který je ve zkratce označován jako ERDF – European Regional Development Fund, jsou určeny zejména pro tvoření nových pracovních míst a dopravní, sociální, zdravotní a vzdělávací infrastruktury. Dále se z něho investuje podpora místního potenciálu občanů v oblasti podnikání a jiného rozvoje, kterým je ku příkladu výzkum, vývoj a životní prostředí.

Regionální politika EU spolufinancovala už mnoho projektů a pomohla tak občanům i podnikům všech států Evropské unie, kde Česká republika není výjimkou. Výše zmíněné se týká i obce Velké Poříčí, která je součástí této diplomové práce. Zmíněná obec Velké Poříčí leží na severovýchodě České republiky a analyzována je v empirické části této práce.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této diplomové práce je analyzovat a zhodnotit sociálně ekonomickou situaci městyse Velké Poříčí. Tedy zhodnotit soudobý stav jednotlivých oblastí, které charakterizují sociální a ekonomický rozvoj obce. Ze sociálního hlediska se jedná zejména o demografický vývoj obyvatel, vzdělávání, bydlení, kulturu a sport, dopravní a technickou infrastrukturu, bezpečnost, zdravotnictví a sociální služby. Z ekonomického hlediska se práce zabývá analýzou ekonomického prostředí městyse, kam spadají především ekonomické subjekty, ekonomická aktivita obyvatel, nezaměstnanost a finanční hospodaření obce. Cílem této práce je zhodnotit zmíněné oblasti, které rozvoj obce nějakým způsobem ovlivňují, a identifikovat možnou perspektivu rozvoje.

2.2 Metodika

Diplomová práce bude rozdělena na dvě hlavní části, teoretickou část a praktickou část. Při zpracování teoretické části diplomové práce se použije analýza odborné literatury a dokumentů, které budou pro tuto práci důležité. Z těchto odborných textů se zpracují podstatné informace a obecně platná pravidla pro řešení dané problematiky. Zaměření se bude týkat zejména objasnění základních pojmů, jako je regionální rozvoj, regionální politika, územní samospráva nebo právě sociálně-ekonomické charakteristiky a životní prostředí. Následně budou teoretické poznatky aplikovány v praktické části, která bude v úvodu obsahovat základní charakteristiky městyse Velké Poříčí a jeho historický vývoj. Pro zpracování druhé části práce se taktéž využije sekundární analýzy, především z veřejně dostupných zdrojů obce, dokumentů a statistických dat. Půjde v první řadě o webové stránky obce (www.velkeporici.cz), jednotlivé dokumenty nejen z obecního úřadu a data z Českého statistického úřadu (dále jen ČSÚ). Bude využito i primárního sběru dat s využitím metody výzkumu a s využitím nástroje polostrukturovaného rozhovoru se starostou obce Ing. Josefem Králem a dat získaných prostřednictvím dotazníkového šetření mezi obyvateli. I když se osloví zejména obyvatelé Velkého Poříčí, předpokládá se, že dotazník vyplní i několik respondentů, kteří v obci nežijí, ale například zde pracují či se zde často zdržují a mají o životě v obci povědomí. Dotazníkové šetření, zaměřené na sociální a ekonomické charakteristiky obce a následně na samotnou charakteristiku

respondentů, využije uzavřených, polouzavřených i otevřených otázek. U většiny otázek v první části výzkumného šetření budou moci respondenti zaškrtnout více jak jednu odpověď. V dotazníku se vyskytnou i otázky, které budou dobrovolné.

Ve spolupráci s obecním úřadem se odkaz pro vyplnění dotazníkového šetření umístí na webové stránky obce a ostatní respondenti se osloví prostřednictvím sociálních sítí, kterou je například Facebook. Vzhledem ke koronavirové krizi, omezení pohybu a dalších činností bude pravděpodobně od papírového dotazování a přímého oslovování občanů v obci upuštěno. Starší generace, která by tímto rozhodnutím byla pravděpodobně diskriminovaná, se na žádost zapojí s pomocí mladších členů rodiny. Shromážděná data budou shrnuta v tabulkách nebo graficky zpracována zejména pomocí MS Excel. Zhodnocení průzkumu se následně doplní o odpovědi už zmíněného polostrukturovaného rozhovoru se starostou obce.

Na závěr práce budou veškeré zjištěné výsledky sumarizovány a nastíněny možné dedukce, které mohou přispět ke zkvalitnění života a rozvoje v obci.

3 Teoretická východiska

3.1 Regionální rozvoj

Jak již bylo řečeno v úvodní části této práce, problematika regionálního rozvoje a regionální politiky se postupně začíná dostávat do popředí v druhé polovině 90. let 20. století i v České republice a v současnosti patří mezi základní témata.

3.1.1 Charakteristika regionálního rozvoje

Regionální rozvoj, kromě územních aspektů zahrnuje i obory ekonomické, ekologické, sociální, ale i kulturní. Obecně lze říct, že se jím zabývá většina územně správních jednotek. Ty přitom vycházejí ze základního dokumentu, kterým je zákon 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje. Základním nástrojem je regionální plánování, které je zvláštním případem plánování strategického, zahrnující výběr cílů, úkolů a činností potřebných k jejich dosažení. Analýza, strategie, programy a realizace patří k základním etapám regionálního rozvoje.¹

Ministerstvo pro místní rozvoj vypracovává a také uvádí do praxe koncepční listiny a strategie. Dále pomocí podpůrných dokumentů zajišťuje pomoc a po živelních a dalších pohromách velkého rozsahu pomáhá s obnovou postihnutých území.²

Od druhé poloviny 20. století se výrazně zvýšil zájem o studium regionálních problémů, zejména o potřebu tyto problémy řešit. Mezi vnitřní příčiny, které zvyšují zájem o tuto problematiku, patří vysoký růst regionálních rozdílů, který zapříčiňuje zejména růst nezaměstnanosti. Dalším podstatným prvkem je třeba zmínit zájem ze strany aktérů regionálního rozvoje, kdy obce, města, kraje, mikroregiony a další, a žádají o vytvoření strategií lokálního či regionálního rozvoje. Tyto strategie jsou základní podmínkou pro získání finančních prostředků na realizaci projektů pro místní rozvoj.

Mezi vnější faktory, které zapříčinily nárůst zájmu o toto téma, patří hlavně v roce 2004 vstup České republiky do EU, kde je této problematice věnována velká pozornost. To vyvíjí značný tlak na vytvoření moderní a efektivní regionální politiky v nových státech

---

¹ HUDEČKOVÁ, Helena, Michal LOŠŤÁK a Adéla ŠEVČÍKOVÁ. *Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova*, Str. 83

² MMR – Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020 [online]. [cit. 2019-11-01] Dostupné z <https://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Regionalni-rozvoj>

EU. Na zmíněnou oblast jsou zaměřeny velké zdroje v rámci hospodářské, sociální a také teritoriální politiky soudržnosti.³

3.1.2 Strategie regionálního rozvoje

V květnu roku 2013 byl usnesením vlády České republiky č. 344 schválen dokument Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020 (dále také SRR), jenž staví na předchozí Strategii regionálního rozvoje ČR 2007–2013, a vychází z obdobných principů na národní, ale i nadnárodní úrovni. V současné době probíhá příprava nového dokumentu, kterým je Strategie regionálního rozvoje 21+.

Tato Strategie regionálního rozvoje je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje a je také nástrojem pro realizaci regionální politiky a koordinaci působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj. Také lze uvést, že se jedná o střednědobí dokument, který obsahuje dlouhodobé vize regionálního rozvoje ČR, ale i krátkodobé realizační zásahy.

Veškeré obecné požadavky jsou rámcově upraveny **§ 5 odst. 1 zákona č. 248/2000 Sb.**, o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, kde jsou vymezeny i státem podporované regiony. Ministerstvo pro místní rozvoj definuje Strategii regionálního rozvoje takto:

„SRR je nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj. SRR propojuje odvětvová hlediska (témata a priority) s územními aspekty.“⁴

V SRR je kladen důraz na koordinační roli regionální politiky a zohlednění nově vytvořených faktorů, které nějakým způsobem ovlivňují regionální rozvoj.

Důležitým východiskem pro SRR je pojetí regionální politiky a regionálního rozvoje. Věcný obsah vychází z funkcí regionální politiky. Také je třeba zmínit, že SRR je významným východiskem při realizaci programového období 2014–2020 a z tohoto důvodu je posílena reflexe relevantních vazeb s dokumenty EU. Stěžejní je zejména

---

³ BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*, str. 8-9

⁴ MMR – Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 - 2020 [online]. [cit. 2019-11-01] Dostupné z <https://mmr.cz/getmedia/a9fc8be4-58a0-4137-9c6d-f9a05466a115/SRR-2014-2020.pdf.aspx?ext=.pdf>

Evropa 2020 Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění a zaměřující se na tři hlavní priority:⁵

- **Inteligentní růst:** rozvíjet ekonomiku založenou na znalostech a inovacích;
- **Růst podporující začlenění:** podporovat ekonomiku s vysokou zaměstnaností, jež se bude vyznačovat sociální a územní soudržností;
- **Udržitelný růst:** podporovat konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiku méně náročnou na zdroje.

Strategie Evropa 2020 zobrazuje nejdůležitější hospodářskou reformní agendu EU v roce 2020, nahrazuje tak tzv. Lisabonskou strategii, která vypršela k roku 2010. Národní přesah Strategie je zřejmí z cílů každého členského státu, k jejichž stanovení byli vyzváni Evropskou radou dne 17. června 2010. Mezi cíli Strategie je 5 hlavních cílů, které jsou vyzdvíženy a stanoveny pro EU jako celek a na základě kterých si členské státy stanovily národní analogické cíle. Tyto cíle byly vytvořeny ve spolupráci s Evropskou komisí a s ohledem na hospodářská a sociální specifika státu. K těmto cílům členské státy implementovaly politiky a nástroje k jejich naplnění.

Hlavní cíle stanovené pro EU jako celek jsou citovány zde:⁶

1. *„Úsilí o dosažení 75% zaměstnanosti žen a mužů ve věku od 20 do 64 let, mimo jiné i prostřednictvím vyšší účasti mladých lidí, starších pracovníků a pracovníků s nízkou kvalifikací a lepší integrace legálních migrantů;*
2. *Zlepšení podmínek pro výzkum a vývoj, zejména s cílem zajistit, aby veřejné a soukromé investice v tomto odvětví dosáhly v úhrnu 3 % HDP. Komise vytvoří ukazatel, který bude vyjadřovat intenzitu výzkumu a vývoje a inovací;*

---

⁵ MMR – Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020 [online]. [cit. 2019-11-01] Dostupné z <https://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Regionalni-rozvoj>

⁶ Vláda České republiky – Strategie Evropa 2020 [online]. [cit. 2019-11-01] Dostupné z <https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/evropske-politiky/strategie-evropa-2020/strategie-evropa-2020-78695/>

3. *Snížení emisí skleníkových plynů o 20 % oproti úrovní roku 1990 a zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů v konečné spotřebě energie na 20 % a posun ke zvýšení energetické účinnosti o 20 %;*
4. *Zlepšení úrovně vzdělání, zejména snahou snížit míru předčasného ukončování školní docházky pod 10 % a zvýšit podíl osob ve věku 30-34 let s dokončeným terciárním nebo srovnatelným vzděláním na nejméně 40 %;*
5. *Podpora sociálního začlenění, zejména prostřednictvím snižování chudoby, a to snahou snížit počet lidí ohrožených chudobou nebo vyloučením nejméně o 20 milionů.“*

Národní cíle České republiky stanovené v rámci Strategie Evropa 2020 jsou citovány zde:⁷

1. *„Zaměstnanost*

- *Vláda ČR předloží EK národní cíl celkové míry zaměstnanosti ve výši 75 %.*
- *Národní dílčí cíl míry zaměstnanosti žen: 65 %.*
- *Národní dílčí cíl míry zaměstnanosti starších pracovníků: 55 %.*
- *Národní dílčí cíl „snížení míry nezaměstnanosti mladých osob“ (15-24 let): snížení o třetinu oproti roku 2010.*
- *Národní dílčí cíl „snížení míry nezaměstnanosti osob s nízkou kvalifikací“: snížení o čtvrtinu ve srovnání s rokem 2010.*
- *Národní dílčí cíl snížení administrativní zátěže podnikatelů oproti r. 2005: 30 %.*
- *Národní dílčí cíl zvýšení produktivity práce oproti r. 2010: 20 %.*

2. *Investice do výzkumu a vývoje*

- *Vláda ČR předloží EK národní cíl investic do výzkumu a vývoje ve výši 2,7 % HDP.*

3. *Zvyšování energetické účinnosti*

- *Vláda ČR prozatím nepředloží EK národní cíl úspory spotřeby primárních energetických zdrojů.*

---

⁷ Vláda České republiky – Strategie Evropa 2020 a ČR [online]. [cit. 2019-11-01] Dostupné z <https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/evropske-politiky/strategie-evropa-2020/cr/eu-2020-a-cr-78696/>

4. *Vzdělání*

- *Vláda ČR předloží EK národní cíl poměru vysokoškolsky vzdělaných lidí ve věku 30-34 let ve výši 32 %.*
- *Vláda ČR předloží EK národní cíl poměru žáků předčasně opouštějících vzdělávací zařízení ve výši 5,5 %.*

5. *Sociální začleňování a snižování chudoby*

- *Vláda ČR předloží EK cíl udržet hranici počtu osob ohrožených chudobou materiální deprivací nebo žijících v domácnostech bez zaměstnané osoby do roku 2020 oproti roku 2008. ČR však současně vyvine úsilí vedoucí ke snížení počtu osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech bez zaměstnané osoby o 30000 osob. Tato hodnota odpovídá snížení počtu těchto lidí na úroveň pod 15 procent oproti současnému stavu (15,3 %).“*

3.2 Regionální politika

Soustředí se na vyrovnání hospodářských a sociálních rozdílů mezi jednotlivými regiony, je tak důležitá při budování jednotného trhu. Dle údajů z roku 2018 se jedná o 276 regionů ve 28 státech EU.

Za dobu své existence prošla regionální politika významným vývojem. Z politiky, jež byla zaměřená zejména na podporu regionů poznamenaných útlumem těžkého průmyslu a na zaostalé venkovské regiony, se zrodila jedna z nejdůležitějších politik EU, která se soustřeďuje na konkurenceschopnost ve světě a čelí problémům 21. století. Finanční nástroje a iniciativy Společenství existují od začátku integrace. Jako první fond vznikl v roce 1958 Evropský sociální fond (ESF). Dále v roce 1962 Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF) a o dalších několik let později roku 1975 vznikl Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR).

Po přijetí Jednotného evropského aktu (JEA) v roce 1986 došlo k rozvoji politiky soudržnosti ve vztahu k jednotnému vnitřnímu trhu a se zaměřením na podporu méně rozvinutých oblastí. Hospodářská a sociální politika tak patřila mezi podstatné cíle Společenství a byly zavedeny její základní principy: princip koncentrace, princip programování, princip komplementarity a jako poslední princip adicionality. Po přijetí Jednotného evropského aktu došlo k rozvoji politiky soudržnosti ve vztahu k jednotnému

vnitřnímu trhu a zaměření na podporu méně rozvinutých oblastí. Hospodářská a sociální soudržnost se stala jedním z cílů Společenství a byly zavedeny základní principy politiky soudržnosti: princip koncentrace, programování, partnerství a doplňkovosti.⁸

3.2.1 Regionální politika EU

Evropská unie se regionální politikou zabývá přibližně od 70. let 20. století. Aby bylo možné v těchto zemích zajistit snižování nerovností a také regionální politiku koordinovat potřebnými nástroji, musí se regionální politice věnovat všechny členské země EU.⁹

Regionální politika je hlavní investiční politikou. Ve členských zemích EU, se konkrétněji zaměřuje na všechny její regiony a města. Jejím cílem je podpořit vytváření pracovních míst, konkurenceschopnost podniků, hospodářského růstu, udržitelného rozvoje a také zlepšování kvality života obyvatel.

Pro splnění těchto pěti cílů bylo na regionální politiku pro období 2014–2020 (prodlouženo do roku 2021) vyčleněno 355,1 miliardy EUR, tedy necelá třetina celkového rozpočtu EU.¹⁰

3.2.2 Regionální politika ČR

V současnosti není žádná obecně uznávaná definice; v ČR pojem regionální politika chápeme například jako „koncepční činnost státu, regionálních a místních orgánů, jejímž cílem je přispívat k vyváženému a harmonickému rozvoji jednotlivých regionů v ČR, ke snižování neodůvodněných rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a ke zlepšení regionální hospodářské struktury.“¹¹ Jako zahraniční definici lze uvést například z Dictionary of Human Geography kde Goodall definuje regionální politiku velmi podobně jako ostatní autoři. Dle něho je regionální politika součástí politiky státu, která dokáže ovlivnit rozdělování všech ekonomických zdrojů a aktivit na území daného státu. Dle Goodalla zahrnuje regionální politika také všemožná opatření, která napomáhají k růstu

---

⁸ EUROSOP.CZ – Regionální politika [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

⁹ PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, 2008, s. 153.

¹⁰ EUROPA – Hlavní investiční politika EU [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/policy/what/investment-policy/.

¹¹ WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*, 2008, s. 398.

ekonomické aktivity na daném území, kde je vysoká nezaměstnanost obyvatelstva a zároveň nízký ekonomický růst. Oproti tomu regionální politika dále zahrnuje opatření, sloužící ke kontrole ekonomických aktivit na území s vysokým ekonomickým růstem.¹²

Roku 2000 bylo přijato několik zákonů a usnesení vlády, které pro politiku soudržnosti mají podstatný význam. V České republice první právní úpravu problematiky regionálního rozvoje stanovuje zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů. Dále zákon č. 128/2000 Sb., o obcích a zákon č. 129/2000 Sb., o krajích. Od této doby se v rámci politiky soudržnosti zaměřuje Česká republika na rozvoj a podporu lidských zdrojů, podnikání, výzkum a technologický vývoj, rozvoj cestovního ruchu a infrastruktury, občanskou vybavenost, služby, sociální a zdravotní péči a ochranu životního prostředí.¹³

Nařízení v oblasti regionální politiky jsou aplikovatelná přímo, není je tedy třeba převádět do českého právního řádu skrze český právní akt, stanovující práva a povinnosti. V České republice je centrálním koordinátorem pro využívání fondů Ministerstvo pro místní rozvoj.¹⁴

3.2.3 Financování regionální politiky

Regionální politika se financuje pomocí dvou hlavních fondů, kterými jsou **Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)** a **Fond soudržnosti (FS)**. Spolu s Evropským sociálním fondem (ESF), Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropským námořním a rybářským fondem (ENRF) tvoří Evropské strukturální a investiční fondy (ESIF).

Na období 2014–2020 je vyčleněno v rámci EU 460 860 969 684 EUR, vnitrostátní spolufinancování 181 898 930 122 EUR.

- **EFRR** – Cílem EFRR, založeného roku 1975, je posílení ekonomické a sociální soudržnosti v EU vyrovnáním rozdílů mezi regiony. Pro tento fond se vyčlenilo

---

¹² GOODALL, Brian. Dictionary of Human Geography. London: Penguin, 1987, s. 19.

¹³ Tamtéž, s. 401.

¹⁴ EUROSOP – Regionální politika [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

199 014 743 839 EUR z čehož je nejvíce čerpáno na výzkum a inovace, konkurenceschopnost malých a středních podniků a poté na nízko-uhlíkovou ekonomiku. Zaměřuje se především na modernizaci v hospodářství. Podporuje projekty, jako jsou např. výstavby silnic a železnic, projekty týkající se odstraňování ekologických zátěží, budování stokových systémů, rozvíjející a obnovující sportovní areály, rekonstrukce historických památek, výsadby zeleně, infrastruktury apod.

- **FS** – Tento fond se zaměřuje na členské státy EU, jejichž hrubý národní důchod na obyvatele je nižší než 90 % z průměru. Někdy je označován i jako Kohézní fond (CF). Na tento fond je vyčleněno 74 818 735 000 EUR, kde je nejvíce čerpáno na síťové infrastruktury v dopravě a energetice, a poté na ochranu životního prostředí a efektivitu zdrojů. Cílem tohoto fondu je zmírnit hospodářskou a sociální nerovnost a podporovat udržitelný rozvoj.¹⁵
- **ESF** – Tento fond podporuje od roku 1957 činnosti v oblasti zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů. Zaměřuje se na projekty, jako je např. rekvalifikace nezaměstnaných osob, podporu sociálně znevýhodněných např. se zdravotním postižením, děti, etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny.
- **EZFRV** – Jedná se o finanční nástroj podporující rozvoj venkova, spadajícího do společné zemědělské politiky. Pomáhá ke zlepšení konkurenceschopnosti v oblasti zemědělství, lesnictví, životního prostředí a kvality života ve venkovských oblastech hospodářských oblastech.
- **ENRF** – Jedná se o nástroj podporující rybolov, který spadá do společné rybářské politiky EU a pomáhá zejména projektům vedoucím k vyšší konkurenceschopnosti v oblasti životního prostředí. ENRF financuje aktivity zaměřené na mořský i vnitrozemský rybolov.

3.3 Veřejná správa

Správu jako základní pojem, který lze označit také za administrativu, je obecně brán jako řízení vlastních či cizích záležitostí.

---

¹⁵ EUROPA – Financování [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/erdf/.

Lze ji však vysvětlit i podle uvedené citace: „*Správa je činnost sledující krátkodobé či dlouhodobé tvůrčí úkoly a udržuje určitý pořádek ve společnosti. Na základě toho, zda činnost sleduje cíle veřejné či soukromé, se správa dělí na správu veřejnou nebo správu soukromou.*“¹⁶

Obrázek 1: Dělení veřejné správy

Zdroj: Vlastní zpracování

Charakteristika veřejné správy

Veřejná správa je správou veřejných záležitostí a je vykonávána ve veřejném zájmu, jakožto projev výkonné moci. Protože se jedná o činnost, která je organizovaná, je nutné, aby byla svěřena určitému subjektu zaručující její výkonnost. Tímto subjektem je zejména stát a další subjekty zmocněné zákonně státem (např. veřejnoprávní korporace, veřejné fondy či podniky).

Veřejná správa má pod sebou dva hlavní subsystemy, a to státní správu a samosprávu. Co se týče jejího vymezení, bývá z hlediska obsahového (věcného), který bere ohled na činnosti, které zajišťuje a institucionálního, který rozhoduje o tom, jakými orgány či úřady je vykonávána. Rozdíl od soukromé správy je například ten, že orgány veřejné správy vykonávají svoji činnost výhradně na základě zákonů a v jejich mezích.¹⁷

Funkce veřejné správy:

- **mocenská** – skrze řád státu a také působením státního zřízení uskutečňuje moc ve státě,

¹⁶ PIKOLA, Pavel, Jana BORSKÁ a Renata KORCOVÁ. *Správní právo prakticky*, str. 9

¹⁷ MATES, Pavel a René WOKOUN. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*, str. 133

- **ochranná** – tato bezpečnostní funkce má za povinnost zajistit vnitřní i vnější pořádek,
- **organizační** – organizuje věci státní a také záležitosti institucí a občanů,
- **regulační** – demokratické společnosti, se vytváří takový systém, který je založen na politickém pluralismu, solidaritě a toleranci
- **služba veřejnosti** – jedná se o funkci, která je poskytována v zájmu veřejném

3.3.1 Státní správa

Existence státní správy vychází z povahy státu jakožto veřejné moci a je hlavním a nejrozsáhlejším subsystémem veřejné správy. Stát je originálním a neodvozeným subjektem veřejné správy. Neplyne z toho však, že by měla státní správa, vůči druhému subsystému veřejné správy, kterým je samospráva, nějaké dominantní postavení a mohla by přímo rozhodovat o jejich činnostech. Její dominantnost spočívá zejména v tom, že může prostřednictvím zákona určit rozsah činností.¹⁸

Mezi charakteristické rysy státní správy patří charakter **PROVÁDĚCÍ, PODZÁKONNÝ A NAŘIZOVACÍ**:¹⁹

- **Prováděcí charakter** státní správy značí to, že slouží jako organizované zabezpečení exekutivy a její činností je provádění zákonů, které přijala legislativa a v případě sporu vyloží jurisdikce. Není však pouze pasivní či neutrální činností, ale jejím obsahem je i řada aktivit, protože se ve státní správě řada zákonů přímo rodí v rámci zpětné vazby.
- **Podzákonný charakter** znamená, že je státní správa vázána zákony a řídí se jejich obsahem (srov. ustanovení čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a obdobné ustanovení čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).
- **Nařizovací charakter** státní správy značí, že má státní správa pravomoc vydávat správní akty, které jsou vůči svým adresátům závazné (pravomoc nařizovat). Tento

---

¹⁸ WOKOUN, R.; MATES, P.; KADERÁBKOVÁ, J. a kol. *Základy regionálních věd a veřejné správy*, s. 322

¹⁹ MVCR – Výkon státní správy – kompetence, odpovědnost [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z file:///C:/Users/kikaj/Downloads/Vykon_statni_spravy-kompetence.pdf

charakteristický rys vyjadřuje, že její orgány jsou ve vztahu k těm, vůči nimž je správa vykonávána, ve vrchnostenském postavení.

Státní správa může být vykonávána dvěma způsoby, a to přímo, nebo nepřímo, v závislosti na subjektech, které ji reálně vykonávají:

- **Přímou státní** správu vykonávají bezprostředně orgány státu, tedy jednotlivé organizační složky státu. Jedná se například o ministerstva a jiné státní správní úřady, Ústavní soud České republiky, Nejvyšší kontrolní úřad, Akademie věd České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, finanční úřady a další.
- **Nepřímá státní** správa je vykonávána v rámci přenesené působnosti veřejnoprávními korporacemi, kterými jsou obce či kraje anebo soukromými fyzickými osobami či právníckými osobami, jimž byl výkon státní správy propůjčen na základě zákona.

3.3.2 Samospráva

Obecně lze definovat, že samosprávou rozumíme zejména samostatné spravování vlastních záležitostí, které se bezprostředně dotýkají samotných občanů. Je však důležité, aby samostatné spravování záležitostí bylo ošetřeno právem, a proto je v právním řádu České republiky ukotveno ústavními a jinými zákony. V návaznosti na to je důležité zmínit, že vedle státní správy vytváří samospráva, jednu ze dvou větví veřejné správy, která je na státní správě nezávislá a vykonávají ji subjekty diferencované od státu.²⁰

Samospráva je relativně samostatná a nezávislá na státu. Absolutně samostatná být nemůže z prostého důvodu, kterým je stát vytvářející podmínky pro její fungování. Vzniká ze sebeomezení státu, tedy omezuje držitele státní moci. Některá mocenská rozhodnutí jsou vykonatelná pouze skrze státní donucení např. policií či armádou. Do samosprávy zasahuje stát pouze tvorbou zákonů, ale do samostatných rozhodnutí samosprávných orgánů nemá právo zasahovat, kromě případů vyžadující ochranu zákona a jen způsobem zákonem stanoveným.²¹

²⁰ KADEŘÁBKOVÁ, J.; PEKOVÁ, J. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*, s. 16.

²¹ ROZVOJ OBCÍ – Portál na podporu rozvoje obcí ČR – Samospráva [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z <https://www.rozvojobci.cz/news/samosprava/>

3.3.3 Územní a zájmová samospráva

Jak už bylo zmíněno výše, územní a zájmová správa spadá pod samosprávu a jejich charakteristiky jsou dále podrobněji popsány.

Územní samospráva

Územní správa existuje už od dob novověku, kde je však zaznamenána její značná centralizace a také omezování, které probíhalo zejména v dobách válek. Změna nastala v druhé polovině 20. století, kdy začala být územní správa více decentralizovaná a zvyšovala se její role a postavení, které nastalo v průběhu demokratizace států, společnosti a také vzhledem k tehdejší ekonomice.

Postavení, funkce a tehdejší aktivity byly ovlivněny především teorií fiskálního federalismu. Nadále pokračovala decentralizace ekonomické funkce, ale narážela na značné problémy v oblasti financování, které se týkaly fiskálního nedostatku. Jednalo se o neefektivní financování do rozpočtové soustavy územních samospráv, které v jistých časech prohlubovalo tzv. fiskální stres.²²

Územní samospráva je dána Ústavou, která určuje jako základní územní samosprávné celky obce a jako vyšší územní samosprávné celky kraje. Jako územní samosprávu můžeme chápat prostorově ohraničení celek, který je samostatně funkční, má tedy právo samostatně hospodařit, nakládat se svým vlastním majetkem a rozhodovat samostatně o svých záležitostech. V případě, že by toto právo bylo porušeno ze strany státu, mohou základní i vyšší územní samosprávné celky podat stížnost k Ústavnímu soudu ČR za nezákonné vměšování.²³

Zájmová samospráva

Právo na samostatné rozhodování o vlastních záležitostech mají i subjekty, které spojuje společný zájem. Tato samospráva je označována i jako profesní samospráva. Je založena na osobním základu a členství vzniká na základě stanovených předpokladů a požadavků čímž je vzdělání a složení zkoušky. Spadají sem zejména profesní komory s povinným členstvím. Jedná se např. o Českou lékařskou komoru, Českou advokátní

---

²² PEKOVÁ, J., *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 2011, s. 17-18.

²³ ROZVOJOBCEI – Portál na podporu rozvoje obcí ČR – Samospráva [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z <https://www.rozvojjobci.cz/news/samosprava/>

komoru, Českou komoru architektů, Komoru daňových poradců ČR, Exekutorskou komoru ČR a další.²⁴

Ostatní samospráva a instituce

Ostatní samospráva je tvořena např. samosprávou vysokých škol, tedy samosprávnými akademickými orgány, např. Akademickým senátem. Dále sem spadají komory s nepovinným členstvím, kterými jsou např. Agrární komora a Hospodářská komora.

3.4 Obec

„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“

Dále je to dle zákona o obcích veřejnoprávní korporace mající vlastní majetek, která vystupuje v právních vztazích svým jménem a na vlastní odpovědnost. Pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů a také chrání rovněž veřejný zájem při plnění svých úkolů.²⁵

„Všechny obce jsou veřejnoprávní územní korporací a jako takové podléhají při realizaci svých pravomocí povaze veřejného úřadu. Obce jsou tvořeny obyvatelstvem, které společně užívá svoje vymezené katastrální území. Toto území obce je v ústavě zakotveno jako právo na samosprávu.“²⁶

---

²⁴ KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR*, s. 12.

²⁵ §1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

²⁶ KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*, 2002, str. 19.

Za charakteristické znaky obce považujeme:²⁷

- vlastní území – tzv. územní základ;
- občané obce – tzv. osobní základ, kdy obec musí být trvale osídlena lidmi;
- samostatné spravování svých věcí – tzv. samostatná působnost obce;
- vystupování v právních vztazích svým jménem a odpovědnost z toho vyplývající – tzv. právní základ;
- péče o všestranný rozvoj území,
- hospodaření dle vlastního rozpočtu – tzv. ekonomický základ.

Obce jako takové dosáhly širokého rozsahu kompetencí a vykonávají celou řadu činností.

3.4.1 Působnost obcí

Obce nevykonávají pouze zmíněnou samosprávu, ale musí v některých situacích plnit i funkce státních orgánů, proto rozlišujeme dva typy působností, a to tzv. samostatnou působnost a přenesenou působnost. Toto rozlišení je důležité zejména z důvodů právních předpisů, systému kontroly či zapojení občanů do fungování a správy.

Samostatná působnost obcí znamená, že si obec samostatně spravuje příslušené záležitosti. Týká se to aktivit, které jsou obci svěřeny zákonem, jsou v zájmu obce a uspokojují potřeby občanů. Obecnějším příkladem činnosti v této působnosti se může jednat o záležitosti v oblasti bydlení, dopravy, vzdělání, kulturního rozvoje a dalších.²⁸

Konkrétněji je možné si představit, že zastupitelstvo má za úkol schvalovat program rozvoje obce, schvalovat rozpočet obce a účetní závěrku obce sestavenou k rozvahovému dni, vydávat obecně závazné vyhlášky, rozhodovat o vyhlášení místního referenda, zřizovat a rušit výbory a volit k nim předsedy a další členy, volit z řad členů zastupitelstva starostu, místostarosty a další členy rady obce. Také může všechny zvolené členy odvolat, rozhodovat o zrušení nařízení rady obce a mnoho dalších věcí, které si obec podle zákona o obcích vyhradí.

---

²⁷ Tamtéž, str. 19.

²⁸ KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*, 2002, str. 20.

Rozsah samostatné působnosti obcí může být tedy omezen pouze zákonem a pravomoc v této působnosti připadá obecnímu zastupitelstvu.

Přenesená působnost je taková působnost, kdy jsou na obec delegovány určité činnosti státní správy. Obce tedy vykonávají činnost jménem státu a plní jeho úkoly, na které dostávají příspěvky ze státního rozpočtu. Jako důvod této působnosti se uvádí zejména snaha přiblížit státní správu občanům. Přenesená působnost se ale netýká všech obcí a některé obce mohou činnost se souhlasem krajského úřadu přenést na jinou obec.²⁹

Tuto působnost nejčastěji vykonává obecní úřad a jeho odbory jako matriční úřad nebo stavební úřad.

Obce se podle rozsahu státní správy, kterou vykonávají, a rozsahu působnosti, kterou mají, dělí na kategorie:³⁰

- obce se základní působností (6 254 obcí),
- obce s matričním úřadem (1 230 obcí),
- obce se stavebním úřadem (618 obcí),
- obce s pověřeným obecním úřadem (388),
- obce s rozšířenou působností (205).

V uvedené kategorizaci se nepřihlíží ke zvláštnímu postavení hl. města Prahy a statutárních měst.

Některé zdroje uvádí členění na obce (obce I. stupně), obce s pověřeným obecním úřadem (obce II. stupně) a obce s rozšířenou působností (obce III. stupně).

3.4.2 Obec a její organizační uspořádání

Základními orgány obce jsou zastupitelstvo, rada obce, starosta a obecní úřad. Prostřednictvím těchto orgánů vykonávají obce svoji působnost. Také zde můžeme zařadit

---

²⁹ Tamtéž, str. 21.

³⁰ MVCR – Katalog činností obcí a krajů – Katalog činností vykonávaných obcemi v jednotlivých kategoriích [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z <https://www.mvcr.cz/clanek/katalog-cinnosti-vykonavanych-obcemi-v-jednotlivych-kategoriich.aspx>

zvláštní orgány, jako je např. komise rady obce, které byl svěřen výkon přenesené působnosti a následně obecní policii.³¹

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce zřizují povinně v každé obci a jedná se o její nejvyšší orgán a jeho existence je jako u jediného orgánu zakotvena v Ústavě České republiky. Členové zastupitelstva se volí tajným hlasováním na čtyřleté funkční období, a to ve všeobecných, přímých a rovných volbách. Počet členů zastupitelstva je mezi 5–55 a rozhodujícím kritériem pro jejich počet je stav obyvatel obce k 1. lednu roku voleb. Zastupitelstvo má pravomoc rozhodovat ve věcech samostatné působnosti obce a dle zákona o obcích je mu vyhrazeno např. schvalovat rozpočet obce a její závěrečný účet, schvalovat program rozvoje obce, vydávat obecně závazné vyhlášky, rozhodovat o vyhlášení místního referenda, volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce (radní) a odvolávat je z funkce, stanovit jejich počet a vykonávat mnoho dalších rozhodnutí, které si podle zákona o obcích vyhradí. Jejich zasedání jsou veřejná a konají se dle potřeby, minimálně je to však jednou za čtvrt roku.³²

Zastupitelstvo má povinnost zřizovat finanční a kontrolní výbory, jejich maximální počet není nijak omezen, pouze členy nemohou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce. Finanční výbor zejména hospodaří s majetkem obce a jejími finančními prostředky a kontrolní výbor dohlíží na dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti, plnění usnesení zastupitelstva a rady. Kontrolní výbor také plní další úkoly zadané zastupitelstvem. Finanční i kontrolní výbory jsou poradní orgány a zastupitelstvo jejich rozhodnutí bere jako doporučení, nikoliv rozhodnutí závazné.³³

---

³¹ MVCR – Základní informace pro členy ZO [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z file:///C:/Users/kikaj/Downloads/Zakladni_info_pro_cleny_ZO_c_1_Kompetence_organu_obce.pdf

³² WOKOUN, R.; MATES, P.; KADERÁBKOVÁ, J. a kol. *Základy regionálních věd a veřejné správy*, s. 347–348.

³³ ROZVOJ OBCÍ – Portál na podporu rozvoje obcí ČR – Samospráva [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z <https://www.rozvojobci.cz/news/samosprava/>

Rada obce

Rada obce je výkonný orgán zastupitelstva, který se zřizuje vždy s výjimkou menších obcí do 10 000 obyvatel a za své činnosti odpovídá právě zastupitelstvu. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě rozhodovat pouze když tak stanoví zákon. Rada není tvořena pouze v těch obcích, v kterých je počet zastupitelstva nižší jak 15 členů a její funkci vykonává starosta obce s výjimkami aktivit vyhrazených zastupitelstvu. Radu obce tedy tvoří starosta obce, místostarosta a další členové, kteří jsou voleni ze zastupitelstva. Lichý počet činí nejméně 5 členů a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu zastupitelstva.

Podle zákona je radě vyhrazeno např. zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, vydávat obecní nařízení, projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva obce či komisemi rady obce, schvalovat organizační řád obecního úřadu, plnit úkoly stanovené zvláštním zákonem a mnoho dalších činností dle zákona č. 128/2000 Sb.

Rada má možnost zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise, které radě předkládají svá stanoviska a náměty.³⁴

Starosta

Starosta reprezentuje obec navenek a za svůj výkon odpovídá zastupitelstvu a radě obce. Starosta či místostarosta (místostarostové) je volen z řad členů zastupitelstva. Mezi jeho úkoly, pravomoc a odpovědnost patří např. odpovědnost za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok, odpovědnost za informování veřejnosti o aktivitách obce, zabezpečení výkonu přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu a dále svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje s ověřovateli zápis z jednání a další. Jeho zástupcem je místostarosta a spolu s ním podepisuje všechny obecní právní předpisy.³⁵

Obecní úřad

Ve všech obcích musí být zřízen obecní úřad, ale jeho velikost a struktura závisí na konkrétních poměrech obce. Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem

---

³⁴ KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR*, s. 20.

³⁵ Tamtéž, s. 20–21.

obecního úřadu (pokud je zřízen) a samotnými zaměstnanci, tedy úředníky. Zpravidla se dále člení na odbory a oddělení vytvořené pro konkrétní úseky. V přenesené působnosti plní úkoly zadané zastupitelstvem a radou obce a je vypomáhá výborům a komisím. V přenesené působnosti vykonává státní správu v základním rozsahu jemu svěřeném.³⁶

3.4.3 Rozpočet obcí

Pravidla, která se týkají územních rozpočtů České republiky jsou uvedeny v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Ze samostatné a přenesené působnosti obce vznikají aktivity a cíle na které jsou potřebné finanční prostředky, a proto je finanční systém jednotlivých subsystémů územní samosprávy nedílnou součástí finančního systému v každém státě.³⁷

Co se týče rozpočtové soustavy ČR, jedná se o soustavu peněžních fondů, rozpočtových vztahů mezi veřejnými rozpočty a také je možné ji pojmout jako soustavu orgánů a institucí, starajících se o tvorbu, přerozdělování a užití veřejných rozpočtů a dále mimorozpočtových fondů. Každý rozpočet se skládá z příjmů a výdajů, které mají všechny v základu stejnou strukturu, jejíž podoba se mění podle vývoje společnosti, potřeb a kompetencí. Obce jsou povinny sestavit a zveřejnit střednědobý výhled rozpočtu a samotný rozpočet, tedy návrh i dokument po schválení. Municipální rozpočet i celý finanční systém je založen na řadě principů a zásad a jednou z nich je konzistence, která zajišťuje soulad obecných principů liberální politiky státu a politiky obecní. Rozpočet zajišťuje určitou výši municipální a regionální autonomie a odpovědnosti, s čímž souvisí účinnost a průhlednost finančního systému umožňující kontrolu a hodnocení jejich dopadů vynaložených prostředků. Podstatná je i jejich stabilita a administrativní nenáročnost.

Spravedlnost během rozdělování veřejných prostředků je zajištěna podle počtu obyvatel, rozsahem přenesené působnosti, výší rozsahu služeb pro obyvatele apod.

Rozpočet obce můžeme chápat jako peněžní fond, bilanci příjmů a výdajů, finanční plán obce a nástroj k prosazování cílů obecní politiky.³⁸

---

³⁶ WOKOUN, R.; MATES, P.; KADERÁBKOVÁ, J. a kol. *Základy regionálních věd a veřejné správy*, s. 350.

³⁷ WOKOUN, R.; MATES, P.; KADERÁBKOVÁ, J. a kol. *Základy regionálních věd a veřejné správy*, s. 186.

³⁸ KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR*, s. 30.

3.5 Rozvoj obce

Jedná se o proces, který je dlouhodobý a pro vyváženého a udržitelného zlepšování obce a jeho okolí. Tento rozvoj je podmíněn koncepčním a promyšleným přístupem. Hlavním přístupem je navyšovat kvalitu života občanů obce, a to znamená neustále se přizpůsobovat rozvoji společnosti. Jednotná definice pro místní rozvoj neexistuje, ale existuje dělení, které místní rozvoj ovlivňují. Jsou jimi měkké faktory a tvrdé faktory či vnitřní a vnější faktory. Zahrnout sem můžeme životní prostředí, velikost obce, obyvatelstvo, bydlení, infrastrukturu, trh práce apod.

V knize Regionální a municipální ekonomie se k místnímu rozvoji uvádí:

„Zabýváme-li se místním rozvojem, vystupuje do popředí také odvěký a všudypřítomný problém vztahů mezi částí a celkem. Rozvoj se uskutečňuje v území, které je součástí větších celků. Nevyhneme se otázkám, co tvoří podstatu toho většího celku, co podmiňuje zachování jeho funkcí, na nichž jsou závislé i jeho části, jaké dopady má na daný celek rychlý růst či rozvoj ve všech nebo některých jeho částech, jaké jsou závislosti částí mezi sebou a částmi a celkem. Smysl místního rozvoje se tedy nevztahuje pouze na sledované území jednotky samy o sobě, ale týká se také územních celků a systémů, do kterých tyto jednotky patří.“³⁹

Z věcného hlediska je hlavní činností obce především výkon státní správy v přenesené působnosti, správa samotné obce v jejím základu, zajištění veřejných služeb v obci a organizování rozvojových aktivit pro obyvatele. Velikost obce a z ní vyplývající základní funkce, kterými jsou funkce obytná, pracovní nakonec obslužná, jejichž podstata je rozdílná s ohledem postavení v sídelním systému, zásadně ovlivňují možnosti rozvoje. Pro tuto práci je podstatná zejména funkce obytná, která je typická v menších obcích. Rozvoj obce je proces vyváženého a zejména udržitelného vylepšování situace sídla a okolí sídla.⁴⁰

---

³⁹ MACHÁČEK, Jaroslav, TOTH, Petr a WOKOUN, René. *Regionální a municipální ekonomie*, s. 65.

⁴⁰ BÍNEK, J.; SVOBODOVÁ, H.; CHABIČOVSKÁ, K. a kol. *Rozvojové možnosti obcí*, s. 8.

3.5.1 Oblasti rozvojových aktivit

Ve zjednodušené podobě jsou v následujícím textu rozlišeny základní rozvojové aktivity v obci:⁴¹

- zajištění podmínek pro život obyvatel a jejich podnikání (přímý vliv) - zde se jedná zejména o aktivitu investiční do místní infrastruktury, inženýrských sítí a zařízení pro volnočasové aktivity,
- vytváření prostředí pro občanské aktivity (nepřímý vliv) - cílem obce je zde zejména snaha o zapojení občanů do dění v obci, snaží se o tom, co se v obci děje dostatečně informovat a podporovat, a to jak místní spolky, tak sdružení a nevýdělečné organizace,
- vytváření prostředí pro rozvoj ekonomických aktivit (nepřímý vliv) - cílem je zde zapojení podnikatelů v obci do aktuálního dění, důležitá je komunikace s nimi o jejich potřebách a snaží se je podporovat a propagovat.

3.5.2 Nástroje pro rozvoj obcí

Nástroje, které budou v této části diplomové práce zmíněny, jsou prostředkem k realizování konkrétních aktivit v obci. Ideální nástroje pro rozvoj a vhodné nástroje pro řízení, které jsou využívány, jsou podmínkou její kvalitní správy.⁴²

Bínek, Svobodová, Chabičovská a kol. rozdělují nástroje, které souvisí s rozvojem obce na:⁴³

- administrativní (legislativní a organizační normy, závazné postupy aj.);
- koncepční (územní a jiné plány, úpravy pozemků, rozvojové programy, strategie aj.);
- institucionální (spolupráce, instituce a regionální řízení aj.);
- věcné (poskytování prostor a služeb, poradenství a infrastruktura aj.);
- sociálně-psychologické (motivování, vzdělávání a komunikace aj.);
- finanční-dotace (granty a finanční podpory aj.).

---

⁴¹ Tamtéž, s. 9.

⁴² BÍNEK, J.; SVOBODOVÁ, H.; HOLEČEK, J. a kol. *Synergie ve venkovském prostoru. Přístupy k řešení problémů rozvoje venkovských obcí*, s. 101.

⁴³ BÍNEK, J.; SVOBODOVÁ, H.; CHABIČOVSKÁ, K. a kol. *Rozvojové možnosti obcí*, s. 11.

Rektořík a Šelešovský rozdělují v příručce pro zastupitele měst a obcí obecné nástroje o něco kratší než předchozí zmíněné, a to na:⁴⁴

- administrativní (územní plán, program rozvoje, obecně závazné vyhlášky a různá stanoviska k ekonomickým aktivitám aj.);
- finanční (příspěvky podnikatelům a občanům na rozvojové záměry, investiční motivace a podpora pro podnikatele aj.);
- infrastrukturní (budování technické i občanské infrastruktury aj.);
- informační (informační centra, poradny, marketing na obecní úrovni aj.).

Mimo jiné souvisí s rozvojem obcí také **strategické plánování**, které Gavlasová vysvětluje jako: „*proces zahrnující výběr cílů (na základě analýzy minulého vývoje, současné situace a možných vývojových trendů), úkolů a činností potřebných k jejich dosažení.*“⁴⁵

Dobře formulovaná vize a strategie směřuje obec k aktivitám, které přináší výsledky a pomáhají využívat příležitosti a korigovat rozvoj obce. Také nám přináší informace o tom, jaké konkrétní potřebuje dané území zdroje, aby mohlo být dosaženo naplánovaných cílů a jak má hospodařit s finančními zdroji, aby ušetřila své vlastní a využila zdroje cizí, například ve formě dotací. Strategie dále předvídá hrozby a brání likvidaci území na základě reakcí na limity a omezení. Veřejnost má možnost se na vše připravit a také se na rozvoji obce podílet.⁴⁶

3.6 Sociálně-ekonomické charakteristiky regionu a životní prostředí

3.6.1 Sociální rozvoj

Sociální rozvoj se týká především rozvoje kvality života a dalších životních podmínek. Spadá sem např. samotná demografie, bydlení, doprava, školství a vzdělávání, systém ochrany a bezpečnosti, péče sociální, péče o zdraví apod. Některé z těchto ukazatelů jsou v této kapitole popsány blíže.

---

⁴⁴ REKTOŘÍK, J.; ŠELEŠOVSKÝ, J. *Příručka pro zastupitele měst a obcí: Územní samospráva v ČR, SR a Rakousku*, s. 77.

⁴⁵ GALVASOVÁ, I. a kol. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*, s. 72.

⁴⁶ OLEKTIV AUTORŮ. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2014*, s. 83

Demografie

Demografie (demos – lid, graféin – popisovat) je věda, která zkoumá reprodukci lidských populací. Jedná se o zkoumání a statistické zapisování života lidí, které se týká porodů, pohlaví, sňatků, rozvodů, úmrtností a mnoha dalších životních událostí člověka.

Každý z demografických procesů se projevuje demografickou událostí: porodnost narozením, úmrtnost úmrtím, potratovost potratem, sňatečnost uzavřením manželství, rozvodovost rozvodem, migrace stěhováním.⁴⁷

Z podrobnějších statistických údajů víme, že je stále vyšší počet starší populace a velmi nízká porodnost, která je v současnosti velkým problémem. Údaje o změnách v počtu obyvatel jsou určující právě i pro plánování obce a jeho nepříznivý vývoj může mít negativní dopady.

Vzdělávání

Právo na vzdělání je obsaženo v ústavním zákoně č.2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod. Kvalita a dostupnost ke vzdělání patří k sociálním podmínkám tvořící jeden z pilířů pro udržitelnost území a jejich prosperitu. Rovnost k přístupu ke vzdělání napomáhá ve společnosti vytvářet určitou soudržnost. Tam, kde je kladen velký důraz na vzdělání, rozvoj osobnosti a smysluplné rozhodování o trávení volného času dochází k největšímu rozvoji sociálního kapitálu. V případě, že je škola zapojena do života komunity, je sociální začleňování slabších a znevýhodněných osob snazší. Sociální exkluze není tak silná, dochází ke snižování sociálně patologických jevů a obyvatelé mají větší šanci nejen na začlenění ve společnosti, ale i na trhu práce.⁴⁸

Kulturní a sportovní vyžití

Možnosti trávení volného času jsou důležité pro každého občana a měly by být podporovány v každé vyspělé společnosti, protože jsou důležité pro dynamický rozvoj a také zmírnění určitých negativ. Podporovat společenské aktivity mají za úkol zástupci obcí, měst a regionů společně s podnikatelským i nevýdělečným sektorem a vzdělávacími

---

⁴⁷ Demografie.info – *O demografii obecně* [online]. [cit. 2020-02-24] Dostupné z http://www.demografie.info/?cz_odemografii=&PHPSESSID=39f8f4c5d8624b3003b3238a8d308f6d

⁴⁸ KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*, 2002, str. 87.

a kulturními institucemi, aby kromě jiného významně připravili vhodné podmínky pro aktivní využití volného času místního obyvatelstva i návštěvníků určité lokality. Nesmí však chybět odborná a finanční podpora, na které je místní a regionální kultura závislá. Takový význam pro ekonomický rozvoj kraje mají i kulturní aktivity, společenský život a dále také podnikatelské invence.⁴⁹

Sport je také významný pro kultivaci lidského potenciálu, a to jak po stránce fyzické, tak po stránce psychické. Je důležité, aby se mu věnovala především mládež. U té je takto využitý čas velmi účelný a omezuje působení negativních vlivů, jako je pití alkoholu, užívání drog, kouření aj.⁵⁰ Kultura je v nejširším pojetí brána jako smíšený kolektivní statek, na jehož produkci a spotřebě, která je trvalá, má stát zájem, avšak neurčuje přímo rozsah a skladbu. Ze zmíněného plyne, že část nákladu na jeho pořízení, financuje spotřebitel a zbylá část je zafinancována v rámci výdajů veřejných rozpočtů, tedy rozpočtů státního, krajů a municipalit. Je dobré znát, kolik je občan schopen dát na umění, vědu, památky a další kulturní potřeby.⁵¹

Bydlení

Principem a cílem politiky bydlení je z hlediska státu zejména vytváření vhodného prostředí pro činnosti, které se odehrávají na trhu s byty. Stát by neměl překážet ve fungování trhu s byty, ale měl by činit podpůrné kroky k jeho rozvoji. Mezi základní cíle bytové politiky patří fungování trhu díky správné právní úpravě, zvýšení finanční dostupnosti pro osoby a rodiny s nižšími příjmy, celkové zvýšení nabídky a kvality bydlení, monitoring trhu a určit nediskriminační pravidla.⁵²

3.6.2 Ekonomický rozvoj

Tento rozvoj definujeme jako utváření souladu fyzických, lidských, sociálních a institucionálních zdrojů. Cílem každé obce je, mít dostačující nabídku zboží a služeb, efektivní veřejné investiční činnosti, dostačující úroveň příjmů občanů, kvalitní přírodní zdroje, dopravní možnosti, infrastrukturu, aktivity místních skupin atd. Jedná se zejména o

---

⁴⁹ Tamtéž, str. 83-84.

⁵⁰ PEKOVÁ, J., PÍLNÝ, J., JETEMAR, M., *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, 3. přepracované vydání. 2008, str. 427.

⁵¹ Tamtéž, str. 409.

⁵² MPR – Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: *Bytová politika* [online]. [cit. 2020-02-27] Dostupné z <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/bytova-politika>

způsoby zásahu nebo jakékoliv ovlivnění situace soukromých firem. Jde o zkvalitnění konkurenceschopnosti a dalších podmínek. Každá obec by měla mít zájem o zkvalitnění a podporu nových pracovních míst, růst domácích podniků v regionu, protože tohle vše přispívá ke zvýšení finančních příjmů a zvyšuje se tak výkonost ekonomiky v obci.

Nástroje ekonomického rozvoje se dělí na přímé a nepřímé. Mezi přímé nástroje můžeme zařadit např. výstavbu lepší infrastruktury, prodej či pronájem pozemků, školení. Mezi nástroje nepřímé patří např. marketingové aktivity, zjednodušení úředních postupů a kvalitní dostupnost informací.⁵³

Podnikatelský sektor

Podnikatelský sektor je důležitý pro každou obec a vytváří také možnosti nových pracovních míst v obci. Strategie regionálního rozvoje ČR na poslední období 2014–2020 podporuje zvýšení konkurenceschopnosti podniků na bázi rostoucí inovativnosti firem a snaží se tak rozvíjet podnikání v České republice. Tato oblast je dále zahrnuta i v dokumentech jako je Národní inovační strategie ČR nebo Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR. Oba dokumenty jsou platné na roky 2012–2020. Podporu podnikání má v gesci organizace CzechInvest podléhající MPO, která zajišťuje praktickou aplikaci Zákona o investičních pobídkách č. 72/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Operační program (OP) s názvem Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost je program, kde jsou jednotlivá opatření pro podporu podnikání.⁵⁴

Nezaměstnanost

Zvláště dlouhodobá nezaměstnanost vyvolává značné problémy a většina autorů tvrdí, že se nejedná o sociální ani ekonomický problém, dokud se nejedná o nezaměstnanost masovou. Kromě ekonomických problémů, může u některých jedinců vést k problémům sociálním, kdy se pak jedná o sociální napětí, rodinnou či společenskou krizi, která vede až k chudobě a patologickým jevům jako je alkoholismus, kriminalita, užívání drog, prostituce a další.

---

⁵³ Tamtéž, s. 65.

⁵⁴ MMR – Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 - 2020 [online]. [cit. 2019-11-01] Dostupné z <https://mmr.cz/getmedia/a9fc8be4-58a0-4137-9c6d-f9a05466a115/SRR-20142020.pdf.aspx?ext=.pdf>

Za nezaměstnané osoby se nepovažují jen ti, kteří nejsou v pracovněprávním vztahu či nepodnikají. Je vždy předem nutné určit skupinu obyvatel, která se do výpočtu k nezaměstnanosti zahrnuje. Eurostat označuje za nezaměstnané:

- osoby 15tileté a starší, kdy není stanovena horní věková hranice,
- osoby bez práce, které nejsou v pracovněprávním vztahu ani nepodnikají,
- ti, co hledají aktivně práci, jsou tedy registrováni na pracovním úřadě, u soukromé agentury nebo jakkoliv práci hledají,
- osoby připravené nastoupit do práce, tedy ty, kteří jsou schopni hned či do 14 dnů pro výkon placeného zaměstnání nebo sebezaměstnání.

Ti, kteří nesplňují výše zmíněné, jsou považováni za zaměstnané nebo ekonomicky neaktivní osoby.⁵⁵

Druhů nezaměstnanosti je více a rozdělují se na základě několika kritérií. Z hlediska příčiny vzniku nezaměstnanosti je rozlišována na:

- frikční,
- strukturální,
- cyklickou,
- sezonní.

3.6.3 Životní prostředí a jeho kvalita

Životní prostředí v posledních několika letech, patří mezi hlavní rizikové faktory, pro zdraví lidské populace. Je nejjednodušeji definováno jako souhrn přírodních, umělých a sociálních složek, vytvářejících podmínky pro život člověka a dalších živých organismů. Jeho význam vyplývá z jeho rozhodujícího vlivu na zdravotní stav a pohodu člověka, délku našeho života a ekonomické aktivity. Dále také na civilizační a kulturní úroveň i organizaci způsobu života a hmotné statky kolem nás. Současný problém kvality životního prostředí je způsoben rostoucím počtem obyvatel, kteří mají neustále rostoucí materiální potřeby. Také úbytkem přírodních neobnovitelných zdrojů a devastací přírody.⁵⁶

---

⁵⁵ BRČÁK, Josef, Bohuslav SEKERKA a Dana STARÁ. *Makroekonomie – teorie a praxe*, 2014, str. 140.

⁵⁶ Tamtéž, str. 452.

3.6.4 Udržitelný rozvoj venkova

Důležitým rysem pro soudobou společnost je orientace na udržitelný rozvoj. V pojetí komise G. Brundtlandové (1987) tento význam znamená naplňování aktuálních společenských potřeb, aniž by tím byly ohroženy potřeby budoucích generací. Udržitelný rozvoj závisí na třech hlavních pilířích:

- **ekonomickém rozvoji** (tj. blahobyt, konkurenceschopnost, produktivita apod.),
- **sociálním rozvoji** (kvalita života, vzdělanost, sociální síť, bezpečnost, autonomie, zdraví atd.)
- **ochraně životního prostředí** (stabilita, biodiverzita).

Přístup k udržitelnému rozvoji a udržitelný rozvoj samotný se však liší u obcí včetně přilehlých oblastí a tzv. „otevřeného prostoru“, pod nímž chápeme venkov a jeho prostředí. V zájmu venkova by se mělo především zabránit jeho vylidňování a díky tomu zachování přírodního a kulturního rázu krajiny. U venkova založeného na uvedených principech udržitelnosti je jeho rozvoj velmi specifický. Specifičnost nespočívá pouze v zajištění určitých ekonomických a sociálních standardů (dodávky energie, mobilita, komunikace, infrastruktura apod.), ale také v tom, že udržování krajiny se podílí jak na odolnosti komunity vůči živelním pohromám, tak na uchování života podporujících funkcí životního prostředí, není tedy možné použít klasické přístupy. Je důležité se zamyslet a vybrat aktivity, které by naplňovaly kritéria rozvoje dané oblasti při současném splnění požadavků na udržení přírodního prostředí, na vytváření ekonomických a sociálních přínosů a dále na účelnost a účinnost podnikání.⁵⁷

---

⁵⁷ DIGITÁLNÍ KNIHOVNA – ŠIMKOVÁ EVA, Udržitelný rozvoj venkova a role venkovské turistiky [online]. [cit. 2020-02-24] Dostupné z https://otik.uk.zcu.cz/bitstream/11025/17212/1/03_simkova.pdf.

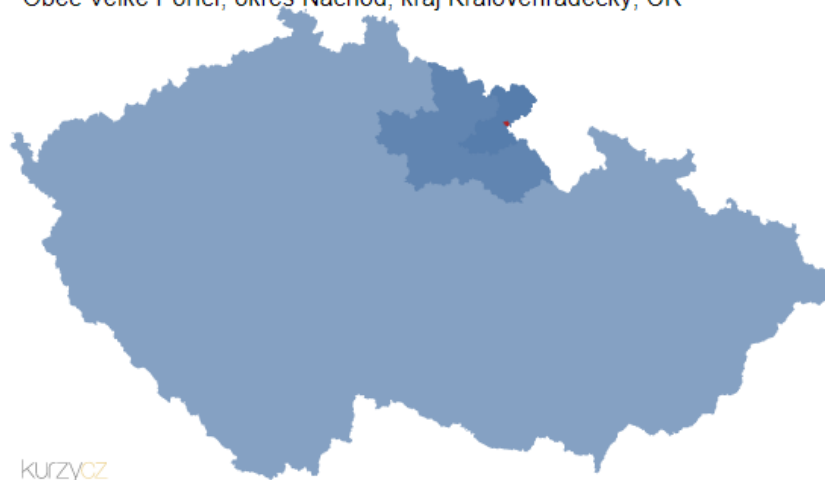
4 Empirická část

4.1 Základní charakteristiky městyse Velké Poříčí

Městys Velké Poříčí se nachází na severovýchodě v královéhradeckém kraji v údolí podél toku řeky Metuje. Kromě obce s pověřeným obecním úřadem, kterým je město Hronov a okresním městem Náchod – obce s rozšířenou působností, sousedí obec i s několika dalšími obcemi včetně polského města Kudowa-Zdrój, česky Lázně Chudoba.

Obrázek 2: Umístění obce na mapě ČR

Obec Velké Poříčí, okres Náchod, kraj Královéhradecký, ČR

Zdroj: KURZY.CZ – Velké Poříčí – mapy [online]. [cit. 2020-07-03] Dostupné z <https://www.kurzy.cz/obec/velke-porici/mapy/>

4.1.1 Umístění a základní údaje obce

Jak již bylo uvedeno, městys Velké Poříčí se nachází na severovýchodě České republiky v královéhradeckém kraji. Jeho titul byl obnoven v roce 2006, kdy novela zákona umožnila navrátit statut městyse všem obcím, které byly oprávněny užívat toto označení přede dnem 17. května 1954. Městys Velké Poříčí je tedy znovu městysem ode dne 10. 10. 2006. Nachází se na $50^{\circ} 27' 46''$ severní šířky a $16^{\circ} 11' 21''$ východní délky, zhruba 5 km od obce Hronov, 6 km severně od města Náchod a 46 km od krajského města Hradec Králové. Z geografického hlediska se obec nachází v nadmořské výšce 360 m. n. m. a s katastrální výměrou 746 ha. K 1. 1. 2020 žilo v obci žilo podle údajů ČSÚ 2 354 obyvatel. Vizuálně je možné vidět umístění obce na následujícím obrázku č. 3.

Zařazení městyse do územních celků je dle webu Risy.cz následující:

NUTS 1 Česká republika CZ0

NUTS 2 oblast Severovýchod CZ05

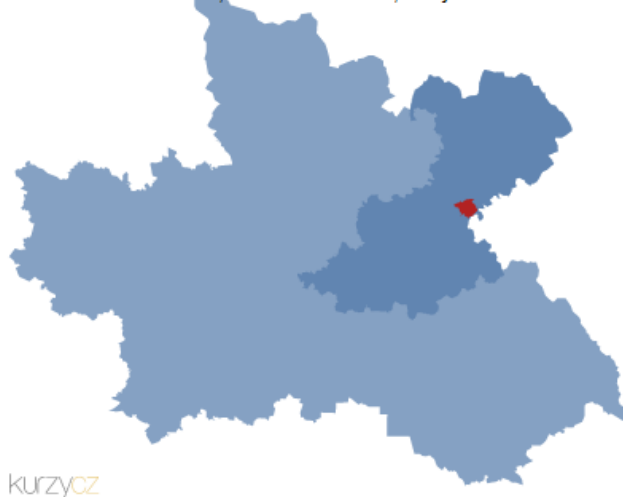
NUTS 3 kraj Královéhradecký CZ052

LAU 1 okres Náchod CZ0523

LAU 2 městys Velké Poříčí CZ0523547646

Obrázek 3: Umístění obce v kraji a okrese

Obec Velké Poříčí, okres Náchod, kraj Královéhradecký

Zdroj: KURZY.CZ – Velké Poříčí – mapy [online]. [cit. 2020-08-03] Dostupné z <https://www.kurzy.cz/obec/velke-porici/mapy/>

4.1.2 Obecní symboly

Dle § 68 odst.1. zákona č. 128/2000 Sb. o obcích v úplném znění se zastupitelstvo obce složené z členů zastupitelstva obce skládá z 15 členů.

Starostou obce je Ing. Josef Král a místostarostou Mgr. Nataša Šancová. Obec se prezentuje dvěma základními prvky, kterým je znak obce a vlajka.

„Zákon o obcích pojmu "obecní symboly" ani "symboly obce" neužívá a ani taxativním způsobem nestanoví, které symboly lze považovat za "symboly obecní. Předmětem úpravy zákona o obcích je pouze znak a vlajka obce (§ 34a a § 142). Podle § 34a odst. 2 zákona o obcích může předseda Poslanecké sněmovny obci, která nemá znak

nebo vlajku obce, na její žádost znak nebo vlajku obce udělit.“ (MVCR – Obecní symboly – Stanovisko odboru dozoru a kontroly MV ČR⁵⁸)

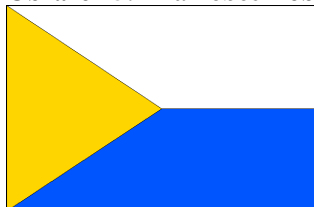
Znak, který je možné vidět na obr. č. 4., tvoří štít, na kterém je bílý (někde uvedeno stříbrný) krácející beránek se zlatými kopýtky a zlatou svatozáří. Beránek drží v pravé pozdvižené noze zlatou žerď ve tvaru kříže, na které je zavěšena korouhev. Obecní vlajka, uvedena pod obr. č. 5., je ve stejných barvách jako znak obce a svým vzorem připomíná státní vlajku České republiky.

Obrázek 4: Znak obce – štít

Zdroj: www.velkeporici.cz, Logo manuál městyse Velké poříčí

Obrázek 5: Znak obce – obecní vlajka

Zdroj: <https://www.kurzy.cz/obec/velke-porici/symboly/>

Dále je třeba zmínit i logo Velkého poříčí, které zahrnuje právě i znak a název obce. Toto logo se používá se při běžných záležitostech a událostech, jako je korespondence, marketingová komunikace a jakákoliv další reprezentace. Toto logo je znázorněno na obrázku č. 6.

---

⁵⁸ MVCR – Obecní symboly [online]. [cit. 2020-08-03] Dostupné z <https://www.mvcr.cz/clanek/obecni-symboly-stanovisko-odboru-doзору-a-kontroly-mv-cr.aspx>

Obrázek 6: Znak obce – logo s názvem obce

Velké Poříčí

Zdroj: www.velkeporici.cz, Logo manuál městyse Velké poříčí

4.1.3 Historie obce a její vývoj

Název městyse Velké Poříčí, je odvozen ze slov „podél řeky“, čili „v poříčí“ řeky Metuje. Jak je zmíněno na oficiálních stránkách obce, z několika různých historických pramenů, je jisté, že tato krajinná oblast byla osídlena na přelomu 13. a 14. století během kolonizační činnosti pana Hrona z rodu Načeraticů, který pocházel z blízkého Náchoda.

Také k roku 1415 se při popisu náchodského panství připomíná osada Poříčko a historik J. Hraše tvrdí, že kolem roku 1450 vedla přes Velké Poříčí cesta zvaná Trhovka. Ta sloužila zejména k obchodním účelům a vedla ze Stárkova do sousedního Polska, dřívějšího Kladska. První písemná zmínka o Velkém Poříčí, kterou lze s jistotou doložit, pochází až z roku 1496, kdy byl pořízen zápis do nejstarší knihy kšaftů města Náchod.⁵⁹

Na konci 16. století měla tehdejší osada 18 rolnických usedlostí, 5 gruntovních zahrad a pouze jedinou chalupu. V této době byla poddanskou obcí patřící náchodským panovníkům. Později roku 1770 za Marie Terezie, měla obec během prvního sčítání lidu a číslování domů 65 domovních čísel. Stával zde jeden panský mlýn a hospodařilo tu zhruba 47 majitelů rolnických usedlostí obdělávající 859 strychů (1 strych = 28 arů) a š věrtel (1 věrtel = 7 arů). Všichni rolníci museli povinně chodit na robotu a odvádět ze svých pozemků robotní dávky v penězích nebo v naturáliích.

Jako většina obcí se i Velké Poříčí rozrůstalo a počátkem 19. století zde bylo 142 domů a 822 stálých obyvatel. Ze zmíněného století pochází také pečtní vyobrazení obecního znaku, jež je podrobněji popsáno v předchozí kapitole. Revoluční události a následné správní změny znamenaly, že se poddanská obec přeměnila na samostatnou a

---

⁵⁹ MÍSTOPISY.CZ – Historie obce Velké Poříčí [online]. [cit. 2020-08-03] Dostupné z <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10498/velke-porici/historie/>

samosprávnou jednotku. Spravovaly ji volené orgány – zastupitelstvo a rada v čele s prvním starostou obce Josefem Pichem, který se jím stal v letech 1848–1849.

Koncem 19. století zapříčinil rychlý rozvoj textilní průmysl, navazující na tradici ručního tkalcovství. Velký podíl na tomto rozvoji měla v 70 letech výstavba silnice Náchod – Hronov a otevření železniční tratě Choceň – Broumov. Ve Velkém Poříčí vyrostly 3 velké tkalcovny, a to konkrétně firma Fröhllich a Pentlarz, firma Arnold Kraus, firma Ed. Pick, a postupně přibývaly další. Dynamický rozvoj průmyslu se odrazil v postupném rozvoji celé obce a počet živností a společenstev stále rostl. Počet obyvatel obce překročil dva tisíce a v roce 1910 dosáhl počtu 2 880.⁶⁰

Růst počtu obyvatel zvyšoval nároky i na původně dřevěnou školu z roku 1791 a pro nedostatek místa muselo být několik tříd v soukromých domech. Z tohoto důvodu, bylo v roce 1910 rozhodnuto, o postavení nové školní budovy. Stavba započala v květnu 1912, byla slavnostně otevřena 28. září 1913 a úředně zkolaudována 9. 10. 1913. Náklady na stavbu celkem činily 201 137, 40 Kč a zapsáno bylo 453 dětí do osmi tříd obecné a měšťanské školy. Kromě této školy stojí i za zmínku kostel Návštěvní Panny Marie jeho výstavba byla od prvopočátku středem pozornosti věřících obyvatel.

Všestranný rozvoj ve Velkém Poříčí pokračoval a roku 1908 představitelé obce rozhodli, podat na valné hromadě okresního zastupitelstva žádost o povýšení na status městys. Dne 14. června 1914 byl návrh odsouhlasen. Tuto významnou událost poznamenalo válečné dění, které připomíná žulový pomník pod kostelem s devadesáti jmény padlých občanů.⁶¹

Rozvoj obce přerušilo politické a poté válečné dění v letech 1938–1945. Nejen pro naši zemi, a nejen pro naši obec a její občané, znamenalo tohle smutné období fyzické a psychické utrpení a také ztrátu domova a nejbližších.

Na ustavující schůzi MNV (Místního národního výboru) 9. března 1949 byla obec nedobrovolně sloučena s Hronovem s platností od 23. září 1949. Občané obce nepřestali nikdy usilovat o odcizenou svobodu, ale i přes veškerou snahu nesla obec celých 40 let následky administrativního spojení se zmíněným městem. I přestože patrioti obce za

---

⁶⁰ VELKÉ POŘÍČÍ – Oficiální stránky městyse, O městysi [online]. [cit. 2020-08-03] Dostupné z <https://www.velkeporici.cz/o-mestysi/d-1005/p1=52>

⁶¹ MÍSTOPISY.CZ – Historie obce Velké Poříčí [online]. [cit. 2020-08-03] Dostupné z <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10498/velke-porici/historie/>

samostatnost obce bojovali, východiskem se staly až svobodné volby do zastupitelstva roku 1990 a od 1. ledna 1991 se stalo Velké Poříčí opět samostatnou obcí.

Posledních několik let se obec neustále rozvíjela, rekonstruovala a modernizovala.⁶²

4.1.4 Vnější vztahy

Protože je obec Velké Poříčí neodmyslitelnou součástí Hronovského regionu, je jisté, že spolupracuje především s ostatními obcemi z tohoto regionu ve společném sdružení svazku a skupině za účelem společného hájení zájmů a dalšího rozvoje.

Místní akční skupina Stolové hory, z. s. byla zaregistrována v březnu 2012 a soustřeďuje se na rozvoj a podporu regionů města Hronov, Police a města Náchod přerozdělováním finančních prostředků na projekty týkající se podpory životního prostředí, zemědělství, infrastruktury a zaměstnanosti. Tento spolek také podporuje rozvoj předškolního, základního a neformálního vzdělávání a zároveň spolupracuje s obcemi, podporuje soudržnost a pořádá kulturní a vzdělávací akce. K březnu 2020 má MAS Stolové hory 56 členů a z toho tvoří veřejný sektor 16 členů, tedy 29 % a soukromý sektor 40 členů, tedy 71 %. Do soukromého sektoru, konkrétně mezi právnické osoby z Velkého Poříčí, patří například firma Elektro Drapač s. r. o.

Název Stolové hory byl navržen z důvodu, že jsou stolové hory s pískovcovými skalními městy charakteristickým znakem pro celé území. Celková výměra MAS je více jak 180 km² a pod CHKO Broumovsko spadá více jak 74% území. Předsedou spolku je od roku 2018 zástupce města Police nad Metují Mgr. Jiří Škop a místopředsedou spolku Mgr. Josef Thér.⁶³

Český červený kříž je organizace, která spadá pod mezinárodní dobrovolnou zdravotnickou organizaci Červený kříž, založenou v Ženevě roku 1863. Znakem je červený kříž v bílém poli. Československý ČK byl založen už v roce 1919, poté roku 1940 zakázán nacisty a obnoven 1945.

K poslednímu prosinci roku 2019 měl Český červený kříž 15 081 členů a dobrovolníků. Ve Velkém Poříčí je v současnosti 59 členů a roční poplatek činí 200 Kč pro všechny do 65 let a 100 Kč nad 65 let.⁶⁴

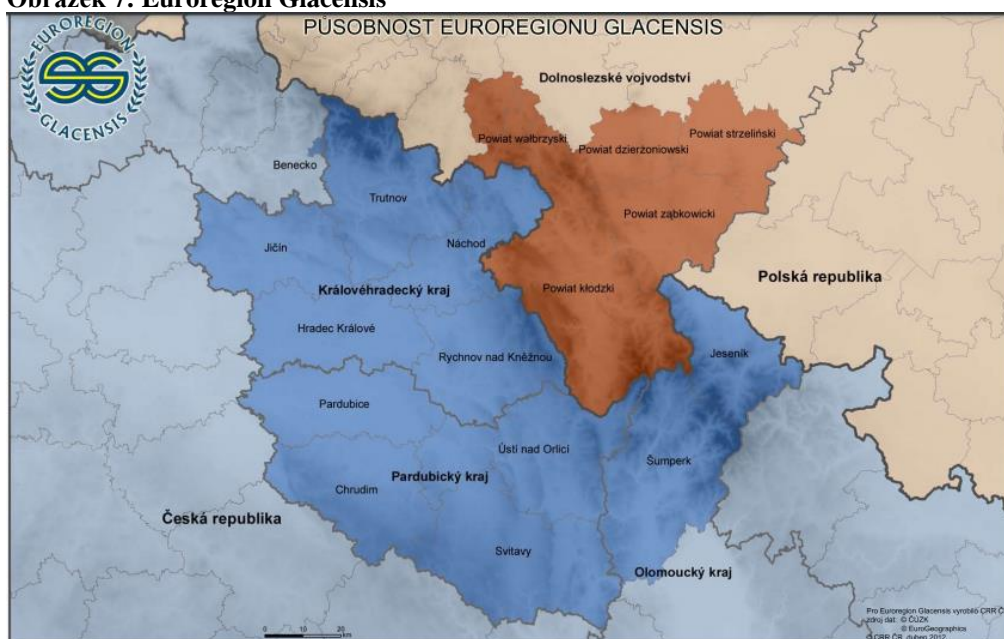
---

⁶² VELKÉ POŘÍČÍ – *Oficiální stránky městyse, O městyse* [online]. [cit. 2020-08-03] Dostupné z <https://www.velkeporici.cz/o-mestysi/d-1005/p1=52>

⁶³ MAS Stolové hory – *O nás* [online]. [cit. 2020-08-03] Dostupné z <https://www.mas-stolovehory.cz/o-nas/co-je-mas/>

Euroregion Glacensis je nadnárodní zájmové sdružení měst a obcí a dalších právnických osob na území českých okresů, do kterých spadá Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Hradec Králové, Trutnov, Jičín, Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí, Pardubice a Šumperk a na straně polské Powiaty Kłodzki, Ząbkowicki, Wałbrzyski, Strzeliński, Swidnicki, Dzierżoniowski a město Wałbrzych. Vyobrazení působnosti Euroregionu je možné vidět i na následujícím obrázku č. 7. Euroregion Glacensis byl založen podpisem smlouvy roku 2012 v Hradci Králové, a to s hlavním cílem, kterým je podpora česko-polské přeshraniční spolupráce a rozvoje příhraničního území.⁶⁵

Obrázek 7: Euroregion Glacensis

Zdroj: EURO – GLACENSIS.CZ [online]. [cit. 2020-08-04] Dostupné z <https://www.euro-glacensis.cz/uvodem.html>

4.2 Obyvatelstvo a jeho základní demografické údaje

4.2.1 Vývoj a současný stav obyvatelstva obce

I když se za posledních 28 let, od roku 1991, počet obyvatel hodně změnil, k 1. 1. 2019 je počet obyvatel s rokem 1991 totožný, a to 2 356 obyvatel. Na demografický vývoj

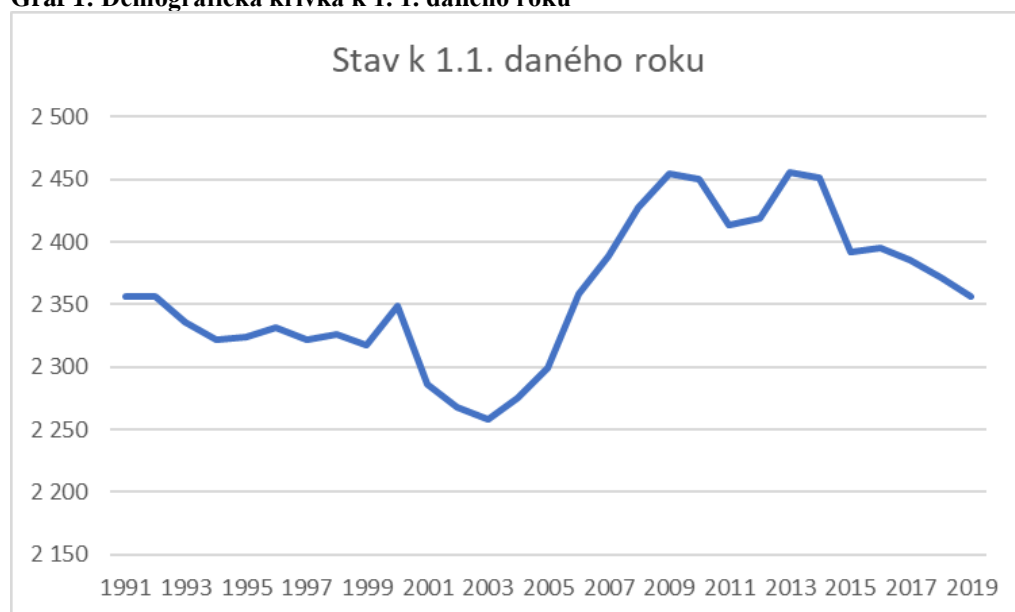
⁶⁴ ČERVENYKRIZ.EU/CZ – Kdo jsme [online]. [cit. 2020-08-04] Dostupné z <https://www.cervenykriz.eu/cz/kdojsme.aspx>

⁶⁵ EURO - GLACENSIS.CZ [online]. [cit. 2020-08-04] Dostupné z <https://www.euro-glacensis.cz/uvodem.html>

na kterémkoliv území ČR má největší vliv přirozený a migrační přírůstek. Co se týče přirozeného přírůstku, od roku 1991 má obec Velké Poříčí k 1. 1. 2019 plus 50 obyvatel a migračního přírůstku pouhých 8 obyvatel. Od roku 2013 byl však migrační přírůstek záporný až do roku 2019. Důvodem by mohl být nedostatek stavebních pozemků a volných bytů, s tímto problémem se obec v současnosti potýká. V roce 2014 je značně velký migrační úbytek, ale důvod stěhování obyvatel z obce není zřejmý. Celkový demografický přírůstek ve Velkém Poříčí narostl tedy od roku 1991 o 58 obyvatel, a to zejména vlivem přirozeného přírůstku narozených dětí. To však nic nemění na situaci, že v posledních letech, od roku 2014, demografická křivka klesá. Průběh počtu obyvatel za posledních 28 let je znázorněn na křivce v následujícím grafu č. 1.⁶⁶

Graf 1: Demografická křivka k 1. 1. daného roku

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ - Databáze demografických údajů za obce ČR [online]. [cit. 2020-08-04] Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

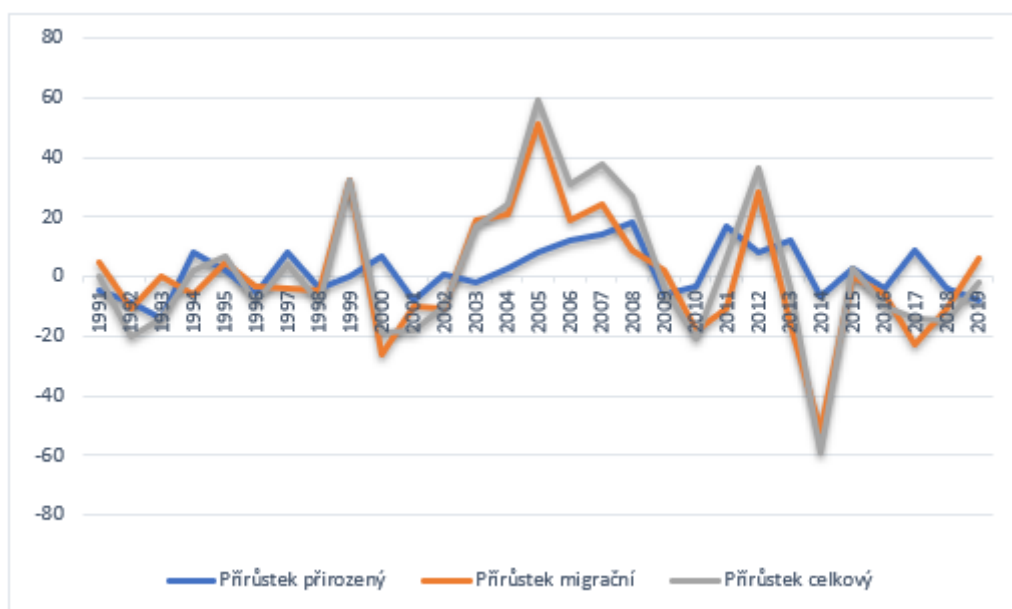
4.2.2 Přirozený a migrační přírůstek

V následujícím grafu je znázorněn přirozený, migrační i celkový přírůstek za roky 1991–2019. Z grafu je zřejmé, že k největšímu přírůstku došlo v letech 2005, 2007 a 2012 a to zejména migračním přírůstkem. V roce 2005 se konkrétně jednalo o 51 osob

⁶⁶ ČSÚ - Databáze demografických údajů za obce ČR [online]. [cit. 2020-08-04] Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

migračního přírůstku a pouze 8 osob přirozeného přírůstku, obojí je však v kladných číslech. V roce 2007 je už migrační přírůstek nižší, a to 24 obyvatel a přirozený přírůstek 14 obyvatel. Rok 2012 má 28 obyvatel v rámci migračního přírůstku a 8 obyvatel v rámci přírůstku přirozeného, tedy stejně jako v roce 2005. Naopak k výrazně nejnižšímu přírůstku přirozeného, tedy stejně jako v roce 2005. Naopak k výrazně nejnižšímu přírůstku došlo v roce 2014, kdy se jednalo také o osoby vystěhovalé a přistěhovalé, a to s výsledkem -52 obyvatel, zde byl přirozený přírůstek také záporný, ale pouhých -7 obyvatel. Od tohoto roku se celkový přírůstek výrazně zlepšil, nachází se však neustále v záporných číslech v průměru -8 osob.

Graf 2: Přirozený a migrační přírůstek v letech 1991–2019

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

V následující tabulce č. 1 je srovnání přírůstku obyvatel v jednotlivých územních celcích za rok 2019. Ve všech územních celcích je přirozený přírůstek záporný a jako důvod lze uvést obecně nízkou porodnost v České republice. Naopak migrační přírůstek je všude kladný, a kromě Velkého Poříčí je v Královéhradeckém kraji i ČR mnohem vyšší. To vede k tomu, že lehce záporný je celkový přírůstek také pouze u městyse. Informace, která není z tabulky zřejmá je, že od roku 2009 je v roce 2019 největší migrační přírůstek v České republice. Od roku 1989 byl větší pouze v roce 2007 a 2008.

Tabulka 1: Srovnání demografických přírůstků

Rok	Název územního celku	Přirozený přírůstek		Migrační přírůstek		Celkový přírůstek		Stav k 31.12.
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.
2019	Velké Poříčí	-8	-0,34	6	0,25	-2	-0,08	2 354
2019	Královéhradecký kraj	-74	-0,08	271	0,29	197	0,21	92 939
2019	Česká republika	-131	-0,001	44 270	0,41	44 139	0,41	10 693 939

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Při součtu přírůstků za období let 2015-2019 lze zjistit záporný přirozený přírůstek (-4 osoby) a výrazně záporný migrační přírůstek (-36 osob). Přehled kumulativních výsledků je shrnut v následující tabulce. Stejně tak jako u grafu č. 2, je zřejmé, že v posledních letech je celkový přírůstek záporný, což není moc pozitivní informace pro budoucí vývoj obce.

Tabulka 2: Přírůstek obyvatel v období let 2015–2019

Počet obyvatel	Kumulativně v letech 2015-2019				2015-2019 - průměrný přírůstek		
	živě narození	zemřelí	přistěhovalí	vystěhovalí	přirozený přírůstek	migrační přírůstek	celkový přírůstek
11 861	108	112	276	310	-4	-36	-38

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

4.2.3 Struktura obyvatel podle věku a pohlaví

Z dlouhodobého hlediska je věková struktura ovlivněna především vývojem porodnosti a úmrtnosti, ale také migrací obecně. V České republice v posledních letech vlivem nízké porodnosti roste počet starší populace a zvyšuje se tak i průměrný věk obyvatel. V obci Velké Poříčí to dle následující tabulky č. 3, sestavené informacemi z ČSÚ, není jiné a starší populace obyvatel 65+ výrazně roste od roku 2015. Bohužel k tomu počet dětí ve věku 0-14 klesá a vyššího počtu obec dosáhla pouze v roce 2016. Pro rychlejší přehled, že populace stárne, je vidět v pravém sloupci s názvem Průměrný věk.

Mužů oproti ženám je v obci více pouze ve věku 15-64, jinak je větší počet ženského pohlaví jak u dětí do 14 let věku, tak u obyvatel v důchodovém věku 65+.

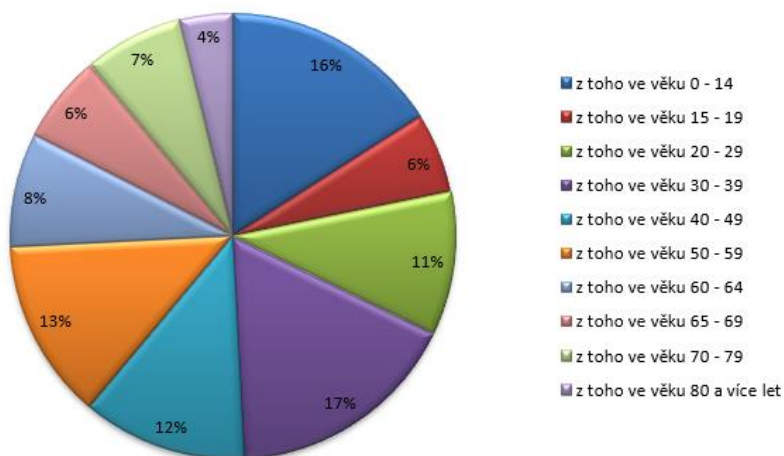
Tabulka 3: Věková struktura v obci v období let 2015–2020

Rok	Celkem	Věková skupina v %									Průměrný věk
		Celkem			Muži			Ženy			
		0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+	
2019	2 354	15,9	60,2	24,2	7,1	30,1	11,5	8,5	30,0	12,7	43,8
2018	2 356	15,9	60,5	23,9	7,2	30,5	10,9	8,4	30,0	13,0	43,7
2017	2 371	16,0	60,8	23,2	7,0	31,0	10,7	9,0	29,7	12,6	43,4
2016	2 385	16,4	61,3	22,3	7,2	31,1	10,3	9,1	30,2	12,1	43
2015	2 395	16,0	62,1	21,9	7,3	31,6	10,0	8,7	30,5	11,9	43,2

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

V následujícím koláčovém grafu je věková struktura obyvatelstva v obci vidět i ve větším rozdělení. Celkový počet obyvatel k 1. 1. 2019 je 2356. Z grafu, který byl opět zpracován na základě údajů z ČSÚ vyplývá, že nejpočetnější je skupina ve věku 30–39 let a poté děti do 14 let a nejméně osoby ve věku 80 a více let. To by se mohlo zdát na první pohled jako kladné, ale starší populaci bereme od věku 65+.

Graf 3: Věková struktura k 1.1.2019

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

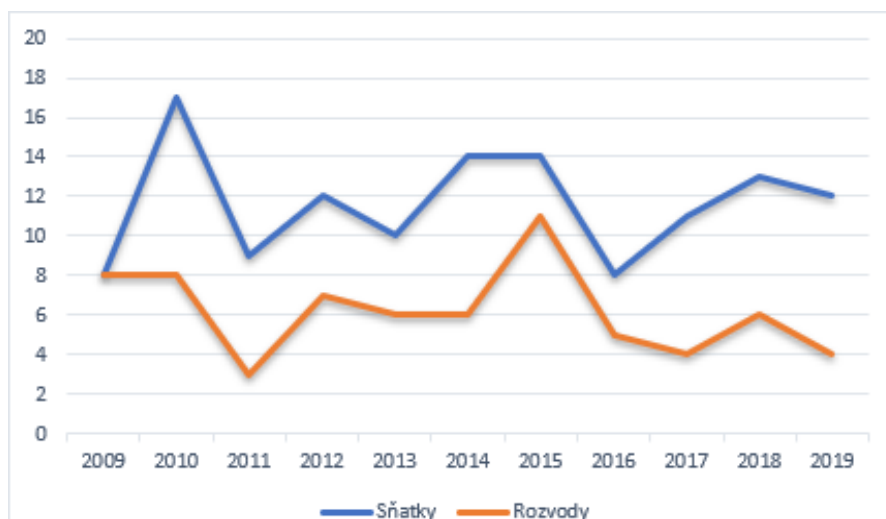
4.2.4 Sňatkovost a rozvodovost

Mezi další demografické ukazatele se řadí i sňatkovost a rozvodovost, jen nemají takový vliv na samotnou bilanci obyvatelstva. Vývoj sňatkovosti a rozvodovosti je

znázorněn na následujícím grafu č. 4, a to v období let 2009–2019. Nejvíce sňatků za toto období proběhlo v roce 2010 (17 sňatků) a nejméně v roce 2009 a 2016 (8 sňatků).

Rozvodů bylo nejvíce v roce 2015 (11 rozvodů) a nejméně v roce 2011 (3 rozvody). V žádném roce však neproběhl větší počet rozvodů než sňatků.

Graf 4: Vývoj sňatků a rozvodů v období 2009–2019

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

4.3 Školství a vzdělávání

Vzhledem k nižšímu počtu obyvatel je školství v obci na poměrně dobré úrovni. Ve Velkém Poříčí se nachází mateřská škola, základní škola a Střední škola propagační tvorby a polygrafie.

4.3.1 Mateřská škola

MŠ – Mateřská škola se nachází v Krausově ulici a byla otevřena už v roce 1949 v Krausově vile; samotná budova byla postavena v roce 1905. Velkou výhodou je umístění této školky, protože se nachází na kraji obce, a kromě zahrady, je obklopena i stromy, loukami a nedalekým lesem. To umožňuje pedagogům trávit s dětmi větší čas v přírodě a usnadňuje to dětem vzdělání v oblasti ekologie a environmentální výchovy. V současné době má školka 4 třídy, z toho je jedna odloučena na náměstí. Tato třída je určena pro nejmenší děti a nese název Žabičky. Děti jsou zde ve věku 2 – 3,5 let. Ostatní tři třídy se nazývají Myšičky (3–4 roky), Veverky (4–6 let) a Ježečkové (5–7 let).

Počty dětí v jednotlivých třídách jsou uvedeny v následující tabulce č. 4, která je seřazena od nejmladších dětí po nejstarší. Nejvíce dětí je v předškolním věku ve třídě s názvem Ježečkové.⁶⁷

Tabulka 4: Počty dětí v roce 2020

Celkem k 1. 1. 2020	Žabičky	Myšičky	Veverky	Ježečkové
90	20	21	23	26

Zdroj: Vlastní zpracování dle MŠ

Mateřské školy se dotýkal v posledním roce projekt „Rekonstrukce ulice Krausova, Velké Poříčí“, který byl podpořen prostředky státního rozpočtu z Ministerstva pro místní rozvoj ČR, a to konkrétně z programu Podpora rozvoje regionů 2019+. Po dokončení projektu v srpnu 2019 vznikla nová parkovací místa a výstavba chodníkového tělesa od křižovatky Na Růžku po areál Mateřské školy.

4.3.2 Základní škola

ZŠ – základní škola je příspěvkovou organizací, která leží na Náměstí 320 a 29. 9. 2013 oslavila 100. let od jejího založení. Celková kapacita školy činí 350 dětí a kapacita družiny je 60 dětí. K dispozici je i školní jídelna s kapacitou 500 lidí a zajišťující stravování žáků a zaměstnanců školy, ale i dalších strážníků jako jsou lidé v důchodovém věku, zaměstnanci z okolních firem a další.

Základní škola má ve školním roce 2018/2019 celkem 32 zaměstnanců. Z toho je 6 mužů a 26 žen. Co se týče dosaženého vzdělání, které zaměstnanci školy mají, jedná se o 7 osob, které mají střední odborné vzdělání, stejný počet úplné střední, pouze jeden zaměstnanec vyšší odborné a zbylých 17 zaměstnanců má dosažené vzdělání vysokoškolské.

V tomto roce bylo 11 kmenových tříd, dvě první třídy (1. A, 1. B) a dvě deváté třídy (9. A, 9. B). Učivo je probíráno dle Školního vzdělávacího programu, učebních osnov a tematických plánů, a to v různých formách výuky. Počet dětí je celkem 244 a z toho 136 dětí navštěvuje první stupeň školy a 108 dětí druhý stupeň. Podrobnější počty dětí v jednotlivých třídách jsou zpracovány v následující tabulce č. 5.⁶⁸

⁶⁷ MS – Velké Poříčí, Presentace školy [online]. [cit. 2020-09-15] Dostupné z <https://ms-velkeporici.webnode.cz/o-nas/>

⁶⁸ ZS – Velké Poříčí, Naše škola [online]. [cit. 2020-09-15] Dostupné z <https://zs-velkeporici2.webnode.cz/kopie-z-dokumenty/>

Tabulka 5: Počty dětí v roce 2019

Celkem 2019	I.A	I.B	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.A	IX.B	Celkem I. stupeň	Celkem II. stupeň
244	19	19	25	19	25	29	25	26	24	19	14	136	108

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ZŠ

Jak už je zmíněno výše, škola se nachází na náměstí obce, a nejen z tohoto důvodu je dobře dostupná všem žákům, učitelům a ostatním zaměstnancům. Dostupná je i pro všechny, kteří do obce musí dojíždět, jelikož se nachází mezi dvěma městy, kterými je město Hronov a město Náchod.

4.3.3 Střední průmyslová škola Otty Wichterleho

Jedná se o příspěvkovou organizaci a nese tento název od 1. 9. 2019. Před tímto datem byla známá jako Střední škola propagační tvorby a polygrafie. V současnosti je škola rozdělena do tří výukových center, které se nachází v různých městech. Dříve však byla tato společná centra oddělena jako samostatné školy. Jedno z center sídlí v sousedním Hronově, kde je Strojírenství/Elektrotechnika, poté se nachází centrum v Červeném Kostelci, kde je Oděvnictví/Textilnictví, a poslední centrum se nachází právě ve Velkém Poříčí, kde je Design/Polygrafie. **V centru propagační tvorby a polygrafie** jsou tři obory maturitní (Grafický design, Reprodukční grafik, Tiskař – 4 roky) a tři učební obory (Tiskař – 3 roky, Aranžér, Kadeřník, Reprodukční grafik 1 - letý učební obor). Tato škola se nachází v ulici Náchodská 285 a kousek od školy je autobusová zastávka, kde jezdí autobus velmi často, protože se obec nachází mezi dvěma většími městy. Tato ulice se bude v dalším roce 2021 revitalizovat, a tak se dostupnost do školy studentům ještě vylepší.⁶⁹

4.3.4 Vzdělání obecně

V následujících dvou tabulkách je rozděleno obyvatelstvo do kategorií podle stupně dosaženého vzdělání. V tabulce č. 6, vztahující se pouze k Velkému Poříčí, je vzdělání rozděleno i na muže a ženy a tabulce č. 7, je možné vidět porovnání s okresním městem

⁶⁹ SPSOW – Střední průmyslová škola Otty Wichterleho [online]. [cit. 2020-09-21] Dostupné z <https://spsow.cz/o-skole>

Náchod a s královéhradeckým krajem. Nejvíce obyvatel ve Velkém Poříčí dosáhlo pouze střední školy včetně vyučení (35 %), poté je úplné střední s maturitou a následuje základní včetně neukončeného. Ve městě Náchod a v královéhradeckém kraji, je vzdělanostní struktura podobná. Přesto je však v královéhradeckém kraji vidět mnohem větší rozdíl mezi vzděláním s maturitou a bez maturity a nižší procento vysokoškolského vzdělání.

Tabulka 6: Obyvatelé městyse Velké Poříčí podle stupně vzdělání

Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		Celkem	muži	ženy
		1 979	959	1 020
z toho podle stupně vzdělání (v %)	bez vzdělání	0,3	0,4	0,2
	základní včetně neukončeného	16,2	11,6	20,5
	střední vč. vyučení (bez maturity)	35,0	40,9	29,4
	úplné střední (s maturitou)	31,5	30,0	32,9
	nástavbové studium	2,43	1,9	2,9
	vyšší odborné vzdělání	1,4	1,1	1,6
	vysokoškolské	7,8	8,6	7,1

Zdroj: Vlastní zpracování dle KURZY.CZ

Tabulka 7: Porovnání vzdělanostní struktury s okresním městem a krajem

Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		Velké Poříčí	Náchod	královéhradecký kraj
		1 979	17 518	51 408
z toho podle stupně vzdělání (v %)	bez vzdělání	0,3	0,4	0,2
	základní včetně neukončeného	16,2	17,7	24,4
	střední vč. vyučení (bez maturity)	35,0	32,0	44,0
	úplné střední (s maturitou)	31,5	29,1	22,6
	nástavbové studium	2,43	3,3	1,8
	vyšší odborné vzdělání	1,4	1,2	1,1
	vysokoškolské	7,8	10,1	4,8

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

4.4 Zdravotnictví a sociální péče

4.4.1 Zdravotnictví

Co se týče zdravotnictví, nachází se ve Velkém Poříčí praktický lékař pro dospělé (Ordinace Velké Poříčí s.r.o. – MUDr. Novotná Radka), dále je zde v ulici Náchodská rehabilitační oddělení – FALTA, s.r.o. a zde má pobočku i Zdravotnická záchranná služba.

V obci se nachází tři stomatologové a jeden zvěrolékař MVDr. Štěpánek Daniel. Obyvatelé Velkého poříčí mohou také využít lékárnu v ulici Krausova. Pro další zdravotnické služby je ve vzdálenosti 7 km Oblastní nemocnice Náchod, a.s., která má celkem 47 samostatných ambulancí. V tomto městě se nachází i Poliklinika Náchod, kde je možné využít řadu dalších specializovaných lékařů.

4.4.2 Sociální péče

Do sociální péče ve Velkém Poříčí patří zejména dům s pečovatelskými službami, ale spoustu dalších sociálních služeb je možné využít z okolních měst, kde se jich nachází velké množství. Obec spolupracuje i s domovem pro seniory v Hronově, kde se podílí i finančně za umístění svých obyvatel. Dům s pečovatelskou službou v majetku městyse nabízí k pronájmu 14 bytů o nejčastější výměře 40,1 m² a dispozici 1+1.

Bližší město Hronov nabízí například sociální péči terénní s cílovou skupinou, do které řadí osoby s chronickým onemocněním, osoby s tělesným postižením, osoby se zdravotním postižením a seniory. V obci Velké Poříčí se dále v ulici Na Škvárově nachází občanské sdružení Modré srdce zaměřené na rodiny s dětmi s autismem. Toto občanské sdružení pořádá semináře a školení pro rodiče, pedagogy i laickou veřejnost. Také Český červený kříž a Diakonie Broumov pořádají humanitní sbírky, které se konají v místní Sokolovně. Jistě sem patří i Mateřské centrum knoflíček, které vzniklo v roce 2010 a funguje díky dobrovolným příspěvkům a Městyse. Cílem je zejména pomoc maminkám na mateřské dovolené, které se cítí být izolované či společností nedocenené. Obec také dlouhodobě přispívá každému důchodci z Velkého Poříčí 5 Kč na oběd ve školní jídelně, což jiné okolní obce nepracují. I přesto, že bude školní jídelna brzy zdražovat pro cizí strávníky, cena příspěvku zůstane stejná.⁷⁰

---

⁷⁰ Velké Poříčí, Život v městyse a turistika – Zpravodaj říjen 2020 [online]. [cit. 2020-09-21] Dostupné z <https://www.velkeporici.cz/zpravodaj/ds-1011/p1=1123>

4.5 Kultura, sport a volný čas

4.5.1 Kultura

Jako první je možné do této oblasti zařadit Knihovnu městyse Velké Poříčí a Galerie 102, kde se kromě vypůjčení knížek, pořádají různé besedy, výstavy obrazů a dalších akce. Také má knihovna svůj YouTube kanál, na kterém se předčítají pohádky pro děti. Za zmínku stojí i místní zpravodaj, který obec vydává každý měsíc s novými aktualitami a děním v obci. Známostou akcí jsou i Poříčské toulky, které se pořádali v roce 2019 už 15 rokem a vždy s velkým počtem účastníků v různých věkových kategoriích. Jedná se o naplánované pěší nebo cyklistické trasy v rozsahu 9–25 km a v roce 2019 se této akce účastnilo 1 606 lidí. Mezi další jednodenní akce spadají i Poříčské toulky a Poříčské olympijské hry, které jsou určeny zejména dětem. Také je zde během roku i mnoho dalších tematických akcí, jako je pálení čarodějnic, Vánoční cinkání s dětmi z MŠ, novoroční ohňostroj, který je považován za nejlepší z blízkého okolí a mnoho dalších.

Nejen pro obyvatele obce, ale i podnikatelům, firmám a dalším organizacím, nabízí obec k pronájmu Obecní dům pro možnost pořádání koncertů, školení, plesů, svateb a jiných zábav s kapacitou 100–150 osob.⁷¹

Bohužel se zde nenachází mnoho pamětihodností, které by například přilákaly turisty. Za zmínku stojí pouze Kostel Navštívení Panny Marie a lípa, která je uznaná za památný strom starý 300 let.

Stejně jako kostel, je možné památnou lípu vidět v příloze č. 1.

4.5.2 Sport a volný čas

Co se týká sportovních aktivit, tak jediná sportovní organizace je Tělovýchovná jednota Velké Poříčí (TJ Velké Poříčí), která sdružuje tři oddíly: Oddíl kopané, Oddíl ledního hokeje a Oddíl cvičení žen. V následující tabulce je rozdělena sportovní infrastruktura obce a sportovní infrastruktura ve vlastnictví jiného subjektu.

---

⁷¹ Velké Poříčí, Život v městysi a turistika [online]. [cit. 2020-09-24] Dostupné z <https://www.velkeporici.cz/zpravodaj/ds-1011/p1=1123>

Tabulka 8: Sportovní infrastruktura v obci

Sportovní možnosti ve vlastnictví obce	Sportovní možnosti ve vlastnictví jiného subjektu
Dětské hřiště	Tenisové kurty
Hřiště pro in-line sporty	Tělocvična v SŠ
Fotbalový stadion	Sportovní letiště
Víceúčelové hřiště s umělým povrchem	-
Tělocvična	-

Zdroj: Vlastní zpracování dle zjištěných informací o obci

Obecně však nejsou sportovní možnosti v obci tak lehce dostupné a lze je proto zhodnotit jako ucházející, protože i přes jejich velký počet se musí obyvatelé téměř u všech aktivit rezervovat nebo mít zaplacený poplatek, který se týká například i víceúčelového hřiště za školou. Pouze ZŠ a SŠ mají pronájem zdarma. Zvýhodněný pronájem je pro registrované subjekty obce, ale komerční nájemné hřiště je 200 Kč/hod. či 250 Kč/hod včetně osvětlení. Atletické disciplíny jsou bez osvětlení pro všechny zdarma a každý musí mít uzavřenou smlouvu o pronájmu. Tělocvična, která je součástí základní školy a slouží především k jejím účelům je také za podobných podmínek pronajímá veřejnosti za poplatek, kdy je komerční využití za 200 Kč/hod mimo zimní období, které je dražší z důvodu vytápění.⁷²

Před vybudováním in-line hřiště se na místě nacházel skatepark, který nesloužil sice jen ke sportovním činnostem, ale na brusle, koloběžku či kolo se sjíždělo spoustu mladších lidí i z okolních měst a bylo volně přístupné. Nyní se musí i za in-line hřiště žádat o vstup. Ve Velkém Poříčí se nachází od roku 2005 i cyklostezka, která vede až do Náchoda a navazuje i na cyklostezku se sousedním Polskem. Cyklostezka je plně využívána velkým počtem sportovních nadšenců, ale i lidmi, kteří tudy jezdí za prací. V obci je i několik sportovních spolků mezi které patří již zmíněný fotbalový TJ Velké Poříčí (mládež, dorost, A – Tým, B – Tým) a hokejový HC Sršni Velké Poříčí. Místní řeka Metuje a zdejší rybníky nabízí i možnost rybolovu.

Trávení volného času v obci mimo kulturu a sport může být chápáno různě. Ať už se jedná o procházky v přírodě nebo posezení s přáteli v hospodě, restauraci nebo

⁷² MĚSTA.OBCE.CZ – Život v městysi a turistika [online]. [cit. 2020-09-25] Dostupné z https://mesta.obce.cz/moolvol/zobraz_dok.asp?id_org=4842&id_ktg=51&n=zivot%2Dv%2Dmesty%2Da%2Dturistika&archiv=

odpočinek na lavičce v parku. V současné době jsou ve Velkém Poříčí 4 místa, kde je možné posedět a dát si pivo nebo něco dobrého k jídlu. Staročeská hospůdka a U Hanušů jsou spíše místa, kde se dobře najíte, poté je zde Obecní dům a Sokolovna pivnice, kde se lidé schází spíše na pivo. Sokolovna, jak už název napovídá, se nachází ve stejné budově jako sál, kde se konají plesy a jiné podobné akce. Chybí zde však nějaká kavárna či vinotéka s útulnějším prostředím a dětským koutkem, kde by se cítily dobře například maminky s dětmi.

4.6 Doprava a technická infrastruktura

4.6.1 Silniční a železniční infrastruktura

Územím obce vede komunikace II. třídy (II/303) a line se z Náchoda (I/33) do Velkého Poříčí, odtamtud do Hronova, Police nad Metují, Broumova (II/302) a nakonec do Olivětína. V obci vedou i dvě komunikace III/třídy, a to III/3031 vedoucí do Hronova přes centrum Velkého Poříčí a komunikace III/3032 vedoucí do sousedících Žďárek.

Ulice Náchodská, kde se nachází zmíněná komunikace II/303 je hlavním tahem z Náchoda do Hronova a je zde vysoká intenzita dopravy, což ovlivňuje obyvatele zejména snížením kvality ovzduší či hlukem. Také by se mělo hledět na obyvatele z hlediska bezpečí, protože přes tuto komunikaci denně přechází mnoho obyvatel, a to především dětí a starších studentů, kteří mají v této části například školu. V rámci, již schváleného projektu bude rekonstruována první etapa této komunikace, a to na trase z Velké Poříčí do Hronova. Délka rekonstruované silnice, která se začne rekonstruovat příští rok 2021, bude zhruba 2,400 km dlouhá a jejím cílem je přispět ke zlepšení regionální mobility a rozvoji sítě regionální silniční infrastruktury, která navazuje na síť TEN-T. Pro silniční dopravu se zde nachází i dvě čerpací stanice, které jsou plně využívány.⁷³

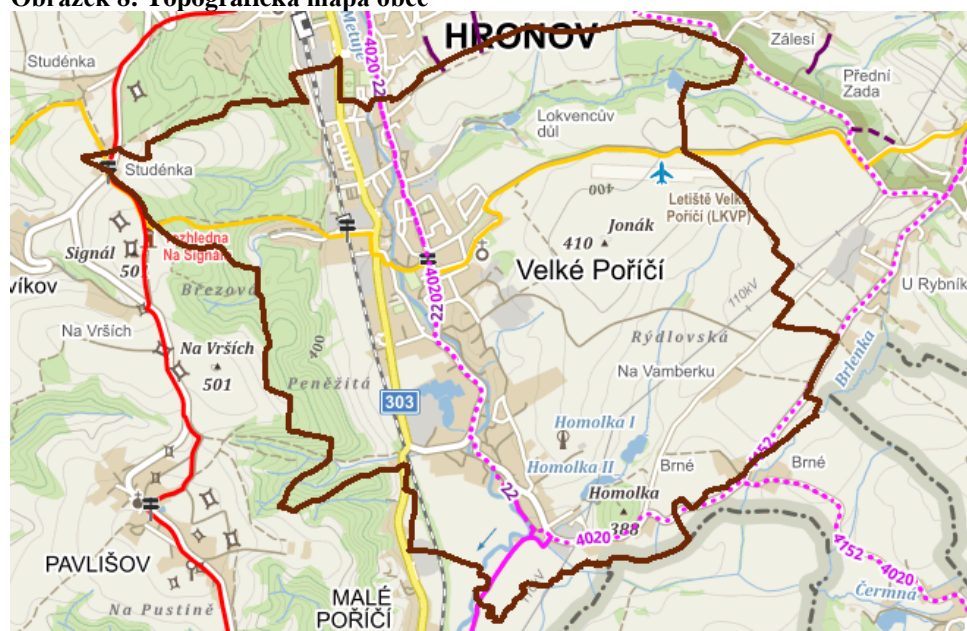
Podél hlavní komunikace II. třídy, vede vlaková trať číslo 351, se zastávkou vzdálenou necelý kilometr od náměstí obce. Kudy vede hlavní silnice a železniční trať, je možné vidět na následujícím obrázku č. 8, kde je hlavní pozemní komunikace vyznačena žlutou linií a vedle ní vedoucí střídavě černobílá trať. Na této trati v roce 2018 začala

---

⁷³ Velké Poříčí – Úřední deska [online]. [cit. 2020-09-25] Dostupné z https://www.velkeporici.cz/vismo/zobraz_dok.asp?hledani=1&id_org=4842&kontext=1&p1=1045&query=&datum_od=&datum_do=&id_ktg=0&archiv=0&strVlastnik=&ud=1&submit=Zobrazit

rekonstrukce železničního přejezdu, který vede k Mateřské školce a v roce 2019 proběhla revitalizace železniční trati, rozšíření železničního přejezdu a úprava zastávky. Obslužnost dopravy je zde vysoká, právě proto, že se obec nachází mezi dvěma městy a obcí tak projíždí každý den velké množství zejména autobusových linek.

Obrázek 8: Topografická mapa obce

Zdroj: Výstřižek z Geoportal.gepro.cz

Součástí obce je i Letiště Velké Poříčí (LKVP) je veřejné vnitrostátní letiště, které provozuje Aeroklub Hronov a vedoucím letového provozu je zde Petr Jirásek. K dopravní infrastruktuře je třeba zmínit i cyklotrasu č. 22, která je vyznačena v předchozí mapě č. 9 růžovou linií. Protože obcí protéká řeka Metuje, je potřeba i několika mostů a lávek, které bezpečně umožní přejít či přejet z jedné strany na druhou.

4.6.2 Technická infrastruktura

Pro zajištění kvalitních podmínek života v obci a zejména pro oblast bydlení je technická infrastruktura velmi důležitá, protože pokud by nebyla zajištěna, mohlo by docházet k migračním změnám a odchodu obyvatel z městyse, což by mělo negativní vliv na demografickou strukturu. Jak už bylo několikrát zmíněno, městys se nachází mezi dvěma městy a díky tomu bylo dosaženo vysoké vybavenosti v oblasti technické infrastruktury. V územním plánu obce jsou navrženy různá opatření ohledně vodního hospodářství, zásobování teplem a plynem, elektrorozvodů a telekomunikace a

radiokomunikace. Velké Poříčí má zajištěnou plynofikaci, vodovod i kanalizaci (ČOV). Dle informací zjištěných ze zářiového zpravodaje začne v dalším měsíci akce ČEZ a vrchní vedení nízkého napětí se bude dávat do půdy. Možná i proto, že technická infrastruktura je v obci dobře zajištěna, nemají občané pocit, že je třeba do této oblasti investovat moc financí, jak je uvedeno v příloze v otázce č. 11.

4.7 Bezpečnost a kriminalita

Na základě smlouvy platné od roku 2008 vykonává svoji činnost v oblasti bezpečnosti Městská policie Náchod a Velké Poříčí tak spadá do Okrsku č. 3. Na základě této smlouvy provádí policie pochůzkovou činnost na území městyse několikrát do týdne v rozsahu 16 hodin. Hlídky jsou prováděny během dne i v nočních hodinách a také probíhá několikrát do roka měření rychlosti v Poříčské ulici.

Co se týče webových kamer, má Velké Poříčí dvě kamery online, které je možné sledovat na oficiálních webových stránkách obce. Snímek se zde obměňuje každých 60 vteřin. Na jedné kameře je vidět střed náměstí a druhá zobrazuje park v ulici V Olšině, kde je namířena na dětské hřiště. Na tyto dvě kamery je možné se podívat [ZDE](#).

V území působí také Sbor dobrovolných hasičů. V současné době tvoří členskou základu 37 mužů, 15 žen a 22 dětí. Výbor SDH je tvořen 11 členy a výjezdová jednotka má nyní 22 členů.⁷⁴

4.8 Bydlení

4.8.1 Bydlení a jeho vývoj ve Velkém Poříčí

Dostupnost a kvalita bydlení je důležitou oblastí, aby se obyvatelé v obci cítili dobře a je důležitá i pro demografický vývoj. Bydlení je také oblastí, do níž vstupují subjekty různého charakteru. Jedná se o věc především soukromou zahrnující soukromé FO nebo PO (nejčastěji obchodní společnosti) realizující větší investiční celky. Také se zde řadí i subjekty neziskového charakteru a v neposlední řadě i veřejný sektor. V tomto případě městys Velké Poříčí, který je jednak významným vlastníkem bytového a nebytového fondu a jednak subjektem sledujícím cíle v podpoře veřejnosti. Bohužel

---

⁷⁴ HASICIVP.CZ – Výjezdová jednotka [online]. [cit. 2020-09-27] Dostupné z <http://www.hasicivp.cz/vyjezdova-jednotka-clenove/>

situace s bydlením není ve Velkém Poříčí ideální. Pozemky ve vlastnictví obce pro výstavbu rodinných domů nejsou a dle slov pana starosty, musí ti, kteří chtějí v obci stavět, shánět intenzivně pozemky u soukromníků. U bytových domů záleží na developerských firmách, které by vše zaštitily, jelikož se obec sama do výstavby nepustí.

V následující tabulce č. 9 je znázorněn vývoj bytů ve vlastnictví obce od roku 2000 až do současného roku 2020. Z tabulky je značné, že jejich počet v průběhu let významně klesl. Kromě dlouhodobě plánované privatizace se obec snaží byty neprodávat a držet je ve svém vlastnictví. Proto kromě plánovaného převodu na stávající nájemníky, který se týká bytů v čp. 561 a realizuje se od roku 2018, městyse od roku 2010 žádné byty neprodává ani nekupuje a dlouhodobě si do roku 2017 držel 40 bytů.⁷⁵

Tabulka 9: Vývoj počtu bytů ve vlastnictví městyse

Počet bytů ve vlastnictví městyse			
2000	68	2011	40
2001	68	2012	40
2002	68	2013	40
2003	64	2014	40
2004	64	2015	40
2005	64	2016	40
2006	64	2017	40
2007	64	2018	37
2008	45	2019	28
2009	45	2020	26
2010	40		

Zdroj: Vlastní zpracování dle Bytové koncepce obce

4.8.2 Domovní fond⁷⁶

Při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 bylo zjištěno, že se v obci nachází celkem 555 domů a z toho je 490 domů obydlených. Z celkového počtu obydlených je ve vlastnictví fyzických osob a to konkrétně 432 domů, tedy 88 %. Ostatní má ve vlastnictví stát/obec, bytové družstvo nebo spoluvlastnictví vlastníků bytů. Téměř většina domů je

⁷⁵ Velké Poříčí – Strategické dokumenty městyse-Bytová Koncepce Velkého Poříčí [online]. [cit. 2020-09-27] Dostupné z <https://www.velkeporici.cz/strategicke-dokumenty-mestyse/ds-1036/p1=2002>

⁷⁶ ČSÚ – Domovní fond v obci [online]. [cit. 2020-09-27] Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/czso/zakladni-informace-o-vybranych-uzemnich-celcich-podle-sldb-2011-cr-kraje-okresy-spravni-obvody-orp-a-obce-vcetne-mestskeho-uzemni-clenych-statutarnich-mest-2011-dml5agynjw>

rodinných a pouze 10 % jsou domy bytové. Další údaje jsou znázorněny v následující tabulce č. 10.

Tabulka 10: Domovní fond v obci

Domy	Domy celkem	Rodinné domy	Bytové domy
Domy celkem	555	495	52
Obydlené domy	490	431	51
Z počtu domů vlastnictví:			
fyzická osoba	432	417	13
stát, obec	8		6
bytové družstvo	17		17
spoluvlastnictví vlastníků bytů	24	13	11

Zdroj: vlastní zpracování dle SLDB 2011, ČSÚ 2020

4.8.3 Bytový fond⁷⁷

Z dat získaných během Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 vyplývá, že se v městysi Velké Poříčí nacházelo celkem 1 103 bytů, z toho pouze 921 bytů obydlých. V bytových domech bylo soustředěno 40,3 % bytů. Co se týče právního důvodu užívání bytu, ve vlastním domě je největší počet bytů a to 48 % z bytů obydlých. Poté nájemních, družstevních bytů, a nakonec bytů v osobním vlastnictví, kterých je pouze 8 % z celkového počtu.

Pro tuto práci je důležité také sledovat počet bytů ve vlastnictví obce. V roce 2011 městys vlastnil 58 bytů, tedy 5,3 % celkové bytové kapacity Velkého Poříčí. Bytový fond VP zahrnuje běžné byty bez zvláštního určení a byty se zvláštním určením DPS (dům pro seniory).

Tabulka 11: Bytový fond v obci

Byty	Byty celkem	V rodinných domech	V bytových domech
Byty celkem	1103	650	445

⁷⁷ ČSÚ – Bytový fond v obci [online]. [cit. 2020-09-27] Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/czso/zakladni-informace-o-vybranych-uzemnich-celcich-podle-sldb-2011-cr-kraje-okresy-spravni-obvody-orp-a-obce-vcetne-mestskych-casti-uzemne-clenonych-statutarnich-mest-2011-dml5agynjw>

obydlené	921	541	372
z toho právní důvod užívání bytu:			
ve vlastním domě	441	430	9
v osobním vlastnictví	92		92
nájemní	161	25	135
družstevní	110		110

Zdroj: vlastní zpracování dle SLDB 2011, ČSÚ 2020

4.9 Ekonomická aktivita obyvatelstva

4.9.1 Ekonomická činnost podle odvětví

U zaměstnaných podle pohlaví a odvětví ekonomické činnosti v obci vychází, že nejvíce zaměstnaných, z celkového počtu 975 lidí, pracuje 352 obyvatel v průmyslu, tedy 36,1 %. V tomto odvětví je 316 mužů a 136 žen. Tyto údaje je možné nalést v následující tabulce č. 13, kde je následně i vidět, že nejméně lidí z Velkého Poříčí pracuje pro zemědělství, lesnictví a rybářství, a to 19 osob, tedy pouze 1,9 %. Uvedené méně zastoupené oblasti však zastávají ostatní obce z okolí a městy se zaměřuje na již zmíněnou oblast průmyslu. Tyto údaje a další odvětví nacházející se v následující tabulce pocházejí z posledního sčítání lidu, domů a bytů, které proběhlo už v roce 2011.

Tabulka 12: Ekonomická činnost podle odvětví

Odvětví ekonomické činnosti	Zaměstnaní celkem		v tom	
	abs.	%	muži	ženy
Zaměstnaní celkem z celku podle odvětví:	975	100	532	443
zemědělství, lesnictví, rybářství	19	1,9	12	7
průmysl	352	36,1	216	136
stavebnictví	67	6,9	60	7
velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	84	8,6	39	45
doprava a skladování	37	3,8	26	11
ubytování, stravování, pohostinství	18	1,8	7	11
informační a komunikační činnosti	11	1,1	10	1
peněžnictví a pojišťovnictví	18	1,8	5	13
činnost v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti, administrativní a podpůrné činnosti	44	4,5	24	20
veřejná správa a obrana, sociální zabezpečení	57	5,8	29	28
vzdělávání	50	5,1	15	35

Zdroj: Vlastní zpracování dle SLDB 2011, ČSÚ, 2020

4.9.2 Podíl nezaměstnaných osob

Počet nezaměstnaných registrovaných na úřadu práce vydělený počtem všech lidí ve věku 15-64 let, kteří žijí na území obce Velké Poříčí, je uveden za roky 2014–2019 v následující tabulce č. 10, kde je porovnané s Českou republikou. Od roku 2014 je dle informací z ČSÚ zřejmé, že podíl nezaměstnaných osob klesal až do roku 2018 a v roce 2019 vzrostl na 2,2 %. Na webových stránkách MPSV jsou uvedeny jednotlivé měsíce až do roku 2020. K říjnu tohoto roku podíl nezaměstnaných osob opět klesl na 1,8 %.⁷⁸

Důvodem je pravděpodobně i to, že současná situace s Covid – 19 nezasáhla průmysl tolik, jako například drobné podnikatele, kterých je v obci velmi málo.

⁷⁸ MPSV – Nezaměstnanost v obcích od března 2014 [online]. [cit. 2020-09-28] Dostupné z <https://data.mpsv.cz/web/data/vizualizace5>

Tabulka 13: Podíl nezaměstnaných osob (v %)

Území	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Velké Poříčí	3,9	3,3	3,6	2,6	1,7	2,2
ČR	7,46	6,24	5,19	3,77	3,07	2,87

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

4.9.3 Porovnání volných míst s dosažitelnými uchazeči

Ve sledovaném období 2015 – 2020 je v následující tabulce č. 11 zobrazeno porovnání volných pracovních míst s dosažitelnými uchazeči o práci. Z tabulky vytvořené dle ČSÚ je vidět, že největší nepoměr byl v roce 2015, kdy bylo 49 uchazečů, ale pouze 2 volná pracovní místa. V roce 2016 se rozdíl téměř vyrovnal a nyní až do roku 2020 převyšují počet uchazečů volná pracovní místa.⁷⁹

Je důležité zmínit, že všechny roky v tabulce jsou k 31. 12, kromě roku 2020, který je k měsíci září tohoto roku. Dle dat z MPSV je k říjnu tohoto roku 33 volných míst.

Tabulka 14: Porovnání volných míst s dosažitelnými uchazeči

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dosažitelní uchazeči	49	53	38	24	32	26
Volná pracovní místa	2	51	58	44	38	37

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

4.10 Podnikatelský sektor

Na rozvoj Velkého Poříčí měl v minulých letech výrazný vliv zejména textilní průmysl a k jeho nárůstu pomohlo i vybudování silnice Náchod-Hronov, která vede právě přes obec a dále otevření železniční tratě. Textilní průmysl nebyl zachován do současnosti nebyl zachován a nyní je městy Velké Poříčí zejména průmyslově zaměřenou oblastí. Zviditelnění v pozitivním slova smyslu pomohla obci účast v soutěži Vesnice roku. V roce

⁷⁹ ČSÚ – Veřejná databáze [online]. [cit. 2020-09-28] Dostupné z <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#>

1996 městys získal Bílou stuhu za práci s mládeží a o čtyři roky později se městys umístil na druhém místě v celém regionu.⁸⁰

4.10.1 Zaměstnavatelé v obci

Podnikatelská aktivita v obci se nejvíce soustředí na oblast stavebnictví, průmysl, velkoobchod a maloobchod. Ve velkém počtu sídlí k roku 2019 73 firem, které jsou zapsány v obchodním rejstříku, 491 živností a 96 právnických osob. Z větších firem se zde nachází podnik Rubena, a.s., zaměřující se na výrobu zdravotnické a technické pryže a veloduší. Dále podnik Elektro Drapač zabývající se světelnou reklamou a několik dalších významných firem. V následující tabulce č. 12 se nachází 8 největších firem podle počtu zaměstnanců. Největším zaměstnavatelem je zcela jistě Sico Rubena, s.r.o., která zaměstnává 250–499 osob. Celkem je v obci 587 podnikatelských subjektů. Bohužel se v obci nenachází téměř žádní drobní podnikatelé zaměřující se na služby v oblasti potravin. Obyvatelé tak musí dojíždět na nákupy do vedlejších měst. Nejblíže se nachází prodejna Penny v sousedním Hronově.

Tabulka 15: Zaměstnavatelé v obci

Firma	Činnost	Počet zaměstnanců
Sico Rubena s.r.o.	Výroba zdravotnické a technické pryže	250 – 499
Hašpl a.s.	Výroba kovodělných výrobků	100 - 150
Střední škola Otty Wichterleho - Polygrafie Velké Poříčí	Vzdělávání	50 - 99
Bezedos s.r.o.	Betony, zemní práce, doprava a stavby	50 - 99
Elektrodrapač s. r. o.	Světelná reklama	25 - 49
ZŠ Velké Poříčí	Vzdělávání	25 - 49
Městys Velké Poříčí	Veřejná správa	20 - 24
Tiskárny B.N.B., spol. s.r.o.	Tisk aj.	20 - 24

Zdroj: Vlastní zpracování dle zjištěných informací jednotlivých firem

⁸⁰ MÍSTOPISY.CZ – Ocenění obce velké poříčí [online]. [cit. 2020-09-29] Dostupné z <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10498/velke-porici/historie/>

4.10.2 Podnikatelské subjekty podle právní formy

Podle právní formy tvoří značnou část v obci fyzické osoby neboli soukromí podnikatelé, kterých je 491, tedy 84 % z celkového počtu registrovaných podniků. Tyto údaje jsou zjištěny dle ČSÚ k 31. 12. 2019. Právnícké osoby tvoří pouze zbylých 16 %, v absolutních číslech je to 96 právníckých osob, z čehož je 55 obchodních společností. Další údaje týkající se podnikatelských subjektů ve Velkém Poříčí k 31. 12. 2019 jsou uvedeny v následující tabulce č. 10.⁸¹

Tabulka 16: Podnikatelské subjekty podle právní formy

	Registrované podniky
Celkem	587
Fyzické osoby	491
FO podnikající dle živnostenského zákona	468
FO podnikající dle jiného než živnostenského zákona	14
Zemědělství podnikatelé	7
Právnícké osoby	96
Obchodní společnosti	55
Akciové společnosti	2
Družstva	4

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

4.10.3 Podnikatelské subjekty podle činností

Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti jsou uvedené v tabulce č. 14 a zobrazují počty podnikatelských subjektů registrovaných podniků k 31. 12. 2019. Největší zastoupení ve Velkém Poříčí měly subjekty, které se zabývaly poskytováním služeb, a které byly spojeny s obchodní činností. Přesněji se jednalo o Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel, které jsou v tabulce pod písmenem G. Těchto podniků bylo 147 a z celkového počtu 587 podniků se jednalo o 25 %. Další nejpočetnější skupinou podniků byl průmysl, kterým se zabývalo 16, 7 % podnikatelů městyse. Téměř srovnatelný počet zaujímá na třetí pozici stavebnictví, kterému se věnuje 91 podniků, tedy

⁸¹ ČSÚ – Veřejná databáze [online]. [cit. 2020-09-29] Dostupné z https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profiluzemi&uzemiprofil=31588&u=VUZE MI_43_547646

15, 5 % z celkového počtu. Nejnižší zastoupení má v obci peněžnictví a pojišťovnictví, kterým se zabývají pouze dva subjekty.⁸²

Tabulka 17: Počty podnikatelských subjektů (registrované podniky)

	Registrované podniky	%
Celkem	587	100
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	37	6,3
B–E Průmysl celkem	98	16,7
F Stavebnictví	91	15,5
G Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	147	25,0
H Doprava a skladování	13	2,2
I Ubytování, stravování a pohostinství	31	5,3
J Informační a komunikační činnosti	4	0,7
K Peněžnictví a pojišťovnictví	2	0,3
L Činnosti v oblasti nemovitosti	19	3,2
M Profesní, vědecké a technické činnosti	52	8,9
N Administrativní a podpůrné činnosti	10	1,7
O Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení	2	0,3
P Vzdělání	12	2,0
Q Zdravotní a sociální péče	4	0,7
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	7	1,2
S Ostatní činnosti	47	8,0
X Nezařazeno		

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

4.11 Řízení a správa městyse

Na základě zákona č. 128/2000 Sb. o obcích je obec povinna zřídit orgány, které jsou složené z volených zástupců města. Zastupitelstvo městyse se skládá z 15 - ti osob včetně starosty městyse, místostarostky a radních. Zastupitelstvo schvaluje rozpočet obce a

⁸² ČSÚ – Veřejná databáze [online]. [cit. 2020-10-03] Dostupné z https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profiluzemi&uzemiprofil=31588&u=VUZE MI_43_547646

závěrečný účet městyse. Také se zde nachází pěti členný finanční výbor, pěti členný kontrolní výbor a dále kulturní a přestupková komise, které jsou také po pěti členech.

4.11.1 Orgány obce

Zastupitelstvo obce je složeno z jeho členů a jeho počet 15 členů je stanoven zákonem č. 128/2000 Sb. o obcích v úplném znění. Volby do zastupitelstev obcí se konaly v roce 2018, a to konkrétně ve dnech 5.10. – 6. 10. 2018. V tomto roce se účastnilo voleb 55 % voličů, konkrétně 1043 osob z celkového počtu osob zapsaných ve výpisech ze seznamu voličů a jejich dodatků. V následující tabulce č. 15 je uvedena volební účast v procentech za posledních pět let od roku 2002.⁸³

Tabulka 18: Procentuální účast ve volbách do zastupitelstva

	2002	2006	2010	2014	2018
Volební účast (v %)	63,77	60,30	58,96	58,42	55,17

Zdroj: Vlastní zpracování dle VOLBY.CZ

Rada obce je jejím výkonným orgánem a za své činnosti odpovídá zastupitelstvu. Rada je tvořena pěti členy a tvoří ji starosta Ing. Josef Král, místostarosta Mgr. Nataša Šancová a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva, kterými jsou Miloš Drapač, Mgr. Rudolf Volhejn a PhDr. Josef Vlach.⁸⁴

4.11.2 Hospodaření městyse a rozpočet

Rozpočet obce je samozřejmě transparentní, jelikož se jedná o nástroj sloužící k hospodaření s veřejnými financemi. Je významným nástrojem ovlivňujícím dlouhodobý ekonomický potenciál obce a důležitý pro uskutečnění záměrů politiky Velkého Poříčí, je nástrojem prosazování svých poslání a nástrojem vedoucím k realizaci zájmů a preferencí obyvatel. Rozpočet schvaluje vždy zastupitelstvo městyse.

V následující tabulce č. 19 je uvedeno hospodaření obce za předchozí rok 2019. Nejvyšší příjmy byly příjmy daňové, které z celkových příjmů tvořily 79, 3 %. Následně přijaté transfery (12 %), nedaňové příjmy (7 %) a nakonec kapitálové příjmy (1,6 %).

⁸³ VOLBY.CZ – Zastupitelstva obcí [online]. [cit. 2020-10-03] Dostupné z <https://www.volby.cz/>

⁸⁴ Velké Poříčí – Rada [online]. [cit. 2020-10-03] Dostupné z <https://www.velkeporici.cz/rada/ms-1030/p1=1030>

Z celkových výdajů tvořili běžné výdaje 53,3 % a kapitálové výdaje 43,7 %. Rozdíl je za rok 2019 schodkový, a to – 11 403 335 Kč. Od roku 2014 je skutečnost rozdílu v záporných číslech poprvé.⁸⁵

Důvodem je větší útrata za chodník ve Žďárecké ulici, komunikaci v Krausově ulici apod. V roce 2020 nejsou a neměly by už do konce roku být žádné velké výdaje, protože se obec musí připravit na následující rok 2021, kdy započne finančně náročná rekonstrukce Náchodské ulice.

Tabulka 19: Hospodaření obce za rok 2019 (v Kč)

Celkové příjmy	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	34 512 940	34 510 850	37 247 379
Nedaňové příjmy	3 029 130	3 052 130	3 356 791
Kapitálové příjmy	217 000	717 000	1 068 208
Přijaté transfery	1 055 530	5 212 762	5 212 762
Příjmy celkem	38 814 600	49 492 742	46 885 139
Běžné výdaje	35 647 600	37 546 404	31 076 173
Kapitálové výdaje	26 427 000	29 186 338	27 212 302
Výdaje celkem	62 074 600	66 732 742	58 288 475
Rozdíl	- 23 260 000	- 23 240 000	- 11 403 335

Zdroj: Vlastní zpracování dle veřejných rozpočtů obce

Saldo příjmů a výdajů znázorňuje rozdíl mezi příjmy a výdaji, a to buď s kladnou hodnotou, kdy se jedná o přebytek nebo se zápornou hodnotou, které se říká schodek. Z následující tabulky je vidět, že od roku 2014 až do roku 2018 je saldo vždy v přebytku a pouze poslední rok 2019 je ve schodku. Tedy že do roku 2019 vždy příjmy převyšovaly výdaje. V tabulce je tento schodek vyznačen červeným číslem s mínusem v posledním řádku. Schodkový rozpočet bývá dofinancován z jiných zdrojů. Naopak nejlépe vyšel rozdíl v roce 2017 ve kterém vyšel přebytek obce 5 825 tisk. Kč. I když rok 2020 není stále

⁸⁵ MONITOR.STATNIPOKLADNA.CZ – Městys Velké Poříčí (Náchod) [online]. [cit. 2020-10-03] Dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00654451/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=2006>

u konce a nemohl být tedy zobrazen v tabulce, už nyní jsou známé informace do července tohoto roku a saldo příjmů a výdajů je v tomto roce zatím opět kladné.⁸⁶

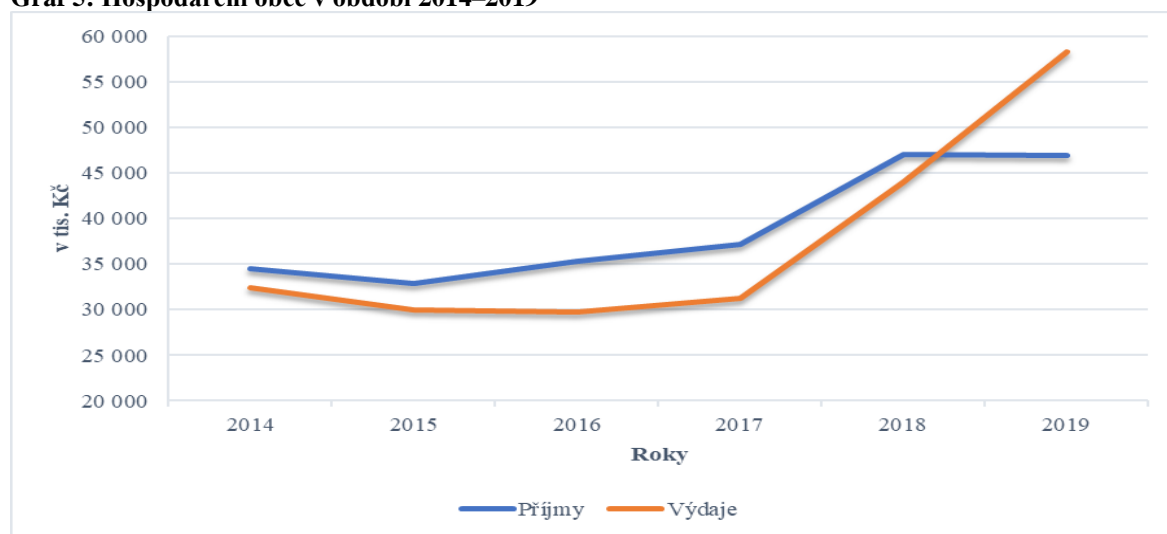
Hospodaření obce je v časové řadě od roku 2014 do roku 2019 znázorněno i v následujícím grafu č. 5 pod tabulkou, kde je v oblasti překřížení příjmů a výdajů značné schodkové saldo, tedy že hodnota výdajů byla větší než příjmy obce.

Tabulka 20: Hospodaření obce v období 2014–2019 (v tis. Kč)

Rok	Příjmy	Výdaje	Saldo
2014	34 468	32 367	2 098
2015	32 827	29 957	2 870
2016	35 285	29 776	5 509
2017	37 123	31 298	5 825
2018	47 035	44 010	3 025
2019	46 885	58 288	-11 403

Zdroj: Vlastní zpracování dle veřejných rozpočtů obce <http://rozpocet.alis.cz/00654451/2020>

Graf 5: Hospodaření obce v období 2014–2019

Zdroj: Vlastní zpracování dle veřejných rozpočtů obce <http://rozpocet.alis.cz/00654451/2020>

⁸⁶ MONITOR.STATNIPOKLADNA.CZ – Městys Velké Poříčí (Náchod) [online]. [cit. 2020-10-03] Dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00654451/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=2006>

Rozvaha⁸⁷ neboli bilance obce je v následující tabulce č. 16 zaznamenána od roku 2015 do roku 2019. Významným ukazatelem rozvahy je dlouhodobý hmotný majetek (DLHM) a vývoj aktiv a pasiv. Do dlouhodobého majetku patří především pozemky, kulturní předměty, stavby, samostatné hmotné movité věci, soubory hmotných movitých věcí a další. Od roku 2015 je v tabulce zaznamenán značný růst DLHM každým rokem, a i to vypovídá o kvalitě hospodaření. Stálá aktiva tvoří z celkových aktiv nejvíce % a v roce 2019 je to konkrétně necelých 94 % a kromě výše zmíněného DLHM tvoří stála aktiva i dlouhodobý majetek nehmotný (výsledky výzkumu a vývoje, software, ocenitelná práva aj.), finanční (dlouhodobé půjčky, termínované vklady, majetkové účasti aj.) a nakonec dlouhodobé pohledávky (poskytnuté zálohy, poskytnuté návratné finanční výpomoci, pohledávky z ručení aj.). Za posledních 5 let narostla i oběžná aktiva, a to jak zásoby, krátkodobé pohledávky i krátkodobý finanční majetek. Na nárůstu aktiv, který je značný v každém roce, se podílel i pořízený nový hmotný majetek, revitalizace a investice do budov například do Základní školy, fotbalového stadionu, rekonstrukce ulice Krausova, realizace in-line hřiště a další vydařené projekty.

V pasivech celkem je zahrnut vlastní kapitál a cizí zdroje. Cizí zdroje tvoří z celkových pasiv v roce 2019 12 % a jedná se o krátkodobé a dlouhodobé závazky. Oproti roku 2018, se krátkodobé závazky snížily a dlouhodobé naopak zvýšily. Vlastním kapitálem je zejména jmění účetní jednotky a transfery na pořízení dlouhodobého majetku.

---

⁸⁷ MONITOR.STATNIPOKLADNA.CZ – Městys Velké Poříčí (Náchod) [online]. [cit. 2020-10-03] Dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00654451/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=2006>

Tabulka 21: Bilance obce za období 2015 - 2019 (v tis. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem	264 754	264 660	268 225	279 631	292 434
Stálá aktiva	254 640	252 292	255 737	260 470	273 593
Dlouhodobý nehmotný majetek	658	586	513	592	603
Dlouhodobý hmotný majetek	236 503	233 983	238 079	243 212	256 379
Dlouhodobý finanční majetek	15 699	15 699	15 699	15 699	15 699
Dlouhodobé pohledávky	1 780	2 024	1 445	966	912
Oběžná aktiva	10 114	12 368	12 489	19 161	18 842
Zásoby	28	33	33	38	67
Krátkodobé pohledávky	5 100	4 753	1 792	8 117	6 836
Krátkodobý finanční majetek	4 988	7 583	10 663	11 005	11 939
Pasiva celkem	264 754	264 660	268 225	279 631	292 434
Vlastní kapitál	230 872	233 314	237 885	246 682	256 779
Jmění ÚJ a upravující položky	216 597	213 919	209 483	211 690	213 350
Fondy ÚJ	173	212	260	323	402
Výsledek hospodaření	14 102	19 183	28 142	34 669	43 027
Cizí zdroje	33 882	31 346	30 340	32 949	35 655
Rezervy	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	30 524	29 161	27 910	24 296	29 538
Krátkodobé závazky	3 358	2 185	2 430	8 653	6 118

Zdroj: Vlastní zpracování dle MONITOR.CZ, Městys Velké Poříčí [online]. [cit. 2020-10-04]

Dostupné z <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00654451/ucetni-zaverka/rozvaha>

4.12 Životní prostředí

Obec se nachází v provincii Česká vysočina, subprovincii Krkonošsko-jesenická soustava, Orlické oblasti, do celku Podorlická pahorkatina, která se line přes Pardubický kraj a končí právě na úrovni obce Velké Poříčí. Obec leží v pahorkaté krajině se spoustou zelených luk, polí, zalesněnými kopci a s výhledem na Stolové hory nacházející se v Polsku a z části i na Broumovské stěny. Dle webu geoportal.gov.cz spadá z klimatických oblastí městys do té chladnější, která je charakteristická krátkým letním obdobím a dlouhou zimou.

4.12.1 Voda

V letním období je v této části 140 dní se srážkami s 1 mm za den. Z informací elektronického digitálního povodňového portálu je zřejmé, že významnými přítoky řeky Metuje, která městysem protéká, jsou Radechovka, Olešenka, Rozkoš, Židovka a Brlenka, jejich vodním tokem je obec také v ohrožení. Pro řízení ochrany před povodněmi má obec povodňový plán, který svými opatřeními škodám předchází nebo je zmírňuje. Je zde i povodňová komise skládající se z 9 osob (předseda komise, místopředseda komise a dalších 7 členů).⁸⁸ Tento povodňový plán vznikl z reálné možnosti, že může být obec zasáhnuta povodněmi a z následujícího obrázku č. 9, je zřejmé záplavové území, které tento fakt potvrzuje, a to ve významně obydlené části městyse. Podle slov pana starosty je v plánu pokračovat v povodňových opatření ve střední a horní části obce. Na mapu povodňového plánu je možné se podívat [ZDE](#).

Obrázek 9: Záplavové území

Zdroj: Výstřižek z Geoportal.gepro.cz

⁸⁸ EDPP.CZ – Povodňový plán Velkého Poříčí [online]. [cit. 2020-10-04] Dostupné z <https://www.edpp.cz/povodnovy-plan/velke-porici/>

4.12.2 Půdní fond

V následující tabulce č. 22 jsou vypsány všechny druhy pozemků ve Velkém Poříčí k 31. 12. 2018 a 31. 12. 2019. Celková výměra obce je 744, 80 ha a z toho na konci roku 2019 je 498, 39 ha zemědělské půdy a 246, 41 ha nezemědělské půdy. V rámci zemědělské půdy se nenachází žádné chmelnice ani vinice a nejvyšší část zastupuje orná půda, poté trvalý travní porost, zahrady a nejmenší plochu zaznamenává ovocný sad. Nezemědělskou půdu zastupují v největším poměru lesní pozemky, které jsou v podílu zalesněných ploch vzhledem k okolním obcím podprůměrné. Je však třeba brát v potaz, že toto území nebylo nikdy nijak výrazně zalesněné a nedošlo tu tedy k žádné změně.⁸⁹

V tabulce lze porovnat rok 2018 a 2019. Na první pohled je viditelný úbytek zemědělské půdy a nárůst nezemědělské půdy, zejména zastavěné plochy a nádvoří.

Tabulka 22: Druhy pozemků v obci

Druhy pozemků (ha)	31.12.2018	31.12.2019
Celková výměra	744,80	744,80
Zemědělská půda	498,50	498,39
Orná půda	321,85	321,85
Chmelnice	-	-
Vinice	-	-
Zahrada	49,61	49,79
Ovocný sad	1,08	1,08
Trvalý travní porost	125,96	125,92
Nezemědělská půda	246,30	246,41
Lesní pozemek	109,62	109,62
Vodní plocha	17,22	17,22
Zastavěná plocha a nádvoří	33,38	33,51
Ostatní plocha	86,08	86,05

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

4.12.3 Ovzduší

Kvalita ovzduší je spíše horší vzhledem k počtu znečišťujících zdrojů, kterými jsou zejména velké firmy v obci. Mezi největší zdroje znečištění patří určitě firma Sico

⁸⁹ ČSÚ – Veřejná databáze [online]. [cit. 2020-10-04] Dostupné z <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profiluzemi&uzemiprofil=31588&u= VUZE MI 43 547646>

Rubena, s.r.o. a Atas elektromotory Náchod a.s. Dalším zdrojem znečištění ovzduší je i již zmíněná komunikace II. třídy. Vliv na kvalitu ovzduší může mít i blízko se nacházející Chráněná krajinná oblast Broumovsko zasahující do sousedního Hronova a Žďárek. Chráněná území se však přímo v obci nenachází ani v malém rozsahu, ale zmínit je možné alespoň lípu, která je podle Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky zařazena mezi památné stromy a její stáří je 300 let.

4.12.4 Odpadové hospodářství

Do kvality životního prostředí spadá i **odpadové hospodářství** a v tomhle směru si obec vede velmi dobře. Je zapojena do kolektivního systému třídění a také spolupracuje s firmami, které zajišťují zpětný odběr a likvidaci některých druhů odpadu.

Vytříděný odpad (plasty, papír, sklo a kov) je možné ukládat na patnácti místech obce, kde jsou umístěny kontejnery na separovaný odpad. Jsou zde na čtyřech místech i kontejnery červené barvy, které slouží na malé elektrospotřebiče a baterie. Také se v obci nachází kontejnery, do kterých se odkládají oděvy, obuv a textil. Tříděné odpady lze odevzdat i v technickém dvoře. Po zaplacení svozové známky na jeden rok zařizuje svozová firma odvoz komunálního odpadu. Do sběrného dvora je možné odvést všechny vysloužilé spotřebiče, úsporné žárovky, zářivky, tonery, velkoobjemový odpad nebo nebezpečný odpad. Pokud se jedná o větší náklad, musí si odvoz na své náklady občané domluvit. Pro biologický odpad a dřevní hmotu se nachází místo v areálu bývalého koupaliště, kde je zřízena kompostárna. Všechny detailní informace, které se týkají provozu, poplatků, otevírací doby a dalších informací ohledně odpadu, jsou uvedeny na webových stránkách Velkého Poříčí.⁹⁰

V posledních měsících proběhla například petice od obyvatel v ulici Na Škvárovně ohledně umístění popelnic s tříděným odpadem. Rada navrhla, aby organizátoři petice provedli další šetření a občané navrhli jiná dvě místa pro umístění tříděného odpadu.

---

⁹⁰ Velké Poříčí – Odpadové hospodářství [online]. [cit. 2020-10-05] Dostupné z <https://www.velkeporici.cz/odpadove-hospodarstvi/d-1041/p1=1090>

4.12.5 Udržitelný rozvoj

Městys Velké Poříčí se z velké části snaží o udržitelný rozvoj a vidět je to i na výsledcích v empirické části. Nejen obec a její správa, ale i obyvatelé se snaží pro budoucí generace zajistit kvalitu života například tím, že podstatná část obyvatel třídí odpad a zajímají se o životní prostředí v obci. Obec podporuje udržitelný rozvoj kvalitou bydlení obecně a snaží se zajistit pro své občany ty nejlepší podmínky pro život a jeho bezpečí. Například i velkým počtem kontejnerů v obci. V obci například proběhla akce s názvem „Ekologická školka – provedení energetických úspor MŠ Velké Poříčí“, dále regenerace zeleně v obci, kdy bylo vysázeno 663 kusů dřevin a 122 stromů se ošetřilo. Týkala se parku mateřské školy, lokality pod kostelem u památníku a součástí akce bylo i ošetření poříčské památné lípy. Dále by sem šla zařadit i Výstavba sběrného dvora, který slouží ke sběru a třídění vzniklého odpadu, a to včetně nebezpečného odpadu na území obce. Nejen tyto projekty ale i několik dalších podporují udržitelnost rozvoje a jsou z velké části financovány pomocí dotací.⁹¹

Co si týče přírody, koeficient ekologické stability je ukazatel sledující příznivé plochy v rámci ekologie (chmelnice, vinice, zahrady, trvalé travní porosty, ovocné sady, lesní půdu a vodní plochy) a plochy, které zatěžují životní prostředí (orná půda, zastavěné plochy a ostatní). Čím vyšší tento ukazatel je, tím je oblast v území více blízká přírodě s prvky ekologických struktur a také nižší intenzitou využívání krajiny člověkem. Ve Velkém Poříčí je tento koeficient pouze 0,69 a spadá tedy do rozmezí 0,3 – 1, což je hodnoceno jako málo stabilní a poměrně využívané. Důvodem je jistě i větší zastoupení orné půdy.

---

⁹¹ Velké Poříčí – Dotace [online]. [cit. 2020-10-07] Dostupné z <https://www.velkeporici.cz/dotace/ms-1173/p1=1173>

5 Vyhodnocení uskutečněného šetření

Vyhodnocení uskutečněného šetření se zabývá výsledky dotazníku, které jsou pro lepší orientaci graficky zpracované. Dotazníkové šetření probíhalo od poloviny září do začátku listopadu 2020. Přesněji od 15. 9. 2020 – 2. 11. 2020. Dotazníkové šetření je rozděleno na dvě části. První část je výzkumné šetření dotazníku a druhá část se zabývá charakteristikou respondentů.

Osloveni byli pouze občané obce Velké Poříčí. Pokud se mezi respondenty objevil člověk, který v městyse nežije, dotazníkové šetření vyplnil pouze v případě, že zde nějakou dobu žil, stále se o obec zajímá a má nějaký přehled o aktuálním dění v obci. V tomto případě se jedná nejčastěji o studenty, kteří žijí mimo obec právě kvůli studiu či práci. Při volbě respondenta nebyla zvolena žádná upřednostňovaná kritéria dílčí skupiny, jako je například pohlaví, věk, ekonomická aktivita apod.

Dotazníkové šetření obsahovalo uzavřené, polootevřené i otevřené otázky, které však byly pouze dobrovolné. Celkově v dotazníkovém šetření převažovaly otázky uzavřené, kde bylo dotazovaným nabídnuto několik variant odpovědí. Ve spolupráci s obecním úřadem byl odkaz na dotazníkové šetření umístěn na webových stránkách obce a ostatní respondenti byli osloveni přes sociální sítě. Vzhledem ke koronavirové situaci, omezení pohybu a dalších činností bylo od papírového dotazování a přímého oslovování občanů v obci upuštěno. I z tohoto důvodu nemohli být osloveni starší občané, protože nevyužívají internet a nemohli se tak o dotazníku dozvědět. Vyplňovali otázky s pomocí mladších generací v rodině. Za období, kdy dotazníkové šetření probíhalo, bylo nasbíráno 114 odpovědí.

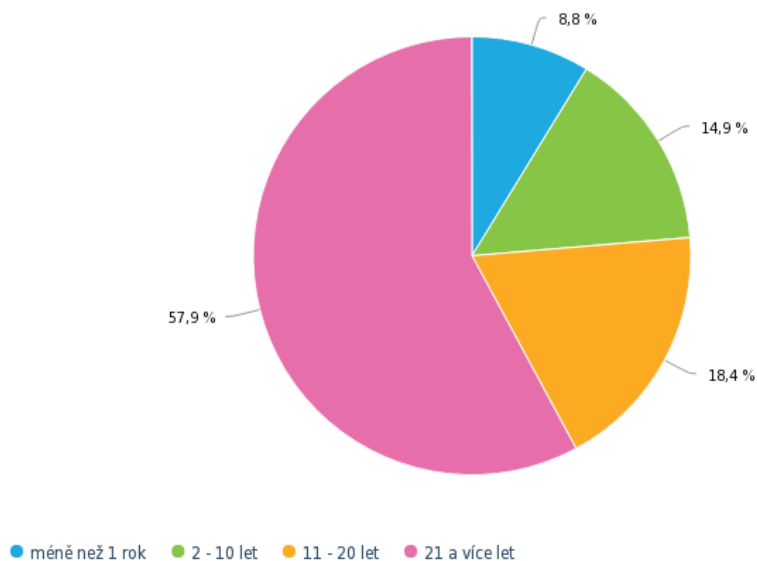
5.1 Vyhodnocení první části dotazníku

První část dotazníku se zabývala výzkumnou částí, která se týkala přímo městyse Velké Poříčí a jeho dílčích oblastí jako je školství, zdravotnické a sociální služby, dopravní infrastruktura, sportovní a kulturní využití aj. Každá otázka je graficky zpracována, převážně výsečovými či pruhovými grafy. Otázky jsou pro lepší pochopení i slovně okomentovány.

Graf 6: Respondenti žijící v obci podle počtu let

Jak dlouho žijete v obci Velké Poříčí?

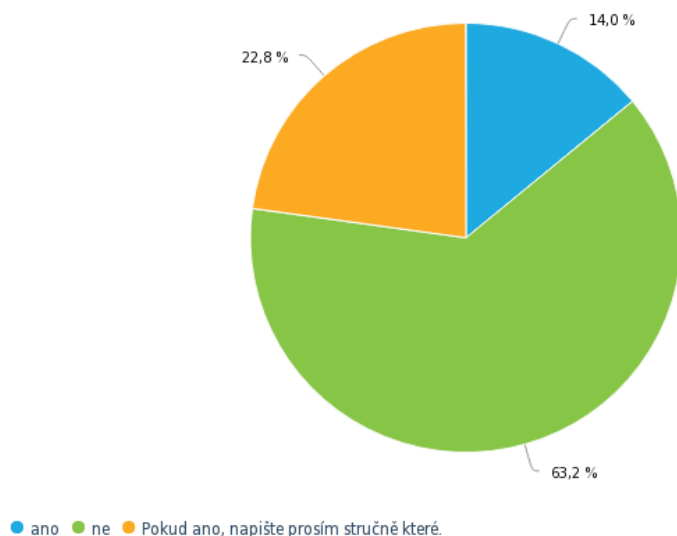
Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

První otázka v dotazníkovém šetření byla: „*Jak dlouho žijete v obci Velké Poříčí?*“ V předchozím grafu č. 6 je vidět, že nejvíce respondentů žije v obci 21 a více let.

Poté 11-20 let a 2–10 let. Pouze 8,8 % zde nežije ani jeden rok. Je možné, že tito občané tak odpověděli proto, že do Velkého Poříčí jezdí pouze za rekreací.

Graf 7: Zaregistrované změny respondentů v obci za poslední rok

Registroval/a jste v obci za poslední rok nějaké významné změny?

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

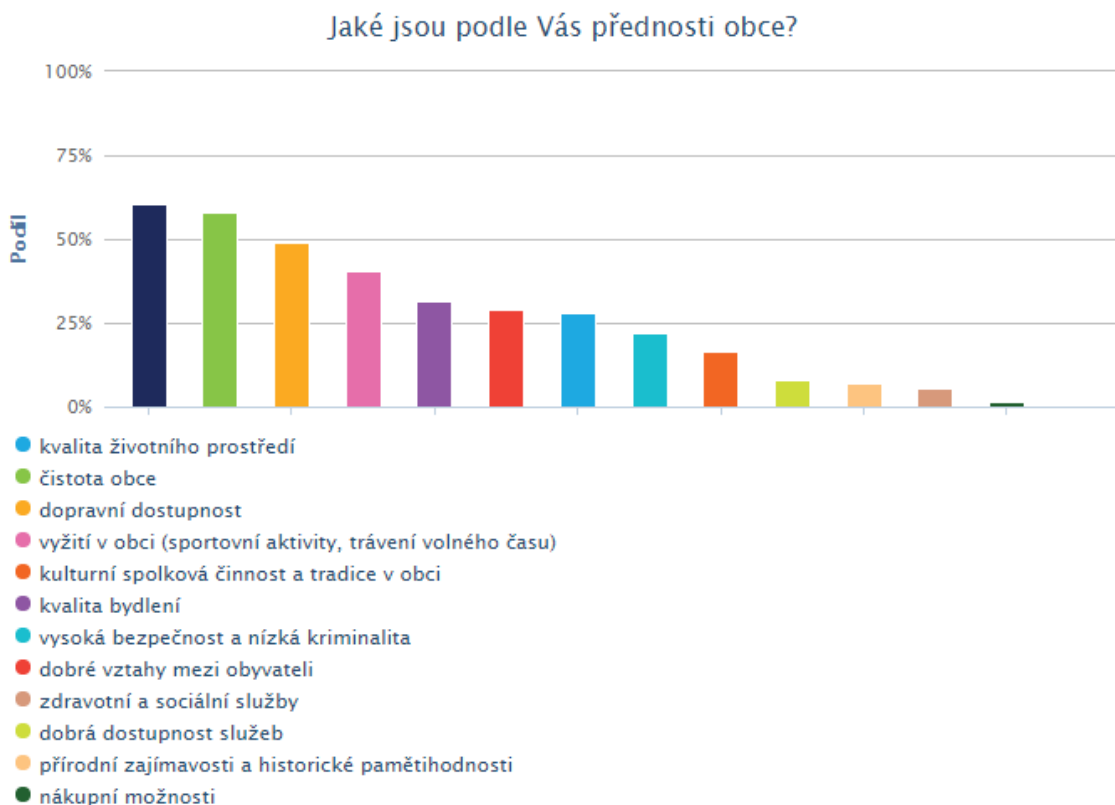
Většina dotazovaných, přesněji 63,2 %, si za poslední rok v obci nevšimla žádných změn. Někteří občané zaregistrovali v obci změn poměrně dost a konkrétní neupravené odpovědi je možné vidět v následujícím obrázku č. 10.

Obrázek 10: Doplnující odpovědi respondentů v dotazníkovém šetření na otázku č. 2

Změny v posledním roce nejsou megalomanského charakteru, ale jakékoliv úpravy jsou prováděny systematicky a udržitelně - chodníky, silnice atd.	Několik nových cest a chodníků, oprava školy, nová internetová síť, nové veřejné osvětlení, elektro-rozvodná síť v části obce přesunuta pod zem	Výstavba chodníků, stavba fotbalové budovy, oprava základní školy, oprava polygrafické školy, nový park.	Oprava ZŠ. Oprava komunikace v dolní části obce. Povodňová opatření. Osvětlení obce.
Momentální výměna zřejmě osvětlení. Oprava školy.	Rekonstrukce ZŠ a fotbalového hřiště, stavba nových silnic a chodníků	úprava chodníku a komunikací, oprava školy, kulturní a společenské akce	slepé rameno řeky, umělé sportovní hřiště za školou, oprava fasády školy
čistota nové cesty chodníky.....	Žďárecká ulice, železniční přejezd u školky aj.	Nové chodníky a nové komunikace...maká se...!!!	Oprava školy, obecního úřadu, fotbalového hřiště,
Stavební práce u silnice k atasu	Zlepšení čistoty a svozu odpadů	Více kontejnerů na tříděný odpad	Stezka kolem řeky, park v olšíně,
Oprava obecních cest	Nová fasáda na škole	Protipovodňová opatření	Oprava školy, investice do MŠ
Chodník kolem atasu	Chodníky, cesty	rekonstrukce olšiny	Nové stezky, hřiště
		Nošení roušek	chodník

Zdroj: Výstřižek z dotazníkového šetření

Graf 8: Přednosti obce dle volby respondentů

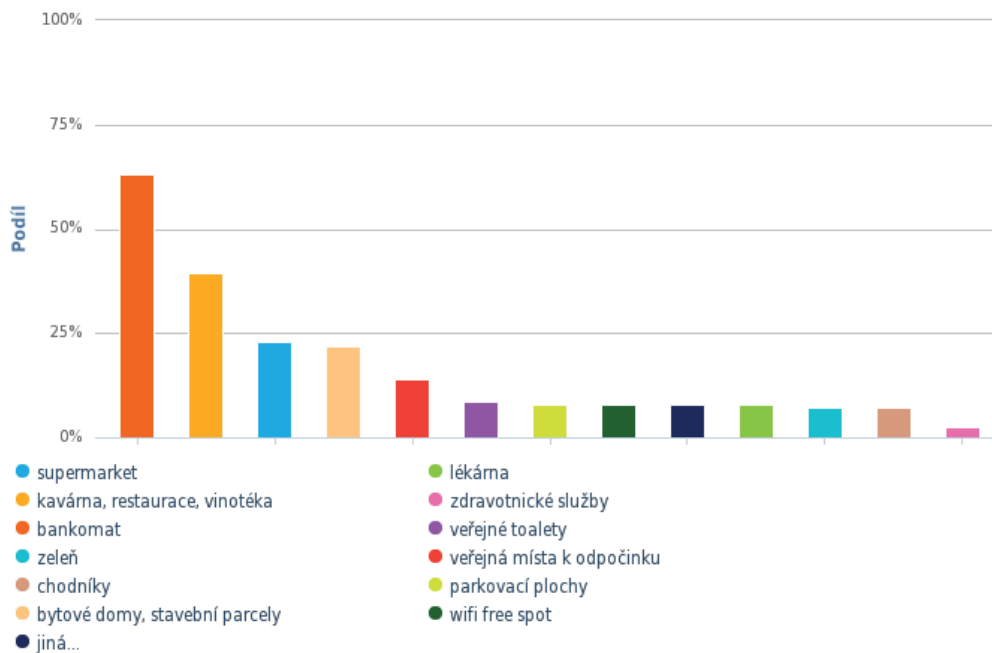

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Podle dotazovaných je největší předností obce existence základní a mateřské školy, kterou uvedlo 69 respondentů, poté čistota obce s 66 odpověďmi (57,9 %). Dále jako přednost obce uvedlo dopravní dostupnost 56 dotazovaných (49,1 %) a vyžití v obci 46 dotazovaných (40,4 %). Dobře je na tom i kvalita bydlení (31,6 %). Naopak nejméně odpovědi získaly nákupní možnosti, poté zdravotní a sociální služby a přírodní zajímavosti s historickými pamětihodnostmi..

Graf 9: Chybějící možnosti v obci dle respondentů

Co v obci v současné době nejvíce postrádáte?/Co Vám v obci nejvíce chybí?

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Obyvatelům Velkého Poříčí chybí v obci nejvíce bankomat, na který odpovědělo z celkového počtu 114 respondentů 72 obyvatel (63,2 %) a kvůli kterému musí vyjíždět do sousedních měst. Poté uvedli nejčastěji „kavárna, restaurace, vinotéka“. Tato odpověď získala 45 responzí (39,5 %). Vzhledem k tomu, že možnosti stravování se v obci nachází, občané by jistě spíše uvítali nějakou kavárnu či vinotéku, která se nejbližší nachází v sousedním Hronově. Významný počet respondentů v obci postrádá také supermarket (22,8 %) a bytové domy či stavební parcely (21,9 %). S počtem odpovědí následovala veřejná místa k odpočinku (16 %) a veřejné toalety (8,8 %). Méně jak 10 respondentů (8,8 %) uvedlo parkovací plochy, wifi free spot, lékárnu, zeleň, chodníky a zdravotnické služby.

Jako další odpovědi, které nebyly na výběr, ale dotazovaní je zmínili, se týkaly zejména kvalitního obchodu s potravinami a rychlého internetu.

Graf 10: Možnosti vylepšení obce dle respondentů

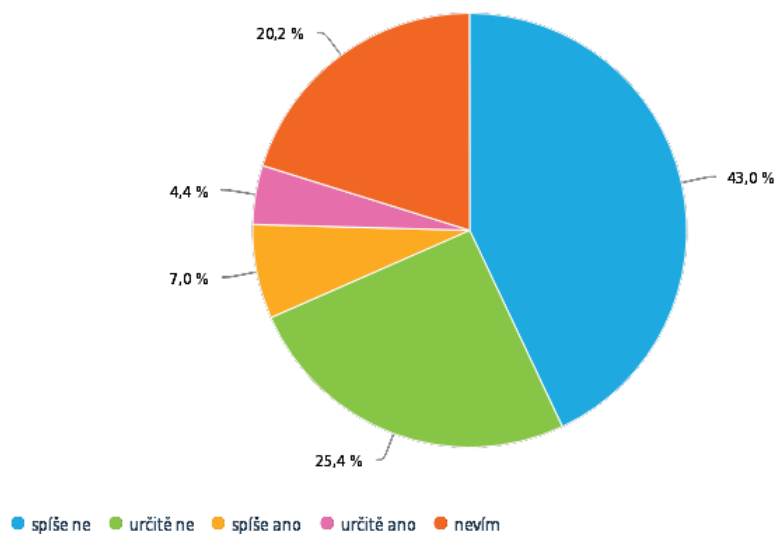

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Na otázku „Co byste naopak v obci vylepšili?“ Dotazovaní nejčastěji zvolili dostupnost služeb a obchodů (40,4 %), jež je v obci opravdu malá a občané tak musí z tohoto důvodu z obce vyjíždět. Další nejčastější odpovědi byly pracovní možnosti přímo v obci (31,6 %). I když je z výzkumného šetření zjištěno (jaro 2020), že je v obci větší pracovní nabídka než poptávka, je možné, že se nejedná o pozice, které by dotazovaní preferovali a raději dojíždějí do větších měst. Nejméně odpovědi získalo životní prostředí a čistota obce (1,8 %). Do dalších možných odpovědí respondenti uvedli radar na hlavní silnici u hasičů, startovací byty pro mladé a rychlejší internet.

Graf 11: Možná příležitost odstěhování se z obce

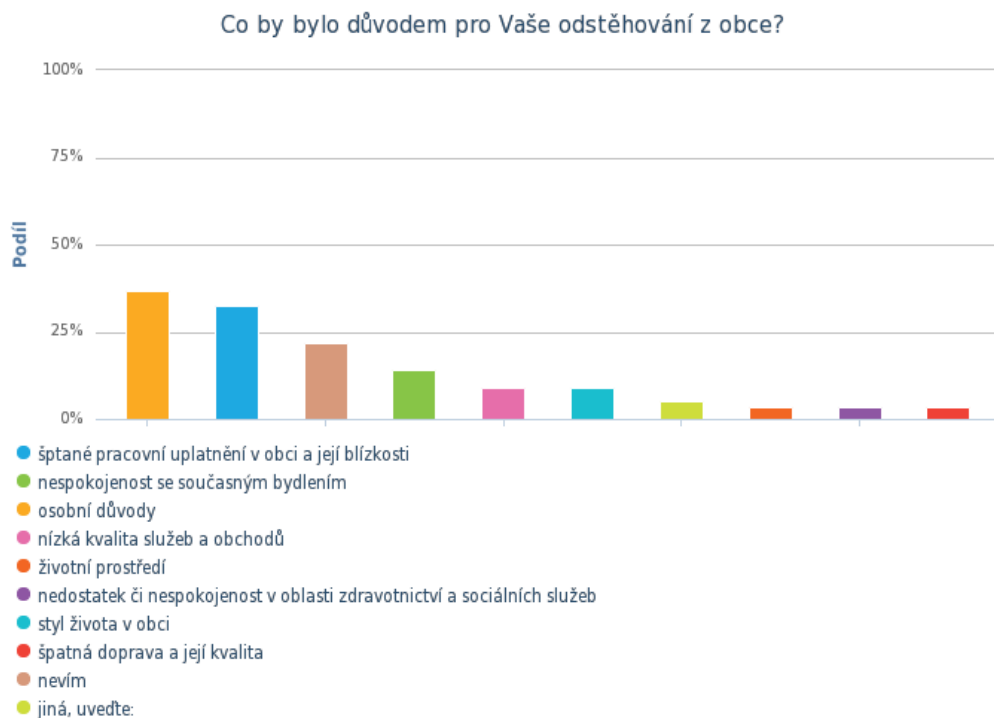
Představte si, že by se Vám naskytla příležitost se z obce odstěhovat. Využil/a byste toho?

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Z předchozího grafu č. 11 je vidět, že většina dotazovaných by se z obce stěhovat nechtěla. Konkrétně 43 % odpovědělo spíše ne a 25,4 % by možné příležitosti určitě nevyužilo. 20,2 % respondentů nevědělo a 7 % by příležitosti spíše využili. Pozitivní je, že by příležitost určitě využilo pouze 4,4 % respondentů. I z tohoto grafu je zřejmé, že obyvatelé žijí v obci spíše rádi.

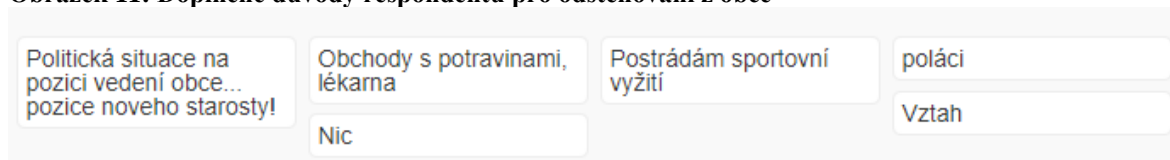
Graf 12: Možné důvody odstěhování se z obce

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

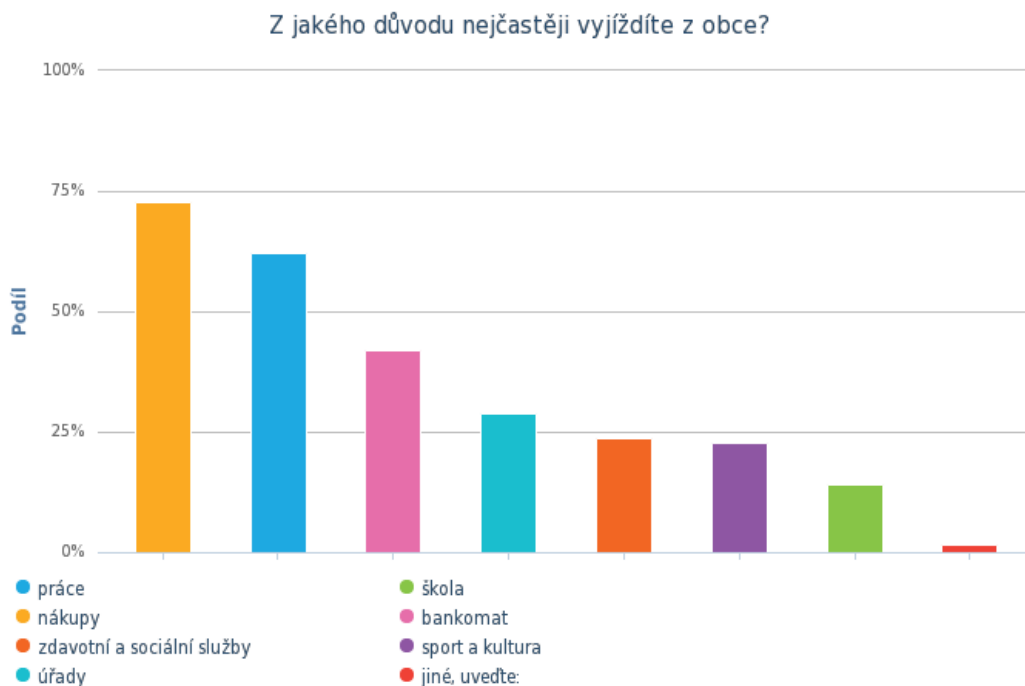
Jako důvod odstěhování byly nejčastěji uvedeny osobní důvody 42 responzí (36,8 %), poté špatné pracovní uplatnění v obci a její blízkosti 37 responzí (32,5 %). Další nejčastější odpovědí bylo „nevím“, poté „nespokojenost se současným bydlením“. Další odpověď, kterou je nízká kvalita služeb a obchodů, získala pouze 10 responzí (8,8 %). Na totožném počtu odpovědí je i styl života v obci. Nejméně a stejný počet odpovědí, 4 responze (3,5 %), získalo životní prostředí, nedostatek či nespokojenost v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb a špatná doprava a její kvalita. Na následujícím obrázku je možné vidět další odpovědi respondentů.

Obrázek 11: Doplněné důvody respondentů pro odstěhování z obce

Zdroj: Výstřižek z dotazníkového šetření

Graf 13: Nejčastější důvody výjezdu z obce

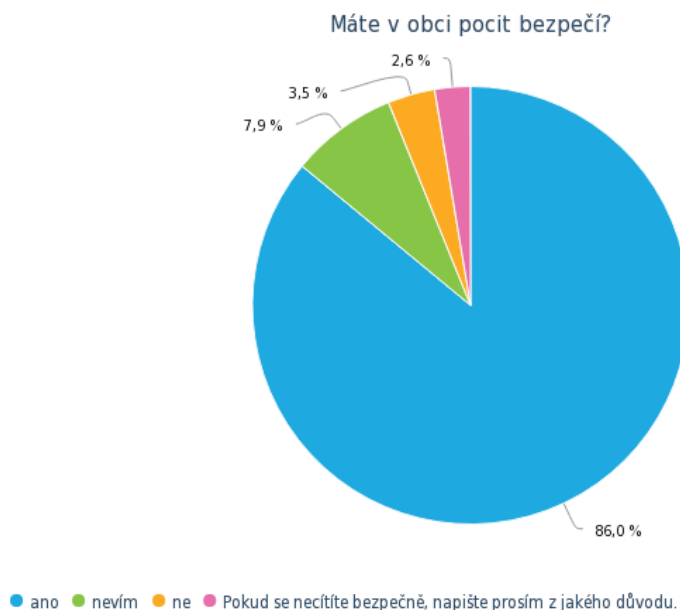

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Z ČSÚ bylo zjištěno, že celkově občané z obce vyjíždějí, než do ní dojíždějí. V předchozím grafu č. 13 jako nejčastější důvod výjezdu uvedlo 83 respondentů ze 114 nákupů (72,8 %), poté 71 respondentů kvůli práci (62,3 %), bankomat zmínilo 48 respondentů (42,1 %) a kvůli úřadům 33 respondentů (29,9 %). Mimo obec využívá zdravotní a sociální služby 27 respondentů (23,7 %) a za sportem a kulturou dojíždí 26 (22,8 %). Nejméně odpovědí získalo dojíždění do školy 16 respondentů (14 %). Jako jinou odpověď uvedli lidé výlety do přírody, kroužky a prarodiče.

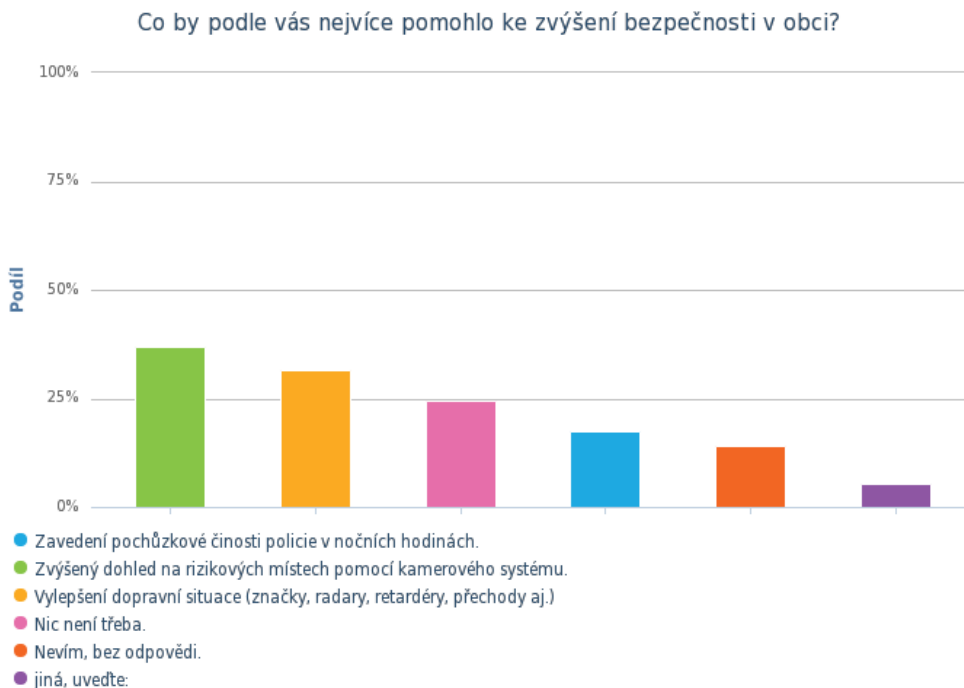
Graf 14: Pocit bezpečí obyvatel v obci

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

V předchozím grafu č. 14 je zřejmé, že se 98 (86 %) dotazovaných cítí v obci bezpečně, 9 (7,9 %) neví a 7 respondentů (6,1 %) se v obci bezpečně necítí. Z toho odpověděli 3 dotazovaní, že důvodem jsou bytosti z okolí staré školy.

Graf 15: Návrhy respondentů pro zvýšení bezpečnosti

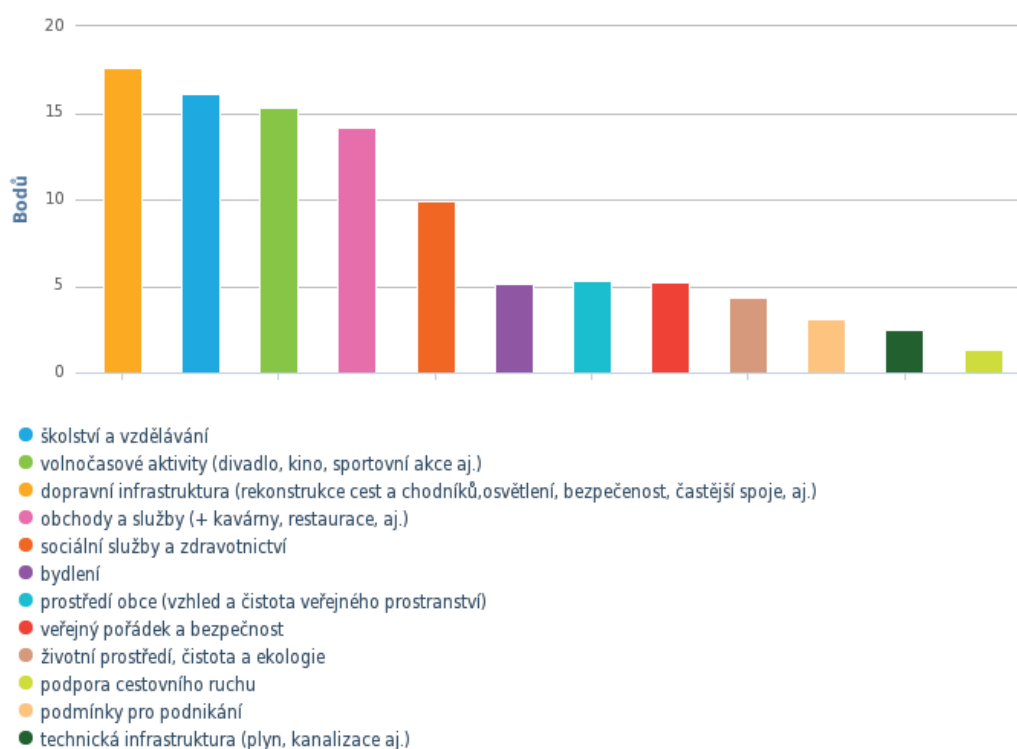

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

V grafu č. 15 odpovídali respondenti na otázku: „Co by podle vás nejvíce pomohlo ke zvýšení bezpečnosti v obci?“ Nejčastěji vybranou odpovědí byl zvýšený dohled na rizikových místech pomocí kamerového systému, kdy se jednalo o 42 responzí (36,8 %). Dále bylo nejčastější odpovědí vylepšení dopravní situace, kdy se jedná o 36 responzí (31,6 %). Podle 28 respondentů (24,6 %) není pro bezpečnost potřeba v obci udělat vůbec nic. Pochůzkové činnosti policie v nočních hodinách by zavedlo 20 dotazovaných (17,5 %). Jiné odpovědi uvedlo 6 respondentů, kteří zmínili vzdělání ve škole, tvorba vztahu k veřejnému majetku a komunitního stylu života, uzavření hranic a zmizení problémových občanů ze staré školy.

Graf 16: Rozdělení bodů jako finančních prostředků do různých oblastí

Kdybyste měli možnost rozhodovat o rozdělení finančních prostředků ve Vaší obci, kterou ze zmíněných oblastí, byste podpořili nejvíce?

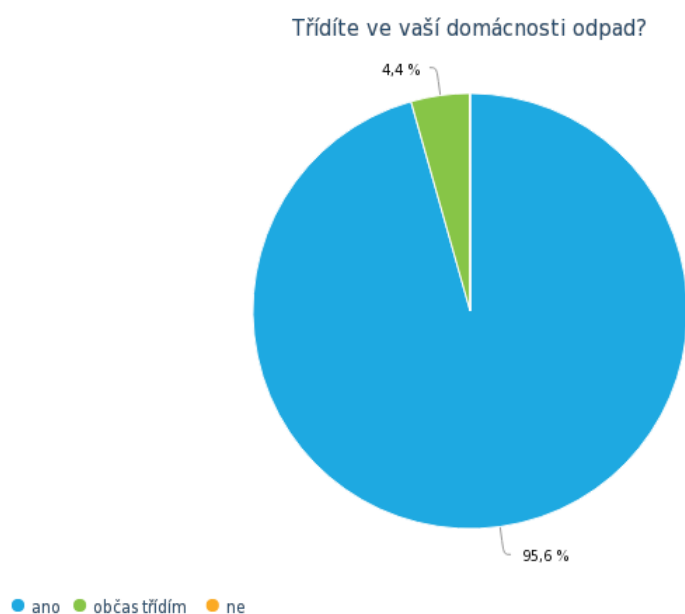

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

V dotazníkovém šetření měli respondenti u otázky č. 11 možnost rozdělit 100 bodů do různých oblastí, jako by rozdělovali omezené finanční prostředky obce. Nejvíce by respondenti investovali do dopravní infrastruktury, která získala z celkového počtu 11 400 bodů (114 respondentů x 100 bodů) 2007 bodů. Po dopravní infrastruktuře by lidé nejvíce

investovali do školství a vzdělávání (1 836 bodů), volnočasové aktivity (1 748 bodů), obchody a služby + kavárny a restaurace (1 611 bodů) a sociální služby (1 134 bodů). Ostatní oblasti získaly mnohem méně bodů než výše zmíněné. Například prostředí obce, které se týká vzhledu a čistoty veřejného prostranství (603 bodů), veřejný pořádek a bezpečnost (595 bodů), bydlení (584 bodů), životní prostředí, čistota a ekologie (496 bodů), podmínky pro podnikání (351 bodů), technická infrastruktura, plyn a kanalizace (283 bodů) a podpora cestovního ruchu (152 bodů).

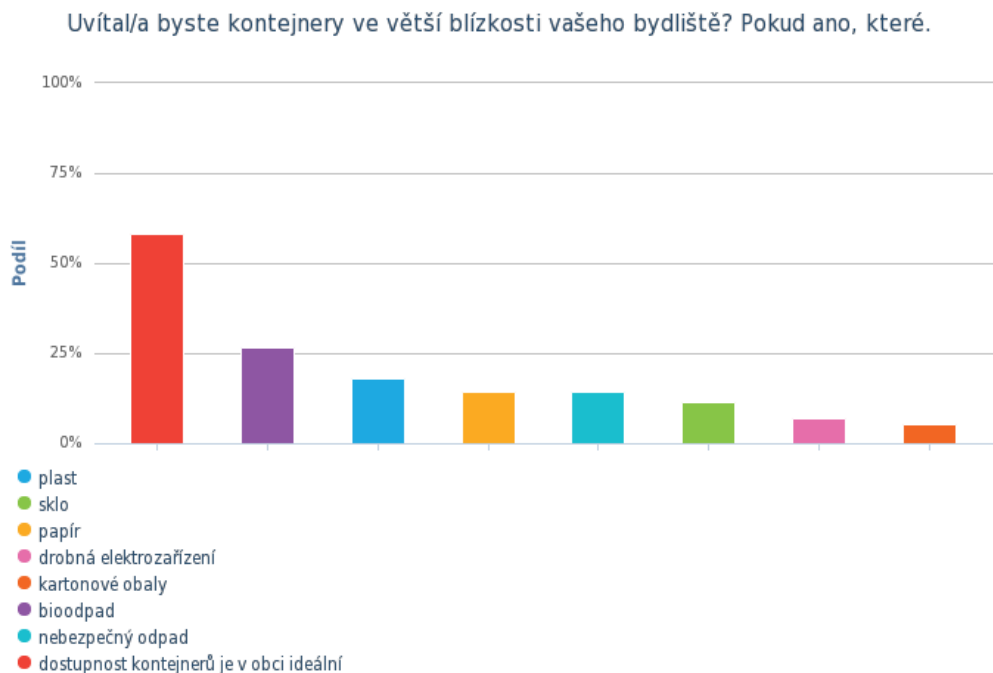
Graf 17: Třídění odpadu

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Z grafu č. 17 je na první pohled zřejmé, že všichni respondenti odpad třídí anebo třídí občas. Žádný z nich nevedl, že by odpad netřídil. Odpad třídí 109 (95,6 %) dotazovaných z celkového počtu 114 respondentů a zbylých 5 (4,4 %) uvedlo, že odpad třídí občas.

Graf 18: Kontejnery a jejich rozložení v obci

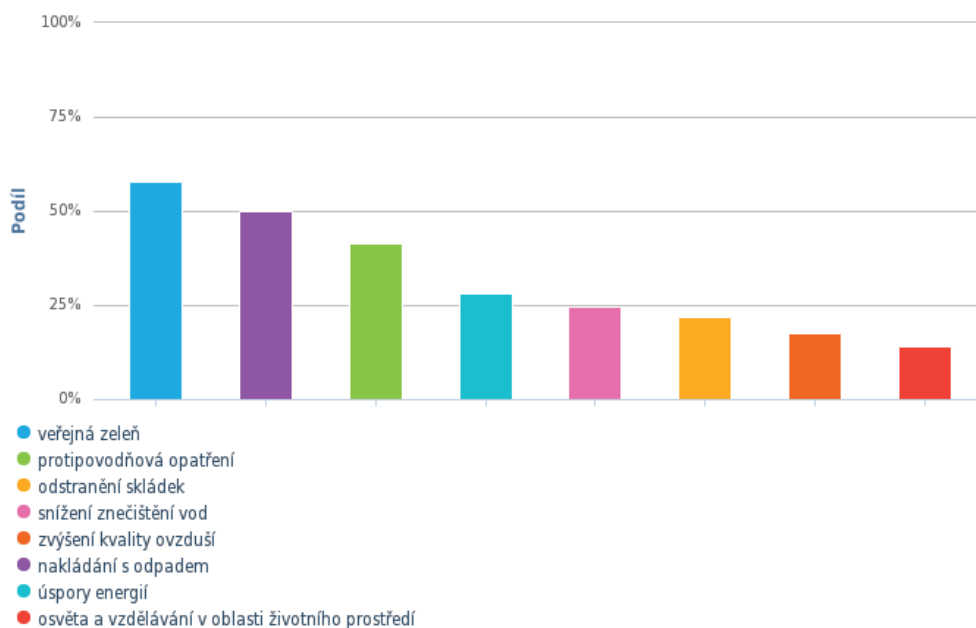

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

V předchozím grafu č. 18 jsou shrnuty odpovědi na otázku, zda by občané uvítali kontejnery ve větší blízkosti svého bydliště a pokud ano, tak které. Nejčastější a pozitivní odpověď je, že 65 (58 %) respondentů je s dostupností kontejnerů v obci spokojeno a považují ji za ideální. Ve větší blízkosti by však 30 (26,8 %) ze 114 respondentů uvítalo ve větší blízkosti bioodpad, plast (17,9 %), papír a nebezpečný odpad (14,3 %), sklo (11,6 %), drobná elektrozařízení (7,1 %) a kartonové obaly (5,4 %).

Graf 19: Nejpodstatnější oblasti životního prostředí

Vyberte, z pohledu Vaší obce, které oblasti životního prostředí považujete za nejpodstatnější.

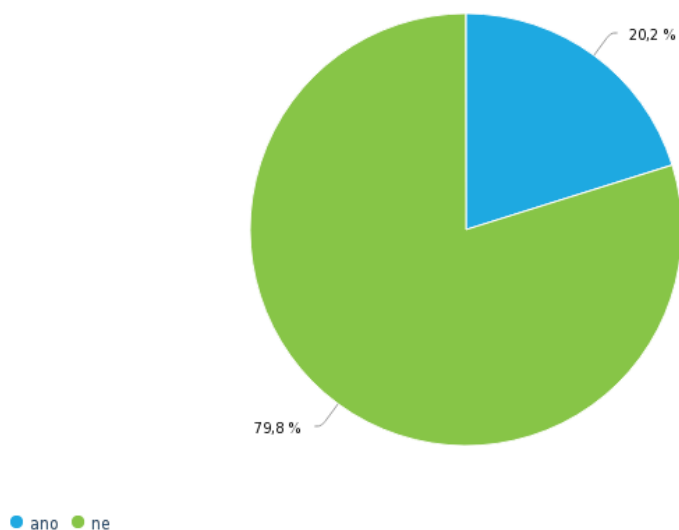

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Jako nejpodstatnější oblast životního prostředí z pohledu obce, vybralo 66 dotazovaných veřejnou zeleň (57,9 %), poté je pro 57 (50 %) nejdůležitější nakládání s odpadem a jako třetí jsou pro 47 (41,2 %) respondentů důležitá protipovodňová opatření. Dále zvolilo 32 (28,1 %) respondentů úspory energií, 28 (24,6 %) snížení znečištění vod, 25 (21,9 %) odstranění skládek, 20 (17,5 %) zvýšení kvality ovzduší a pouze 16 (14 %) respondentů zvolilo mezi nejpodstatnějšími oblastmi osvětu a vzdělávání v oblasti životního prostředí.

Graf 20: Vnímání kvality životního prostředí

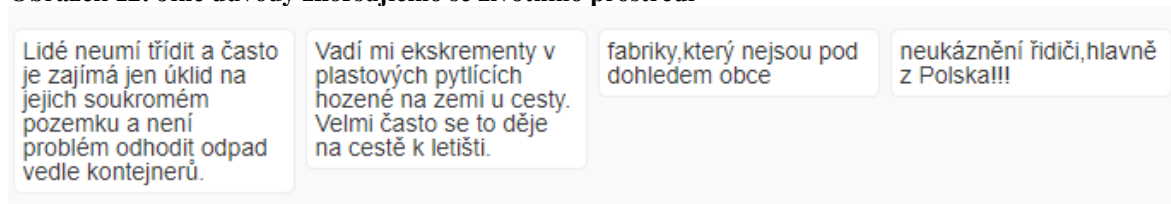
Pocítujete v obci a jejím okolí zhoršující se kvalitu životního prostředí?

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

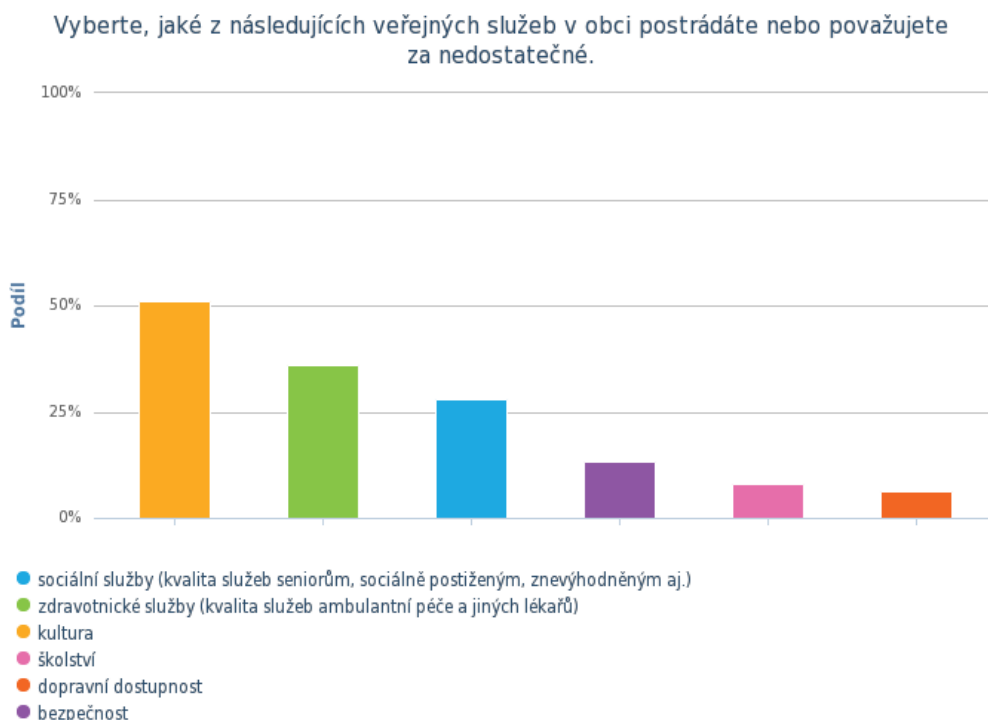
V předchozím grafu č. 21 měli odpovědět pouze ti, kteří v předešlé otázce uvedli, že mají pocit zhoršujícího se životního prostředí ve Velkém Poříčí. Zde nejvíce respondentů, konkrétně 37 (71,2 %), uvedlo jako důvod neukáznění pejskaři a poté 19 (36,5 %) spalování nevhodných materiálů/odpadů. Spalování fosilních paliv při výrobě elektřiny, v dopravě, průmyslu a v domácnostech uvedlo 13 (25 %) dotazovaných, zemědělství (pesticidy aj.) uvedlo 9 (17,3 %) respondentů a nedostatečné úklidové služby uvedlo 7 (13,5 %). Jinou odpověď napsali 4 dotazovaní a jejich odpovědi jsou shrnuty v následujícím obrázku č. 12.

Obrázek 12: Jiné důvody zhoršujícího se životního prostředí

Zdroj: Výstřižek z dotazníkového šetření

Graf 21: Chybějící veřejné služby v obci dle respondentů

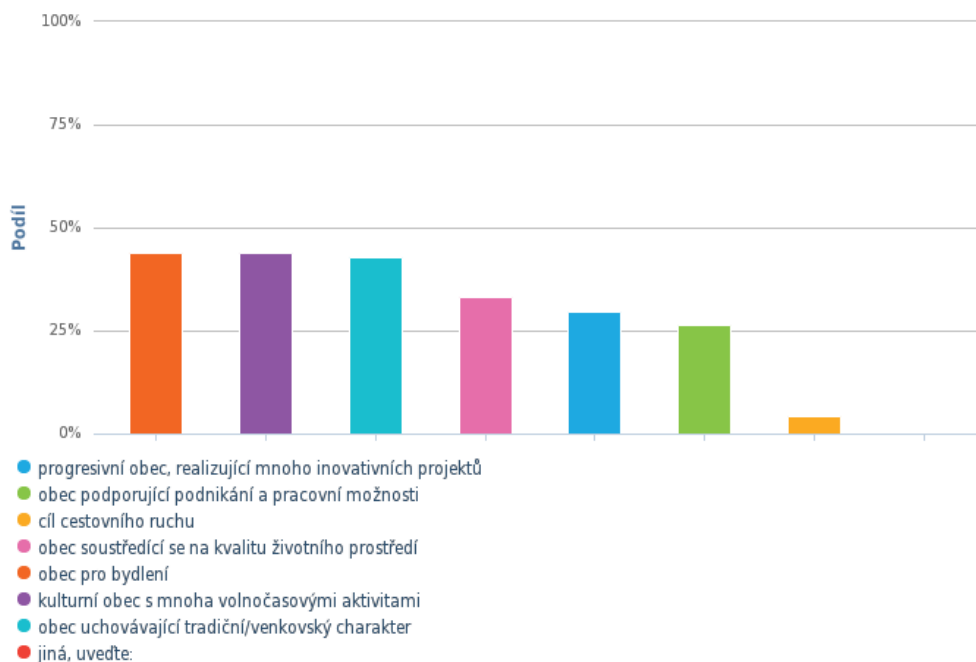

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

V této otázce vybírali dotazovaní z veřejných služeb ty, které v obci postrádají. Nejvíce respondentů, kterých bylo z celkového počtu 58 (50,9 %) označili nedostatečnou kulturu v obci. Poté 41 (36 %) označili za nedostatečné zdravotní služby, kam spadá i kvalita služeb ambulantní péče a jiných lékařů. O něco méně postrádají v obci sociální služby (28,1 %), bezpečnost (13,2 %), školství (7,9 %) a nejméně dopravní dostupnost (6,1 %).

Graf 22: Obec v budoucnu dle respondentů

Jak by podle Vás měla vypadat obec v budoucnu?

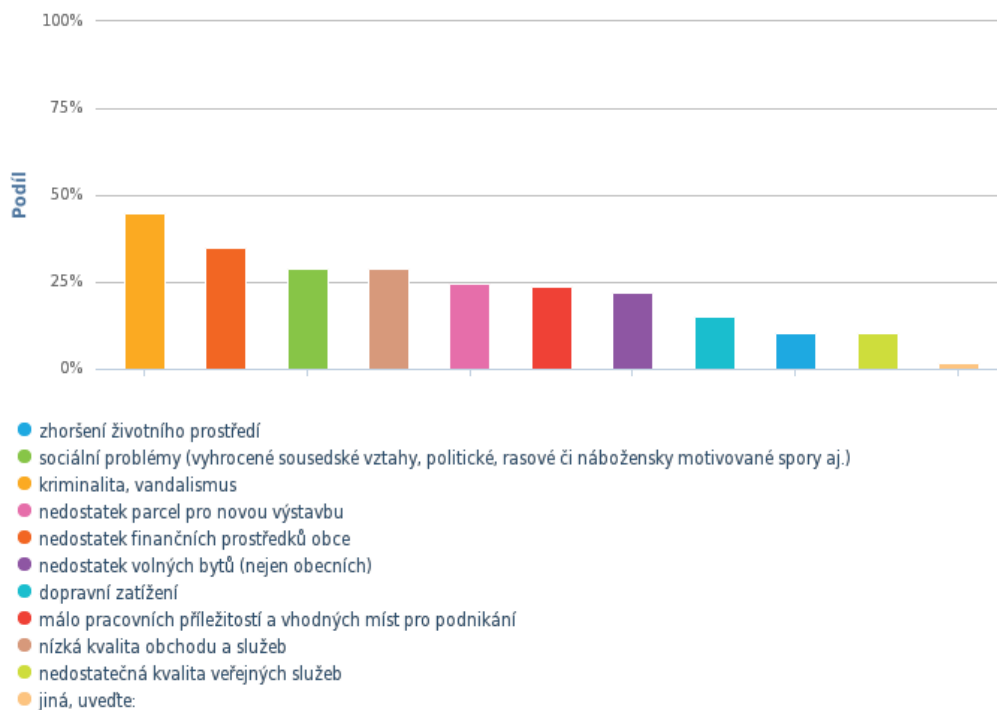
Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Obec by podle respondentů měla být v budoucnu zejména obcí pro bydlení a kulturní obcí s mnoha volnočasovými aktivitami. Tyto dvě představy mělo 50 (43,9 %) respondentů. Pouze o jednoho respondenta méně by si přálo obec uchováající tradiční/venkovský charakter. Další nejčastější odpovědí byla obec soustředící se na kvalitu životního prostředí s 38 (33,3 %) odpověďmi, progresivní obec, realizující mnoho inovativních projektů s 34 (29,8 %) odpověďmi, obec podporující podnikání a pracovní možnosti s 30 (26,3 %). O dost méně respondentů, než již zmíněné získala odpověď „cíl cestovního ruchu“, kterou vybralo pouze 5 respondentů (4,4 %).

Graf 23: Možné budoucí hrozby rozvoje

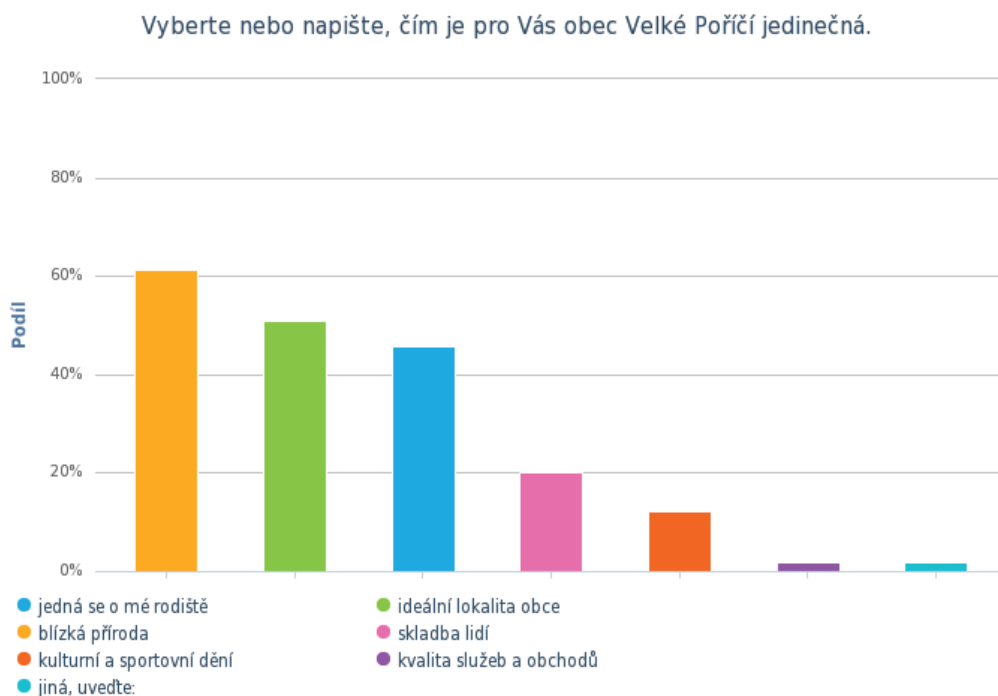
Co myslíte, že by mohlo v budoucnu nejvíce ohrozit rozvoj obce?

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Jako největší hrozbu v rozvoji obce uváděli respondenti nejčastěji kriminalitu, vandalismus, kterou uvedlo 51 (44,7 %) respondentů. Poté si dotazovaní myslí, že by mohlo být hrozbou nedostatek finančních prostředků obce. Obec však podle zjištěných údajů hospodaří dobře, ale v budoucnu se může cokoli změnit. Sociální problémy a nízká kvalita obchodů a služeb je další uvedenou hrozbou, kterou zmiňuje 33 (28,9 %) respondentů. Následuje nedostatek parcel pro výstavbu, kterou zmínilo 28 (24,6 %) respondentů a co je dle zjištěných údajů větší hrozbou než nejčastěji uvedená odpověď. Hned poté následuje málo pracovních příležitostí a vhodných míst pro podnikání, kterou uvádí 27 (23,7 %) respondentů. Nedostatek volných bytů uvedlo 25 (21,9 %) respondentů, dopravní zatížení 17 (14,9 %) respondentů a zhoršení kvality životního prostředí a nedostatečnou kvalitu veřejných služeb zmínilo 12 (10,5 %) respondentů. Další dvě odpovědi, které dotazovaní uvedli je úbytek mladých lidí z obce špatné vedení obce.

Graf 24: Jedinečnost obce

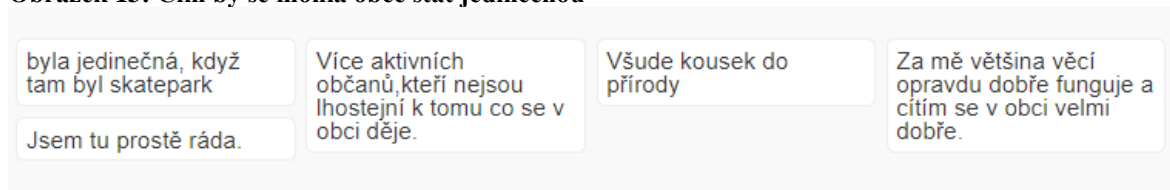

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Z předchozího grafu č. 25 je zřejmé, že pro dotazované občany je obec jedinečná zejména blízkou přírodou a tuto odpověď vybralo 70 (61,4 %). Poté následuje ideální lokalita obce s 58 (50,9 %) respondenty a 52 (45,6 %) respondentů uvedlo, že je pro ně obec jedinečná, protože se jedná o jejich rodiště. Pouze pro 23 (20,3 %) je obec jedinečná skladbou lidí, pro 14 (12,3 %) kulturou a sportovním děním. Pouze 2 respondenti uvedli kvalitu služeb a obchodů.

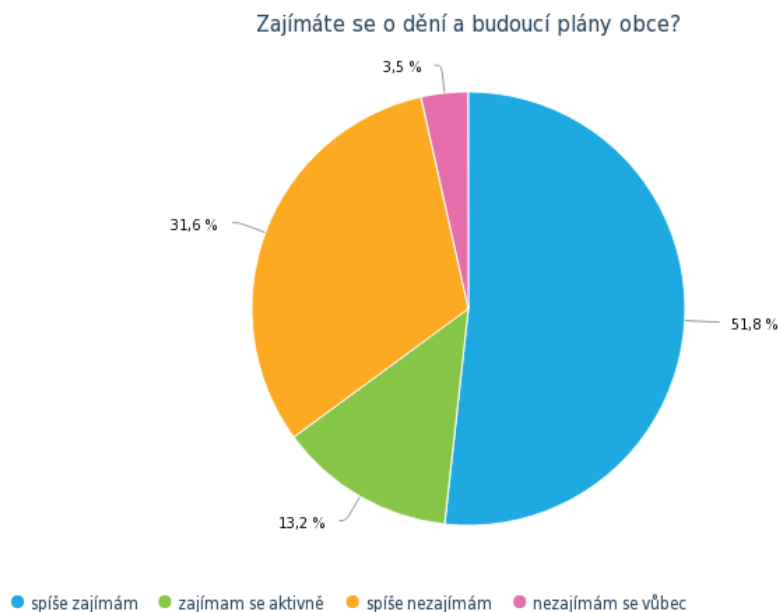
Následující otázka byla pouze vypisovací a respondenti zde mohli dobrovolně uvést, čím by se pro ně mohla obec stát jedinečnou. Zde odpovědělo pouze 5 respondentů a jejich odpovědi jsou na následujícím obrázku č. 13.

Obrázek 13: Čím by se mohla obec stát jedinečnou

Zdroj: Výstřižek z dotazníkového šetření

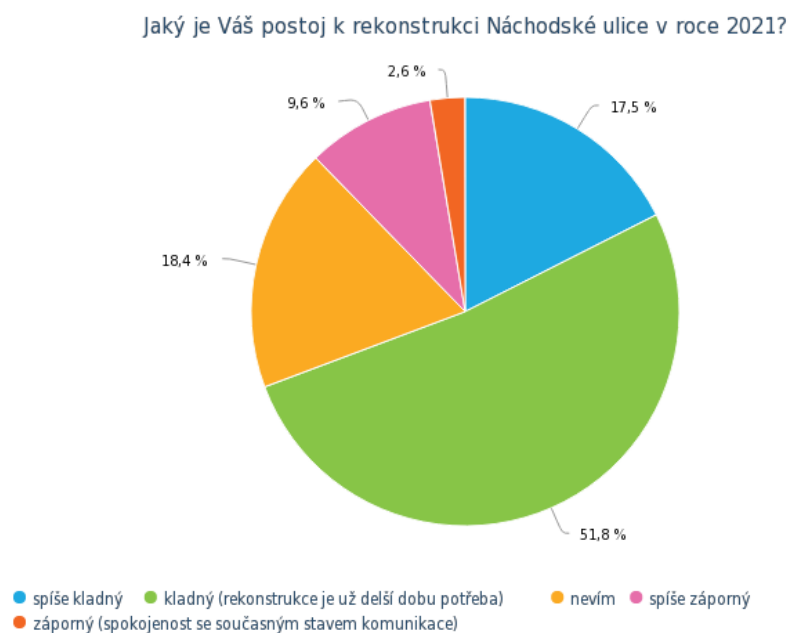
Graf 25: Zájem respondentů o dění a budoucí plány obce

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

V předchozím grafu respondenti odpovídali na otázku, zda se zajímají o dění a budoucí plány obce. Z celkových 114 respondentů se 59 (51,8 %) spíše zajímá a pouze 15 (13,2 %) dotazovaných se zajímá aktivně. Spíše se nezajímá 36 (31,6 %) respondentů a pouze 4 (3,5 %) odpověděli že se nezajímají o dění a budoucí plány vůbec.

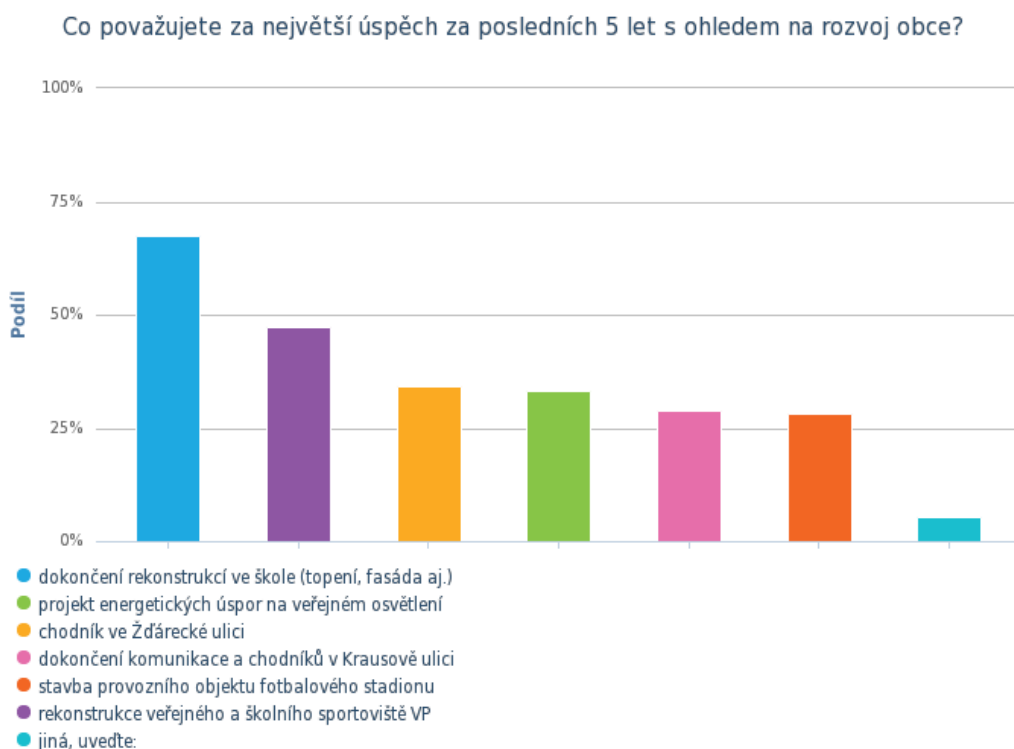
Graf 26: Postoj k rekonstrukci v Náchodské ulici v roce 2021

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Tato otázka se týkala dopravní infrastruktury a konkrétně rekonstrukce Náchodské ulice v roce 2021. Respondenti mají k této rekonstrukci ve většině kladný nebo spíše kladný postoj. Kladný přístup má ze 114 respondentů 59 (51,8 %) a spíše kladný 20 (17,5 %) respondentů. Odpověď „nevím“ dalo 21 (18,4 %) respondentů. I přesto, že je rekonstrukce této komunikace opravdu potřeba, spíše záporný dalo 11 (9,6 %) respondentů a záporný pouze 3 (2,6 %) respondenti.

Graf 27: Rozvojové úspěchy obce za posledních 5 let

Zdroj: Vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

I v této otázce bylo možné vybrat více odpovědí. Z grafu č. 28 je zřejmé, že za největší úspěch v rozvoji obce v posledních 5 letech považují respondenti dokončení rekonstrukcí ve škole (topení, fasáda aj.). Tuto rekonstrukci zmínilo 77 (67,5 %) respondentů. Následovala rekonstrukce veřejného a školního sportoviště VP, kterou uvedlo 54 (47,3 %) respondentů. Chodník ve Žďárecké ulici má 39 (34,2 %) a projekt energetických úspor na veřejném osvětlení 38 (33,3 %) responzí. Dokončení komunikace a chodníků v Krausově ulici a stavba provozního objektu fotbalového stadionu získali lehce přes 28 % responzí. Jako další možnou odpověď dotazovaní napsali zejména, že největším

úspěchem jsou všechny zmínené možnosti, in-line hřiště a to, že se pan Josef Král stal opět starostou . Další položka v dotazníku byla dobrovolná a pro možné vyjádření názorů a připomínek k Velkému Poříčí. Adekvátní odpovědi respondentů jsou bez jakýchkoliv úprav a korekcí citovány zde:

- *„Relativní spokojenost“*
- *„Velké Poříčí je srdcová záležitost, doufám že zde bude klid, příjemná atmosféra mezi lidmi a budeme se kulturně rozvíjet. Co se týče fotbalového stadionu, školy, hokejového hřiště to jsou vynikající a dobře zrealizované nápady, víc takových. Ať se daří.“*
- *„Nutně chybí kvalitní síť základních obchodů.“*
- *„docela se tu dobře žije“*
- *„Je to tu fajn, nestarám se o plány obce nebo něco takového, ale je vidět že se tu pořád něco děje a opravuje.“*
- *„Parní odstraňovač plevelu z chodníků absolutně neúčinný, snížení travnatých ploch nutné údržba...osazení vhodnými rostlinami, lepší otevírací doba České pošty, větší vymahatelnost smluv viz. Chaloupka souk. Klub, více komunikace mezi obcí a spolky – zbytečné neshody,“*
- *„Větší nabídka nákupních možností“*
- *„Jsem spokojena“*
- *„Více stavebních parcel. V minulém roce jsme žádali o změnu pozemku, abychom na něm mohli stavět. Bylo na nám obci řečeno, že se o tom vůbec neuvažuje. Jsme mladá rodina a z pozemku, který teď akorát zarůstá jsme chtěli udělat hezčí místo. Ani se nám nikdo nevyjádřil, zda do budoucna bude možné stavět. Přístup obce byl velmi negativní a i když jsme podali oficiální žádost, nikdo nám na ni neodpověděl. Museli jsme se tedy přestěhovat do Hronova a čekáme na změnu územního plánu. Snad se dočkáme.“*

- „Dobrý“
- „Protizvuková stěna u hlavní cesty v ulici U Rubeny“
- „Celkem vše funguje a dobře se tu žije :-)“
- „Děkuji, že tu můžu žít, neměnila bych.“
- „Dobře se v obci žije“
- „Jsem pyšný rodák Velkého Poříčí, strávil jsem zde většinu svého života a vždy se sem rád vracím, jediné mínus vidím v nedostatku či malém počtu bytů či pozemků, což mě samotného dohnalo k prozatímnímu bydlení v Hronově. Uvítal bych podobný projekt jako mají ve Žďáře n.M. startovacích či sociálních bytů výhradně pro Velko Poříčské občany. Děkuji vedení Městyse, díky vám můžeme být pyšní a příkladem okolním obcím a městům. Váš hrdý občan ve „vyhnanství“,“

5.2 Vyhodnocení druhé části dotazníku

Druhá část dotazníku se týkala základních demografických údajů, kdy respondenti uváděli své pohlaví, věk, výši vzdělání, ekonomickou aktivitu apod. V této druhé části bylo pouze sedm otázek, na které dotazovaní odpovídali pouze jednou odpovědí. V dotazníkovém šetření odpovídaly častěji ženy, přesněji se jednalo z celkového počtu 114 o 70 žen (61,4 %) a 44 (38,6 %) mužů. Rozdíl mezi pohlavími je tedy spíše nevyrovnaný.

Z hlediska věku dotazovaných nebyl nikdo diskriminován a byly zahrnuty všechny věkové kategorie, kde největší zastoupení měli respondenti ve věku 30–49 let (43 %), což je velmi důležitá věková skupina obyvatel z hlediska dalšího rozvoje obce. Hned poté bylo nejvíce respondentů ve věku 19–29 (33,3 %), 50–64 (17,5 %), 65 let a více (4,4 %) a do věku 18 let (1,8 %).

Maturitní zkouškou na střední škole zakončilo své vzdělání nejvíce respondentů z dotazníkového šetření a jednalo se o 45 (39,5 %) respondentů. Následovalo vysokoškolské vzdělání, které dokončilo 34 (29,8 %) respondentů. Podstatně méně se dotazníkového šetření účastnili vyučení (13,2 %), anebo vyučení s maturitou (12,3 %). Pouze základní školu uvedl jeden respondent. Výrazně největší podíl v ekonomické aktivitě zastávali zaměstnaní, a to konkrétně 73 (64 %) dotazovaných obyvatel. OSVČ a podnikatelů bylo jen 16 (14 %) a studentů jen o jednoho méně (13,2 %). Od obyvatel v důchodu a na rodičovské dovolené bylo dohromady pouze 10 responzí.

Pátá otázka v této části dotazníkového šetření byla mířená na rodinný stav. Nejvíce, přesně 47 (41,2 %) respondentů, kteří se dotazníku účastnili, bylo ve stavu ženatý/vdaná a hned poté 35 (30,7 %) svobodných. Partnera či partnerku má 17 (14,9 %) respondentů, rozvedených je 13 (11, %) respondentů a pouze 2 (1,8 %) jsou ve stavu vdovském.

Přes 50 % dotazovaných žije ve společné domácnosti ve 2-4 lidech, takto odpovědělo 63 (55,3 %) dotazovaných. Velkou část zaujímá i společná domácnost do 2 osob, kterou uvedlo 42 (36,8 %) respondentů a pouze 9 (7,9 %) žije s více jak 5 osobami.

Poslední otázka se týkala finančního příjmu a zněla: „*V jakém rozmezí se pohybuje čistý měsíční příjem Vaší domácnosti?*“ Tato otázka byla nepovinná. Z celkového počtu zúčastněných v dotazníkovém šetření na ni odpovědělo 98 (86 %) osob. Čistý měsíční příjem 45 001 a více Kč má v domácnosti 32 respondentů, i když budeme myslet na to, že přes 50 % respondentů žije v domácnosti se 2-4 osobami, neznamená to, že jsou všechny

výdělečně činné. Příjem 35 001 – 45 000 Kč uvedlo 20 (20,4 %) dotazovaných, příjem 10 001 – 25 000 Kč získal 18 (18,4 %) responzí a do 10 000 Kč uvedli příjem 4 (4,1 %) respondenti.

5.3 Zhodnocení výsledků a doporučení

Obyvatelstvo a jeho základní demografické údaje

Z provedených demografických analýz je vidět, že obyvatel ve Velkém Poříčí v posledních letech ubývá. Nejspíše je to vlivem nízké porodnosti a pomalu rostoucího počtu starší generace, která nás opouští. Přestože je migrace v posledním roce kladná, lidé se nemají kam stěhovat a kde stavět i když by dle výzkumu a slov pana starosty chtěli. Pokud ale bude celkový přírůstek stále v záporných číslech, může být ohrožen budoucí rozvoj obce vlivem snížení rozpočtu, proto by bylo dobré se snažit situaci vylepšit. Migrační přírůstek by se jistě dal vylepšit právě tím, že by existovaly parcely pro výstavbu, byty k pronájmu nebo i startovací byty pro mladé, které v dotazníkovém šetření byly také několikrát zmíněny. Řešení však není v tuto chvíli možné a pro startovací byty nemá obec kapacitu. Dobré zjištění je u sňatků a rozvodů, kdy jsou sňatky ve všech letech početnější jak rozvody, což ve většině případů vede k zakládání rodin.

Školství a vzdělávání

Nabídka mateřských, základních i středních škol je na území obce dostačující, a to nejen svým počtem, ale i kvalitou vzdělávání. Také občané v dotazníkovém šetření na otázku: „*Jaké jsou podle Vás přednosti obce?*“ Označili jako nejčastější odpověď existenci mateřské a základní školy. V současné době pandemie se museli učitelé, děti, ale i rodiče, přizpůsobit situaci a zvládnout distanční výuku, což se dle zjištěných informací školám daří.

Také na základě informací z ČSÚ a jejich srovnání s ostatními obcemi v okolí je ve Velkém Poříčí relativně lepší vzdělanostní struktura obyvatel. To určitě může přispět ke kladnějšímu budoucímu rozvoji obce. Z tohoto důvodu zde může být významný počet velkých podnikatelů, a tedy i více pracovních příležitostí.

Zdravotní a sociální péče

Ve Velkém Poříčí existující podmínky pro budoucí projekt podporovaného bydlení (pečovatelské/seniorské), kromě kapacit pro bydlení seniorů je však důležité podporovat i bydlení pro mladé, kteří mají omezené ekonomické možnosti, ale chtějí zahájit svůj profesní a rodinný život. Mladé obyvatele je důležité v lokalitě udržet, jelikož představují potenciální budoucí rozvoj a také by to více vyrovnalo stárnoucí populaci v obci. Tuhle možnost představují tzv. startovací byty, které jsou malometrážní, ve vlastnictví municipality, dočasné a pronajímány za zvýhodněnou cenu. Problém však je, že v současnosti Velké Poříčí nevlastní žádné byty, které by byly vyčleněné za tímto účelem. Jak už je zmíněno v oblasti bydlení, výstavbu bytových domů, pro kterou prostor v územním plánu je, by musela zaštitit developerská firma.

I když se v obci nenachází přímo domov důchodců, ale pouze zmíněný dům seniorů, který není vybaven standartní péčí, obec má dobrou spolupráci s Justinkou v Hronově, kde využívají jejich služeb a finančně se podílí na umístění obyvatel. Také je důchodcům vypomáháno například v možnosti stravování ve školní jídelně, kdy je každému důchodci z městyse přispíváno 5 Kč na oběd. Tohle není nikde v okolí. V dotazníkovém šetření, kde mají dotazovaní možnost rozdělit finance mezi odvětví, spadají sociální služby a zdravotnictví pod oblast, která je podle dotazovaných jedna z nejdůležitějších, která by se měla v obci podporovat. V dotazníku označilo 32 (28,1 %) respondentů sociální služby jako nedostatečné a nezbyvá jim nic jiného než dojet do vedlejších měst. Z dotazníku také víme, že 33 (28,9 %) respondentů si myslí, že by v budoucnu mohla být obec ohrožena sociálními problémy. Tomu by bylo dobré předejít například osvětou v obci i ve školách.

Kultura, sport a volný čas

I přes velký počet možností se musí obyvatelé téměř u všech aktivit rezervovat nebo mít zaplacený poplatek, což by bylo dobré alespoň pro mladší děti změnit a zrealizovat volně přístupné hřiště, kam by mohli rodiče s dětmi, nebo i bez nich docházet. Menší dětské hřiště se nachází v parku Olšina, které by však mohlo být více vybavené, jelikož je na tomto místě i webová kamera, jistě by si nikdo nedovolil nic devastovat.

V současné situaci, která se dotýká nejen této obce, se týká právě i sportu a kultury. Pandemie Covid – 19 částečně paralyzuje i dění v obci. A jak napsal pan starosta Ing. Josef

Král, neví se, zda bude moc obec pořádat kulturní akce, v jaké podobě, v kolika lidech a jestli vůbec. Obec se musí řídit náhlými nařízeními a improvizovat. Nebýt těchto omezení, mohlo by se zdát, že sportovních, také kulturních akcí je dle analýzy v obci dostatek. Přesto by obyvatelé dle dotazníkového šetření a otázky č. 11, rozdělovali finance z velké části právě do této oblasti a nadále ji podporovali. Také by si lidé nejvíce přáli, aby byla obec v budoucnu obcí kulturní, s mnoha volnočasovými aktivitami, přesněji si to přeje 50 (43,9 %) respondentů. I to, že je pro obyvatele obec jedinečná kulturou a sportovním dním pouze z 12, 3 %, je vidět, že tuto oblast považují v obci za nedostačující. Zlepšení situace do budoucna by mohlo zvýšit i zájem v oblasti cestovního ruchu.

Dopravní a technická infrastruktura

Intenzita dopravy je zde relativně vysoká a díky tomu, že se obec nachází mezi dvěma městy, jsou zde časté vlakové i autobusové spoje. To je velmi dobré pro studenty i zaměstnance, kteří do obce dojíždějí, ale na druhou stranu doprava více zatěžuje životní prostředí. I dle dotazníkového šetření je dopravní dostupnost dobrá, protože za nedostatečnou ji uvedlo pouze 7 respondentů. Také pan starosta v rozhovoru uvedl, že je obec atraktivní i díky své skvělé dostupnosti.

Právě i díky velkému zatížení hlavní komunikace II/303 v ulici Náchodská, proběhne v příštím roce 2021 rekonstrukce, ke které má většina respondentů z dotazníkového šetření kladný postoj, přesněji přes 70 % respondentů odpovědělo kladný nebo spíše kladný přístup. I starosta obce v rozhovoru uvedl, že je snahou obce v současné době zkvalitnit zejména dopravní infrastrukturu. Jelikož je rekonstrukce hlavně krajskou investicí, obec se bude zabývat především chodníky, veřejným osvětlením či kanalizací. Dále pak budou na řadě chodníky v Poříčské ulici a další menší ulice. Obec tak má v oblasti dopravní infrastruktury pozitivní vyhlídky, které se brzy zrealizují.

Ohledně technické infrastruktury, jak už bylo několikrát zmíněno, městy se nachází mezi dvěma městy a díky tomu bylo dosaženo i vysoké vybavenosti.

Bezpečnost a kriminalita

Bezpečnost v obci je zabezpečována Městskou policií Náchod a společně s hasiči patří k jedné z nejdůležitějších oblastí, aby se zde obyvatelé cítili v bezpečí.

Dle dotazníkového šetření se v obci cítí bezpečně 86 % obyvatel, ostatní buď nevědí nebo se v obci bezpečně necítí. Ti, kteří v obci necítí bezpečí uvedli jako důvod oblast staré školy a občany, kteří zde žijí. Podle odpovědí zde pobývají nepřizpůsobivý a drogově závislí lidé. Starosta k situaci uvedl, že nejsou problémem pouze z hlediska bezpečnosti, ale i veřejného pořádku. Bohužel budovu staré školy vlastní soukromník a obec tak může problémy pouze monitorovat, řešit s majitelem a v neposlední řadě s městskou či státní policií. Na otázku: „*Co by podle Vás nejvíce pomohlo ke zvýšení bezpečnosti v obci?*“ Většina odpověděla, že by nejvíce pomohl zvýšený dohled na rizikových místech obce pomocí kamerového systému, a poté vylepšení dopravní situace značkami, radary apod. Kriminalita a vandalismus byly také nejčastější odpovědi na otázku: „*Co myslíte, že by mohlo v budoucnu nejvíce ohrozit rozvoj obce?*“

I přes poměrně vysoké procento dotazovaných, jež se v obci cítí dobře, vychází ze spousty dalších odpovědí, že by nedostatečná bezpečnost v obci mohla být hrozbou. Bylo by dobré této hrozbě předejít a zvýšit možná opatření.

Bydlení

Ve Velkém Poříčí je z posledního Sčítání lidu, domů a bytů v 2011 evidováno celkem 555 domů a 1 103 bytů. K roku 2020, obec vlastní 40 bytů. Z toho 20, které se nachází na náměstí a má je v plánu držet ve svém vlastnictví, 6 bytů v čp. 561, které postupně privatizuje a 14 bytů zvláštního určení, které spadají do DPS. Pro obec a její vývoj by bylo dobré, kdyby obec využila nějaké byty pro mladé jako tzv. startovací byty. Obec však nyní nemá žádné prostory pro takové účely vyhraněné, což je škoda, protože by mladí lidé měli možnost zůstat v obci a pomoci v budoucnu jejímu rozvoji. Startovací byty pro mladé byly zmiňovány i ze strany respondentů v otázce, týkající se vylepšení obce. Pro výstavbu bytových domů v územním plánu prostory jsou, musela by ale výstavbu zaštitit developerská firma, protože obec by dle slov pana starosty sama do takového projektu nešla.

Co se týče stavebních parcel, jak sám řekl starosta v rozhovoru, obec v současnosti nemá žádné rozvojové plochy pro výstavbu. To je velká škoda, protože lidé by o stavební pozemky zájem měli a opět by to obci pomohlo v dalším rozvoji a demografickém vývoji.

Zájem by opravdu byl a potvrdilo se to i z dotazníkového šetření. Dokonce se dva respondenti v prostoru pro připomínky k situaci vyjádřili tak, že kvůli nedostatku parcel

bydlí ve vedlejších Hronově a čekají, až se změní například územní plány apod. Proces změny územního plánu je dlouhodobý a nyní zatím není vyhlášen. Dobře do budoucna je, že obec má s rozvojovými projekty zkušenosti a samospráva je otevřená pro vytváření podmínek pro výstavbu.

Ekonomická aktivita obyvatelstva

U zaměstnaných, podle odvětví ekonomické činnosti, z celkového počtu 975 lidí, pracuje 352 obyvatel v odvětví průmyslu (36,1 %). V tomto odvětví není překvapením větší počet mužů (316 mužů a 136 žen). Důvodem je množství velkým průmyslových firem, které se v obci nachází a zaměstnávají tak významnou část obyvatel. Nejméně lidí z obce pracuje pro zemědělství, lesnictví a rybářství. To je 19 osob, tedy 1,9 %. V tomto případě je škoda, že se jedná o tak nízký počet, protože toto odvětví by mohlo oproti průmyslu přinést větší kvalitu životního prostředí a zejména ovzduší, které průmysl i vyšší intenzita dopravy znečišťuje. Od roku 2014 podíl nezaměstnaných osob klesal, až do roku 2018 a pouze v roce 2019 vzrostl na 2,2 %. V současném roce 2020 a v následujícím roce 2021 by se mohlo předpokládat, že se podíl nezaměstnaných zvýší vlivem situace, jež trvá od jara tohoto roku. Vlivem Covid – 19 spousta firem své zaměstnance propouští, nebo hrozí, že své podnikání ukončí úplně. Přesto je k 31. 10. 2020 podíl nezaměstnaných ještě nižší - 1,8 %. Důvod by mohl být, že se v obci nacházejí zejména velké fabriky, které zaměstnance stále shání.

V dotazníkovém šetření bylo druhým nejčastějším důvodem pro odstěhování z obce právě „špatné pracovní uplatnění v obci a její blízkosti“ a stejně tak v otázce co by chtěli občané v obci vylepšit, byla druhá nejčastější odpověď „pracovní možnost přímo v obci“.

Podnikatelské subjekty

Největší zastoupení podle činností má v obci k 31. 12. 2020 velkoobchod a maloobchod. Těchto podniků je 25 %. V obci je sice dostatek větších průmyslových firem a největší je firma Sico Rubena, s.r.o., která i v současné situaci nabízí 4 volná pracovní místa a poté Hašpl, a.s. se 3 pracovními nabídkami. Nabídka pracovních míst ještě před koronavirovou krizí převyšovala poptávku. Přesto podle zjištěných údajů by si dotazovaní občané z více jak 26 % představovali v budoucnu obec jako obec podporující podnikání a pracovní možnosti. Také většině dotazovaných chybí v obci supermarket, či menší obchod

s potravinami. Proto také většina uvedla, že nejčastější výjezd z obce je kvůli nákupům a poté kvůli práci. I starosta si je dle rozhovoru vědom nedostatečné sítě prodejen a zejména potravin, které drobní živnostníci zavírají, protože se neužívají. Důvodem je, že občané jezdí raději do větších marketů či do sousedního Polska. Proto je důležité drobné podnikatelé podporovat, propagovat a vytvářet zázemí pro jejich rozvoj a zároveň rozvoj obce. Také dotazovaným (39,5 %) chybí v obci kavárna či vinotéka.

Hospodaření a správa městyse

Z ekonomického hlediska si obec Velké Poříčí vede dobře a s penězi umí velmi zárně hospodařit. Je to také vidět na několik let kladném saldu, kromě roku 2019, kdy měla obec větší výdaje kvůli rekonstrukcím v ulici Krausova, chodníku ve Žďárecké ulici apod. Obec se i z těchto důvodů nechystá realizovat nic finančně náročného v nynějším roce 2020. Bude se připravovat na finančně náročný rok 2021, kdy proběhne rekonstrukce Náchodské komunikace. Bohužel situaci s koronavirem nikdo neplánoval a tak v tomto roce také obec pocítuje tuto situaci po ekonomické stránce. Od března se snížily příjmy ze sdílených daní a obec musí reagovat úsporami, jak uvedl pan Starosta v Poříčském zpravodaji. V dotazníkovém šetření v otázce: „*Co myslíte, že by mohlo v budoucnu nejvíce ohrozit rozvoj obce?*“ Bylo druhou nejčastější odpovědí nedostatek finančních prostředků obce. Jako jinou odpověď uvedl pouze jeden respondent, že by rozvoj obce mohlo způsobit její špatné vedení. Do teď si však obec vedla velmi dobře a následující volby do zastupitelstev budou v roce 2022.

Životní prostředí

I přes to, že se obec nachází blízko krajinné oblasti CHKO Broumovsko, ovzduší zde není hodnoceno nejkladněji a ani koeficient ekologické stability není zrovna ideální. Pozitivní je však podíl zemědělské půdy, která má 67 % z celkové rozlohy 774, 80 ha a nejvíce disponuje ornou půdou, zaujímající z celkové rozlohy 43 %. Podprůměrný je například podíl zalesněných ploch.

Nejvíce je oblast zatěžována automobilovou dopravou, protože se obec nachází mezi dvěma městy. Naštěstí je městy díky své poloze blízko přírodě a i obyvatelé dle dotazníkového šetření k ní mají blízký vztah. Na otázku „*Jaké jsou podle Vás přednosti obce?*“ Byla jako druhá nejčastější odpověď, její čistota, velmi nízko se však umístily

přírodní zajímavosti a historické pamětihodnosti, za kterými je opravdu potřeba vyjet z obce. Potvrdila to i otázka „*Co byste naopak v obci vylepšili?*“ U této otázky zmínili životní prostředí a čistotu obce pouze dva respondenti. Že mají dotazovaní vztah k přírodě a ekologii dokazuje i to, že 95,6 % obyvatel odpad třídí, pouze 4,4% třídí občas a 0 % netřídí vůbec. Dle slov pana starosty občas dělají problémy lokální znečišťovatelé; pod rouškou tmy spalují nevhodný odpad a obec jim může pouze domlouvat. Také někteří zneužívají sběrná místa pro shromáždování tříděného odpadu a odkládají zde i věci, které by mohli odložit do sběrného dvora. Pozitivní je, že se podařilo odbourat černé skládky.

Dostupnost kontejnerů je z větší části ideální, někteří občané by ve větší blízkosti svého bydliště uvítali bioodpad a i další základní kontejnery. Nejpodstatnější je dle odpovědí (otázka č. 14) pro občany veřejná zeleň, poté nakládání s odpadem a protipovodňová opatření. A protože se dost obyvatel nachází v povodňové oblasti, dle slov pana starosty bude v dalších letech probíhat pokračování protipovodňových opatření ve střední a horní části obce. Pozitivní je i existence povodňového plánu a protipovodňových opatření. Se znečišťováním vod problémy v obci nejsou.

Úspěchem, který je už zrealizován v minulých letech, je v rámci životního prostředí a udržitelnosti i projekt energetických úspor na veřejném osvětlení. Úspora energií byla čtvrtou nejčastější odpovědí z 8 otázek na důležitost životního prostředí.

6 Závěr

Tato diplomová práce se zabývala analýzou sociálního a ekonomického rozvoje obce Velké Poříčí, která se nachází v Královéhradeckém kraji u polských hranic, nedaleko jejího okresního města Náchod. Cílem bylo danou problematiku analyzovat, zjištěné výsledky sumarizovat a navrhnout možné klíčové směry v rámci strategického plánování městyse. Tato zjištění by měla přispět ke zkvalitnění života v obci a jejího rozvoje.

Z provedeného dotazníkového šetření mezi obyvateli Velkého Poříčí a následně polostrukturovaného rozhovoru se starostou městyse Ing. Josefem Králem, vypsaly zásadní podněty, jež se zhodnotily a využily jako podklad pro budoucí náměty rozvoje.

Městys Velké Poříčí má téměř dva a půl tisíce obyvatel, a nejen svou polohou a dobrou dopravní dostupností se stává atraktivním místem pro život. I přesto zde od roku 2015 celkový počet obyvatel klesá a roste průměrný věk obyvatelstva. Důvodem je i mimo jiné nedostatek stavebních parcel, kde by mohli mladí lidé začít stavět, protože ze zjištěných informací je o bydlení v obci velký zájem. I z toho je pochopitelné, že klesá počet dětí mladších 14 let a snižuje se tak kvantita dětí v místních školách. Kvalita školství je zde však velmi dobrá a vzdělanostní struktura obyvatel vyšší než v okolních obcích.

V oblasti sociální péče, s ohledem na nepříznivý demografický vývoj, kdy zde trvá trend stárnutí populace, by se měla obec na poskytování pečovatelské služby více soustředit. Je nutné tento trend pečlivě sledovat a myslet na kvalitní zázemí pro seniory. Zásadní je i snaha snížit již zmíněný průměrný věk, který by mohly vylepšit startovací byty pro mladé, ale i změna územního plánu, jež by zajistila více parcel pro mladé rodiny.

Městys také zdárně hospodaří s finančními prostředky a zároveň realizuje pro své obyvatele mnoho projektů. Ty se v poslední době týkají zejména dopravní infrastruktury, která se tak neustále zlepšuje. V následujícím roce 2021 proběhne rekonstrukce hlavní komunikace II/303, ta by měla být v budoucnu vylepšena například radarem, aby se zvýšila potřebná bezpečnost. Větší bezpečnost by měla být více zajištěna i v rizikových částech obce. Zvýšení policejního dohledu či kamerový systém by byl potřeba zejména v okolí staré školy.

Dále by v rámci občanské vybavenosti obyvatelé chtěli více podporovat kulturní a společenské akce i přesto, že je zde kulturní a spolková činnost celkem bohatá. Navýšit by se však mohla například vybavenost na dětském hřišti v Olšině. Další rozšíření zejména kulturních možností, by mohlo podpořit i oblast cestovního ruchu, jelikož se zde nenachází

jiné významné atraktivitu, za jimiž by lidé cestovali. Nejen v této oblasti by mohl městys využít příležitosti spolupráce s dalšími obcemi.

Co lidé v obci postrádají je bankomat, jenž se nejbližší nachází v sousedním Hronově. Bohužel podmínky za možné zřízení jsou ze strany obce neakceptovatelné.

Ve Velkém Poříčí je bohužel i velký nedostatek prodejen, a to zejména potravin. Obyvatelé dojíždějí do obchodů do větších měst nebo do sousedního Polska a drobní živnostníci se zde pak neuživí. Podnikatelskou možností by mohla být kavárna/vinárna, které by se zde pro velký zájem respondentů mohlo dařit a přibyla by tak i další možnost relaxace a odpočinku.

To že je zde málo drobných podnikatelů, ale mnoho velkých firem, je pravděpodobně i důvodem, proč podíl nezaměstnaných osob k poslednímu říjnu tohoto roku klesl na 1,8 %, jelikož situace s Covid-19 zasáhla zejména menší podnikatele, a naopak velké firmy, jako je například firma Hašpl, stále shánějí zaměstnance. Městys by měl nadále udržovat dobré vztahy s podnikatelskými subjekty, ale zaměřit se i na podporu malých podnikatelů, které zde působí.

I přesto, že se obec nachází v blízkosti CHKO Broumovsko, přímo samotná obec je na tom hůře, především s kvalitou ovzduší, a to vlivem velkých firem a intenzivní dopravy. Nízký je i koeficient ekologické stability. Kromě toho je čistota obce na vysoké úrovni a téměř všichni dotazovaní odpad třídí, přesto je důležité životní prostředí nadále podporovat stejně jako ostatní zmíněné oblasti, jež jsou výše zmíněné a klíčové pro další rozvoj obce. Předpokladem realizace navržených možností a podpory, je dostatek finančních prostředků z vlastních zdrojů, ale i z dotačních programů. Plánování budoucího rozvoje závisí především na vedení městyse, které zohlední dosavadní vývoj jednotlivých oblastí tak, aby obec byla i nadále místem pro kvalitní život občanů.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Knižní publikace a tištěné brožury

BÍNEK, Jan; SVOBODOVÁ, Hana; CHABIČOVSKÁ, Kateřina a kol. *Rozvojové možnosti obcí*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010. 52 s. ISBN 978-80-87147-29-0.

BÍNEK, Jan; SVOBODOVÁ, Hana; HOLEČEK, Jan a kol. *Synergie ve venkovském prostoru. Přístupy k řešení problémů rozvoje venkovských obcí*. 1. vyd. Brno: GaREP Publishing, 2010. 120 s. ISBN 978-80-904308-4-6.

BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Vyd. 2., přeprac. a rozš. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1974-3.

GALVASOVÁ, Iva a kol. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno: Georgetown, 2007. ISBN 80-251-20-9.

GOODALL, Brian. *Dictionary of Human Geography*. London: Penguin, 1987. Penguin reference. ISBN 01-405-1095-8.

BRČÁK, Josef, Bohuslav SEKERKA a Dana STARÁ. *Makroekonomie – teorie a praxe*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 9788073804923.

HUDEČKOVÁ, Helena, Michal LOŠŤÁK a Adéla ŠEVČÍKOVÁ. *Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2006. ISBN 978-80-213-1413-9.

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava; PEKOVÁ, Jitka. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2014*. 1. vyd. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2014. 191 s. ISBN 978-80-905421-3-6.

KUKALOVÁ, Gabriela a Daniela PFEIFEROVÁ. *Místní finance v ČR*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2018. ISBN 978-80-213-2850-1.

MACHÁČEK, Jaroslav, Petr TOTH a René WOKOUN. *Regionální a municipální ekonomie*. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1836-7.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.

PIKOLA, Pavel, Jana BORSKÁ a Renata KORCOVÁ. *Správní právo prakticky*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2014. ISBN 978-80-213-2503-6.

WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008. ISBN 9788072016990.

WOKOUN, René, Pavel MATES a Jaroslava KADEŘÁBKOVÁ. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-304-9.

7.2 Elektronické zdroje

ČSÚ. *Veřejná databáze ČSÚ* [online]. 2019 [cit. 2017-08-10]. Dostupné z WWW: <<https://vdb.czso.cz/>>

ČSÚ. *Databáze demografických údajů za obce ČR* [online]. [cit. 2020-08-04] Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>>

ČSÚ. *Bytový fond v obci* [online]. [cit. 2020-09-27] Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/csu/czso/zakladni-informace-o-vybranych-uzemnich-celcich-podle>>

[sldb-2011-cr-kraje-okresy-spravni-obvody-orp-a-obce-vcetne-mestських-části-uzemne-clenenych-statutarnich-mest-2011-dml5agynjw](#)>

ČSÚ. *Domovní fond v obci* [online]. [cit. 2020-09-27] Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/csu/czso/zakladni-informace-o-vybranych-uzemnich-celcich-podle-sldb-2011-cr-kraje-okresy-spravni-obvody-orp-a-obce-vcetne-mestських-části-uzemne-clenenych-statutarnich-mest-2011-dml5agynjw>>

Demografie.info – *O demografii obecně* [online]. [cit. 2020-02-24] Dostupné z WWW: <http://www.demografie.info/?cz_odemografii=&PHPSESSID=39f8f4c5d8624b3003b3238a8d308f6d>

DIGITÁLNÍ KNIHOVNA – *ŠIMKOVÁ EVA, Udržitelný rozvoj venkova a role venkovské turistiky* [online]. [cit. 2020-02-24] Dostupné z WWW: <https://otik.uk.zcu.cz/bitstream/11025/17212/1/03_simkova.pdf>

EDPP.CZ – *Povodňový plán Velkého Poříčí* [online]. [cit. 2020-10-04] Dostupné z WWW: <<https://www.edpp.cz/povodnovy-plan/velke-porici/>>

EURO - GLACENSIS.CZ [online]. [cit. 2020-08-04] Dostupné z WWW: <<https://www.euro-glacensis.cz/uvodem.html>>

EUROPA.EU. *Financování* [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z WWW: <https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/erdf/>

EUROSKOP.CZ. *Regionální politika* [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z WWW: <<https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>>

EUROPA.EU. *Hlavní investiční politika EU* [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z WWW: <https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/policy/what/investment-policy/>

HASICIVP.CZ. *Výjezdová jednotka* [online]. [cit. 2020-09-27] Dostupné z WWW: <<http://www.hasicivp.cz/vyjezdova-jednotka-clenove/>>

KURZY.CZ – *Velké Poříčí – mapy* [online]. [cit. 2020-07-03] Dostupné z WWW: <<https://www.kurzy.cz/obec/velke-porici/mapy/>>

MAS Stolové hory – *O nás* [online]. [cit. 2020-08-03] Dostupné z WWW: <<https://www.mas-stolovehory.cz/o-nas/co-je-mas/>>

Mateřská škola. *MŠ – Velké Poříčí, Prezentace školy* [online]. [cit. 2020-09-15] Dostupné z WWW: <<https://ms-velkeporici.webnode.cz/o-nas/>>

MÍSTOPISY.CZ – *Historie obce Velké Poříčí* [online]. [cit. 2020-08-03] Dostupné z WWW: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10498/velke-porici/historie/>>

MÍSTOPISY.CZ – *Ocenění obce velké poříčí* [online]. [cit. 2020-09-29] Dostupné z WWW: <<https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10498/velke-porici/historie/>>

MONITOR.STATNIPOKLADNA.CZ – *Městys Velké Poříčí (Náchod)* [online]. [cit. 2020-10-03] Dostupné z WWW: <<https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00654451/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=2006>>

MPR - *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: Bytová politika* [online]. [cit. 2020-02-27] Dostupné z WWW: <<https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/bytova-politika>>

MMR – *Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 - 2020* [online]. [cit. 2019-11-01] Dostupné z WWW: <<https://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Regionalni-rozvoj>>

MPSV – *Nezaměstnanost v obcích od března 2014* [online]. [cit. 2020-09-28] Dostupné z WWW: <<https://data.mpsv.cz/web/data/vizualizace5>>

MVCR – *Výkon státní správy – kompetence, odpovědnost* [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z WWW: <file:///C:/Users/kikaj/Downloads/Vykon_statni_spravy_kompetence.pdf>

MVCR – *Katalog činností obcí a krajů – Katalog činností vykonávaných obcemi v jednotlivých kategoriích* [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z WWW: <<https://www.mvcr.cz/clanek/katalog-cinnosti-vykonavanych-obcemi-v-jednotlivych-kategoriich.aspx>>

MVCR – *Základní informace pro členy ZO* [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z WWW: <file:///C:/Users/kikaj/Downloads/Zakladni_info_pro_cleny_ZO_c_1_Kompetence_orga_nu_obce.pdf>

ROZVOJ OBCÍ – *Portál na podporu rozvoje obcí ČR – Samospráva* [online]. [cit. 2019-11-04] Dostupné z WWW: <<https://www.rozvojobci.cz/news/samosprava/>>

Střední průmyslová škola Otty Wichterleho. *SPSOW – O škole* [online]. [cit. 2020-09-21] Dostupné z WWW: <<https://spsow.cz/o-skole>>

Velké Poříčí. *Oficiální stránky městyse, O městyse* [online]. [cit. 2020-08-03] Dostupné z WWW: <<https://www.velkeporici.cz/o-mestysi/d-1005/p1=52>>

Velké Poříčí – *Zpravodaj říjen 2020* [online]. [cit. 2020-09-21] Dostupné z WWW: <<https://www.velkeporici.cz/zpravodaj/ds-1011/p1=1123>>

Velké Poříčí – *Úřední deska* [online]. [cit. 2020-09-25] Dostupné z WWW: <https://www.velkeporici.cz/vismo/zobraz_dok.asp?hledani=1&id_org=4842&kontext=1&p1=1045&query=&datum_od=&datum_do=&id_ktg=0&archiv=0&strVlastnik=&ud=1&submit=Zobrazit>

Velké Poříčí – *Strategické dokumenty městyse-Bytová Koncepce Velkého Poříčí* [online]. [cit. 2020-09-27] Dostupné z WWW: <<https://www.velkeporici.cz/strategieke-dokumenty-mestyse/ds-1036/p1=2002>>

Velké Poříčí – Rada [online]. [cit. 2020-10-03] Dostupné z WWW: <<https://www.velkeporici.cz/rada/ms-1030/p1=1030>>

Velké Poříčí – *Odpadové hospodářství* [online]. [cit. 2020-10-05] Dostupné z WWW: <<https://www.velkeporici.cz/odpadove-hospodarstvi/d-1041/p1=1090>>

Velké Poříčí – *Dotace* [online]. [cit. 2020-10-07] Dostupné z WWW: <<https://www.velkeporici.cz/dotace/ms-1173/p1=1173>>

Vláda České republiky. *Strategie Evropa 2020* [online]. [cit. 2019-11-01] Dostupné z WWW: <<https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/evropske-politiky/strategie-evropa-2020/strategie-evropa-2020-78695/>>

Vláda České republiky. *Strategie Evropa 2020 a ČR* [online]. [cit. 2019-11-01] Dostupné z WWW: <<https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/evropske-politiky/strategie-evropa-2020/cr/eu-2020-a-cr-78696/>>

VOLBY.CZ. *Zastupitelstva obcí* [online]. [cit. 2020-10-03] Dostupné z WWW: <<https://www.volby.cz/>>

Základní škola. *ZŠ – Velké Poříčí, Naše škola* [online]. [cit. 2020-09-15] Dostupné z WWW: <<https://zs-velke-porici2.webnode.cz/kopie-z-dokumenty/>>

Zákony pro lidi. *Sbírka zákonů – Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích Částka 38/2000* [online]. [cit. 2020-09-15] Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>>

8 Přílohy

Příloha č. 1: Obrázky

Příloha č. 2: Dotazníkové šetření pro obyvatele Velkého Poříčí

Příloha č. 3: Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce

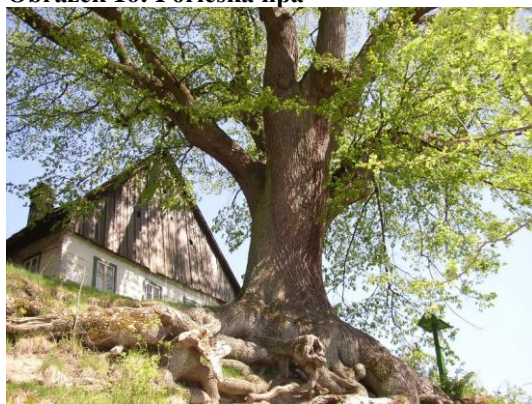
Příloha č. 1: Obrázky

Obrázek 14: Obecní dům na náměstí

Zdroj: Portál Živé obce

Obrázek 16: Poříčská lípa

Zdroj: Portál Živé obce

Obrázek 15: Kostel Navštívení Panny Marie

Zdroj: Portál Živé obce

Obrázek 17: Základní škola Velké Poříčí

Zdroj: Portál Živé obce

Obrázek 18: Výcviková budova pro hasiče ČR

Zdroj: Portál Stavba roku

Obrázek 19: Nová budova pro TJ Velké Poříčí

Zdroj: Sociální síť TJ Velké Poříčí

Příloha č. 2: Dotazníkové šetření pro obyvatele Velkého Poříčí

Analýza sociálního a ekonomického rozvoje obce Velké Poříčí

Dobrý den,

věnujte prosím několik minut svého času k vyplnění následujícího dotazníku, který má za úkol analyzovat spokojenost obyvatel Velkého Poříčí.

Dotazník je anonymní a sesbíraná data budou použita do diplomové práce.

Děkuji za Váš čas.

Jirmanová Kristýna, VSRRN, Česká zemědělská univerzita v Praze

První část dotazníkového šetření. (výzkumná část)

1. Jak dlouho žijete v obci Velké Poříčí?

Vyberte jednu odpověď.

- méně než 1 rok
- 2-10 let
- 11-20 let
- 21 a více let

2. Registroval/a jste v obci za poslední rok nějaké významné změny?

Vyberte jednu odpověď.

- ano
- ne
- Pokud ano, napište prosím stručně které.

3. Jaké jsou podle Vás přednosti obce?

Vyberte maximálně tři odpovědi.

- kvalita životního prostředí
- čistota obce
- dopravní dostupnost
- vyžití v obci (sportovní aktivity, trávení volného času)
- kulturní spolková činnost a tradice v obci
- kvalita bydlení
- vysoká bezpečnost a nízká kriminalita
- dobré vztahy mezi obyvateli
- zdravotní a sociální služby
- dobrá dostupnost služeb
- přírodní zajímavosti a historické pamětihodnosti
- nákupní možnosti
- existence mateřské a základní školy
- jiná, uveďte:

4. Co v obci v současné době nejvíce postrádáte? / Co Vám v obci nejvíce chybí?

Vyberte maximálně tři odpovědi.

- supermarket
- lékárna
- kavárna, restaurace, vinotéka
- zdravotnické služby
- bankomat
- veřejné toalety
- zeleň
- veřejná místa k odpočinku
- chodníky
- parkovací plochy
- bytové domy, stavební parcely
- wifi free spot
- jiná, uveďte:

5. Co byste naopak v obci vylepšili?

Vyberte maximálně tři odpovědi.

- životní prostředí a čistota obce
- dostupnost služeb a obchodů
- celkový vzhled obce (revitalizace náměstí aj.)
- větší nabídka sportovního vyžití a trávení volného času
- dopravní infrastrukturu (cesty, chodníky, ulice aj.)
- bezpečnost v obci (protipovodňová opatření aj.)
- pracovní možnosti přímo v obci
- vztahy mezi obyvateli
- nabídka sociálních služeb
- kvalita bydlení

- jiná, uveďte:

6. Představte si, že by se Vám naskytla příležitost se z obce odstěhovat. Využil/a byste toho?

Vyberte jednu odpověď.

- spíše ne
- určitě ne
- spíše ano
- určitě ano
- nevím

7. Co by bylo důvodem pro Vaše odstěhování z obce?

Vyberte maximálně tři odpovědi.

- špatné pracovní uplatnění v obci a její blízkosti
- nespokojenost se současným bydlením
- osobní důvody
- nízká kvalita služeb a obchodů
- životní prostředí
- nedostatek či nespokojenost v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb
- styl života v obci
- špatná doprava a její kvalita
- nevím
- jiná, uveďte:

8. Z jakého důvodu nejčastěji vyjíždíte z obce?

Vyberte maximálně tři odpovědi.

- práce
- škola
- nákupy
- bankomat
- zdravotní a sociální služby
- sport a kultura
- úřady
- jiné, uveďte:

9. Máte v obci pocit bezpečí?

Vyberte jednu odpověď.

- ano
- ne
- nevím

Pokud se necítíte bezpečně, napište prosím, z jakého důvodu.

10. Co by podle vás nejvíce pomohlo ke zvýšení bezpečnosti v obci?

Vyberte maximálně tři odpovědi.

- Zavedení pochůzkové činnosti policie v nočních hodinách.
- Zvýšený dohled na rizikových místech pomocí kamerového systému.
- Vylepšení dopravní situace (značky, radary, retardéry, přechody aj.)
- Nic není třeba.
- Nevím, bez odpovědi.
- jiná, uveďte:

11. Kdybyste měli možnost rozhodovat o rozdělení finančních prostředků ve Vaší obci, kterou ze zmíněných oblastí, byste podpořili nejvíce?

Nápověda k otázce: I obec má omezené prostředky, proto rozdělte 100 bodů do zmíněných oblastí, které byste podpořili.

- školství a vzdělávání
- volnočasové aktivity (divadlo, kino, sportovní akce aj.)
- dopravní infrastruktura (rekonstrukce cest a chodníků, osvětlení, bezpečnost, častější spoje, aj.)
- obchody a služby (+ kavárny, restaurace, aj.)
- sociální služby a zdravotnictví
- bydlení
- prostředí obce (vzhled a čistota veřejného prostranství)
- veřejný pořádek a bezpečnost
- životní prostředí, čistota a ekologie
- podpora cestovního ruchu
- podmínky pro podnikání
- technická infrastruktura (plyn, kanalizace aj.)

12. Třídíte ve vaší domácnosti odpad?

Vyberte jednu odpověď.

- ano
- občas třídím
- ne

13. Uvítal/a byste kontejnery ve větší blízkosti vašeho bydliště? Pokud ano, které.

Vyberte maximálně tři odpovědi.

- plast
- sklo
- papír

- drobná elektrozařízení
- kartonové obaly
- bioodpad
- nebezpečný odpad
- dostupnost kontejnerů je v obci ideální

14. Vyberte, z pohledu Vaší obce, které oblasti životního prostředí považujete za nejpodstatnější.

Vyberte maximálně tři odpovědi.

- veřejná zeleň
- protipovodňová opatření
- odstranění skládek
- snížení znečištění vod
- zvýšení kvality ovzduší
- nakládání s odpadem
- úspory energie
- osvěta a vzdělávání v oblasti životního prostředí

15. Pociťujete v obci a jejím okolí zhoršující se kvalitu životního prostředí?

Vybere maximálně jednu odpověď.

- ano
- ne

16. Pokud ano, uveďte prosím důvod.

Vyberte maximálně tři odpovědi.

- spalování fosilních paliv při výrobě elektřiny, v dopravě, průmyslu a v domácnostech
- spalování nevhodných materiálů/odpadů
- nedostatečné úklidové služby
- zemědělství (pesticidy aj.)
- neukáznění pejskaři
- jiná, uveďte:

17. Vyberte, jaké z následujících veřejných služeb v obci postrádáte nebo považujete za nedostatečné.

Vyberte maximálně tři odpovědi.

- sociální služby (kvalita služeb seniorům, sociálně postiženým, znevýhodněným aj.)
- zdravotnické služby (kvalita služeb ambulantní péče a jiných lékařů)
- kultura
- školství

- dopravní dostupnost
- bezpečnost

18. Jak by podle Vás měla vypadat obec v budoucnu?

Vyberte maximálně tři odpovědi.

- progresivní obec, realizující mnoho inovativních projektů
- obec podporující podnikání a pracovní možnosti
- cíl cestovního ruchu
- obec soustředící se na kvalitu životního prostředí
- obec pro bydlení
- kulturní obec s mnoha volnočasovými aktivitami
- obec uchováající tradiční/venkovský charakter
- jiná, uveďte:

19. Co myslíte, že by mohlo v budoucnu nejvíce ohrozit rozvoj obce?

Vyberte maximálně tři odpovědi.

- zhoršení životního prostředí
- sociální problémy (vyhrocené sousedské vztahy, politické, rasové či nábožensky motivované spory aj.)
- kriminalita, vandalismus
- nedostatek parcel pro novou výstavbu
- nedostatek finančních prostředků obce
- nedostatek volných bytů (nejen obecních)
- dopravní zatížení
- málo pracovních příležitostí a vhodných míst pro podnikání
- nízká kvalita obchodu a služeb
- nedostatečná kvalita veřejných služeb
- jiná, uveďte:

20. Vyberte nebo napište, čím je pro Vás obec Velké Poříčí jedinečná.

Vyberte maximálně tři odpovědi.

- jedná se o mé rodiště
- ideální lokalita obce
- blízká příroda
- skladba lidí
- kulturní a sportovní dění
- kvalita služeb a obchodů
- jiná, uveďte:

21. Pokud Vás nenapadá nic, čím by pro Vás byla obec jedinečná, navrhněte, čím by se pro Vás mohla jedinečnou stát.

Otázka je nepovinná.

22. Zajímáte se o dění a budoucí plány obce?

Vyberte jednu odpověď.

- spíše zajímám
- zajímám se aktivně
- spíše nezajímám
- nezajímám se vůbec

23. Jaký je Váš postoj k rekonstrukci Náchodské ulice v roce 2021?

Vyberte jednu odpověď.

- spíše kladný
- kladný (rekonstrukce je už delší dobu potřeba)
- nevím
- spíše záporný
- záporný (spokojenost se současným stavem komunikace)

24. Co považujete za největší úspěch za posledních 5 let s ohledem na rozvoj obce?

Vyberte maximálně tři odpovědi.

- dokončení rekonstrukcí ve škole (topení, fasáda aj.)
- projekt energetických úspor na veřejném osvětlení
- chodník ve Žďárecké ulici
- dokončení komunikace a chodníků v Krausově ulici
- stavba provozního objektu fotbalového stadionu
- rekonstrukce veřejného a školního sportoviště VP
- jiná, uveďte:

25. Prostor pro dobrovolné vyjádření názorů a připomínek k obci Velké Poříčí.

Druhá část dotazníkového šetření (základní demografické údaje).

Vždy vyberte jednu odpověď.

26. Jaké je Vaše pohlaví?

- žena
- muž

27. Kolik je Vám let?

- do 18 let
- 19–29

- 30–49
- 50–64
- 65 a více let

28. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- základní škola
- vyučen/a
- vyučen/a s maturitou
- střední škola
- vyšší odborná škola
- vysoká škola

29. Jaká je Vaše ekonomická aktivita?

- zaměstnanec
- OSVČ, podnikatel
- brigádník
- v důchodu
- na rodičovské/mateřské dovolené
- student
- nezaměstnaný
- v domácnosti

30. Jaký je Váš rodinný stav?

- svobodný/á
- ženatý/vdaná
- vdovec/vdova
- partner/partnerka
- rozvedený/á

31. Kolik osob žije ve Vaší domácnosti?

- do 2 osob
- 2-4 osob
- 5 a více osob

32. V jakém rozmezí se pohybuje čistý měsíční příjem Vaší domácnosti?

Tato otázka je nepovinná.

- 0 - 10 000 Kč
- 10 001 - 25 000 Kč
- 25 001 - 35 000 Kč
- 35 001 - 45 000 Kč
- 45 001 a více Kč

Příloha č. 3: Polostrukturovaný rozhovor se starostou obce

1. Jaká je dlouhodobá vize směřování městyse Velké Poříčí?

Snahou pro další období je zkvalitnit infrastrukturu, a to hlavně dopravní. V roce 2021 by měla být zahájena rekonstrukce Náchodské ulice. Jedná se o akci Železnák – Hronov. To je krajská investice, my při tom řešíme a financujeme chodníky, veřejné osvětlení, kanalizaci atd. Poté nás čekají chodníky v celé Poříčské ulici. Ty nemůžeme opravovat do té doby, než bude hotova Náchodská ulice. Dále se budeme soustřeďovat i na menší ulice, např. ul. Na Hranicích. Dalším cílem do budoucna je revitalizace náměstí. Máme projekt, stavební povolení, nemáme dostatek finančních prostředků, dotace na tyto projekty v současné době nejsou.

2. Co momentálně vnímáte jako největší příležitost pro obec?

Příležitostí je fakt, že tady lidé rádi žijí. Snahou je nabídnout jim podmínky pro kvalitní život. Volnočasové aktivity, sportovní vyžití, kulturu. Na to je tady prostor a snad i rezervy.

3. Co naopak vnímáte, že by mohlo být v současnosti pro obec hrozbou?

Bohužel nemáme rozvojové plochy pro výstavbu. Mladí lidé by chtěli, obec nemá pozemky. To způsobuje to, že oni zakotví jinde. A to je škoda.

4. Plánuje obec Velké Poříčí v příštích pěti letech nějaké významné investice? Pokud ano, jaké?

Již jsem zmínil dopravní infrastrukturu, dále to je pokračování protipovodňových opatření ve střední a horní části obce.

5. Je něco, čím obec přispívá k atraktivitě? Nevadila by Vám například nová, moderní výstavba v obci?

Nevadila, ale již jsem to uvedl výše. Atraktivní snad může být výborná dopravní dostupnost a příroda kolem nás.

6. Je v současnosti něco v rámci občanské vybavenosti a infrastruktury v nevyhovujícím stavu?

Opět to samé, komunikace a chodníky. Velkým problémem je nedostatečná síť prodejen, především potravin. Lidé dojíždějí do velkých marketů a drobní živnostníci se neuvívají a prodejny zavírají.

7. Co považujete za největší úspěch za posledních 5 let s ohledem na rozvoj obce?

Velkou akcí v roce 2019 byl chodník ve Žďárecké ulici a dokončení komunikace a chodníků v Krausově ulici. Radost máme i z dokončení rekonstrukcí v naší škole – topení, fasáda atd.

Dále mohu zmínit projekt energetických úspor na veřejném osvětlení.

8. Píšete, že jako příležitost vnímáte to, že ve Velkém Poříčí lidé rádi žijí. Co říkáte na byty pro mladé, je to v budoucnu reálné?

Bohužel situace není dobrá. Jak už jsem zmínil, pozemky v majetku obce pro výstavbu RD nejsou. Kdo chce ve VP stavět, musí intenzivně shánět vhodné pozemky u soukromníků. Další možností by mohla být výstavba bytových domů. V územním plánu na to místa jsou. Je to však závislé na zájmu developerských firem, které by to zaštitily. Obec by se do výstavby sama nepustila.

9. Také uvádíte jako hrozbu nedostatek pozemků a to, že mladí lidé zakotví jinde. Minimálně dva respondenti se v dotazníku vyjádřili, že by měli velký zájem v obci stavět, ale přístup z obce byl negativní a žádost o změnu pozemku byla zamítnuta. Nyní čekají na změnu územního plánu. Je ze strany obce nějaký problém, který tomu brání a chystají se v budoucnu změny?

Přístup obce není negativní, odpověď zájemcům je realita. Nevím konkrétně, ale někteří zájemci by chtěli změnit stávající pozemky na stavební mimo zastavěnou část obce. Máme zkušenosti, že i když by to zastupitelstvo při změně ÚP povolilo, nesouhlasné stanovisko vydá Krajský úřad, ochrana zemědělského půdního fondu. A s tím my nic nezmůžeme. Proces změny ÚP je dlouhodobý, nyní zatím není vyhlášen.

10. Chtěla bych se zeptat i na bezpečnost v obci. Zaznamenala jsem, že někteří lidé mají strach z pochybných obyvatel žijících v okolí staré školy. Víte o této situaci? Pokud ano jak to vnímáte vy z pohledu vedení obce?

Bezpečnost v obci nás samozřejmě trápí. Bohužel starou školu vlastní soukromník, který byty pronajímá lidem, jak říkáte, pochybným. Nájemníci jsou problémoví nejen z hlediska bezpečnosti, my s nimi máme problém z hlediska veřejného pořádku (odpady). Situace není dobrá, my to ale můžeme pouze monitorovat a případně řešit s majitelem a v neposlední řadě s městskou a státní policií.

11. Zabývá se město ochranou životního prostředí? Co podle Vás z hlediska životního prostředí nejvíce zatěžuje životní prostředí v obci?

Ochranou ŽP se zabýváme ze zákona. Snažíme se ve všech oblastech dodržovat pravidla. Podařilo se nám odbourat černé skládky, pod kontrolou jsou i potenciální znečišťovatelé ovzduší. Nemáme problémy se znečišťováním vod. Občas nás trápí lokální znečišťovatelé ovzduší tím, že ve svých domácnostech spalují všechno možné. Dělají to však pod rouškou tmy. Snažíme se je nějak vypátrat a domluvit jim. Snad se to i daří.

Co nás trápí, jsou odpady. Lidé zneužívají sběrná místa (hnízdá) pro shromažďování tříděného odpadu a odkládají zde vše. Přitom mohou tyto věci odložit ve sběrném dvoře. Takto je to pro ně ale pohodlnější. Naši zaměstnanci musejí proto každý den tato místa objíždět a uklízet.

12. Víte, jak zvládá základní škola současnou situaci s pandemií a zda se vlivem toho, chystají v budoucnu nějaké změny ve výuce?

Dle našich informací ZŠ nemá problémy a řídí se pokyny MŠMT. Pan ředitel nás pravidelně informuje. Uvažování o změnách je předčasné.

13. Při nárůstu počtu seniorů, lze předpokládat zvýšený zájem o pobytové formy sociálních služeb. Je zajištění těchto služeb podle Vás v obci dostačující?

Máme dobrou spolupráci s Městem Hronov. Využíváme jejich služeb a finančně se podílíme na umístění našich obyvatel v Justince. Zatím neregistrujeme žádný problém.

14. Jak město podporuje oblast kultury a využití volného času obyvatel?

Podporujeme místní spolky, především sportovní a zájmové. Snažíme se pořádat hodně kulturních akcí (nyní to bohužel nejde). Pořádáme zájezdy na kulturu do Prahy, zájezdy za poznáním pro seniory. Samozřejmě spoléháme na sousední města, kde je kultury více a naši občané to využívají.

15. Jako poslední otázku bych se chtěla zeptat, jaká je šance, že by mohl být v obci bankomat a wifi free spot?

Otázka bankomatu je dlouhodobá. Bohužel banky nemají zájem o umístění a když ano, za finančního přispění obce. Jejich podmínky jsou pro nás neakceptovatelné. Nabídka přišla i z privátního sektoru, opět neúnosné podmínky. O wifi volně přístupném prozatím neuvažujeme.